

ÅRSRAPPORT | 2013

SELSKAPETS FORMÅL

Arendals Fossekompani ASA er et allment aksjeselskap, og har til formål gjennom egen produksjon, deltagelse i utbygging, kjøp eller leie, å nyttiggjøre eller omsette elektrisk kraft, samt å drive eller delta direkte eller indirekte i annen industriell virksomhet eller forretningsforetak, herunder investeringer i fast eiendom.

HISTORIKK

Arendals Fossekompani ASA ble stiftet 30. januar 1896.

Selskapet har gjennom årene stadig bygget ut og modernisert kraftanleggene. I dag har kraftstasjonene Bøylefoss og Flatenfoss tilsammen 10 aggregater med samlet ytelse 77 000 kW. Gjennomsnittlig årsproduksjon de siste 10 år har vært 480 mill. kWh.

Selskapets kraftproduksjon foregår i kommunene Froland og Åmli. Selskapets forretningsadresse er i Froland.

Selskapets virksomhet omfatter videre krafthandel og i begrenset utstrekning også overføring og distribusjon av kraft.

Utenom kraftvirksomheten har Arendals Fossekompani ASA foretatt betydelige finansielle investering i verdipapirer, i det vesentlige i norske selskaper. 1992 ble datterselskapet Markedskraft etablert. I 2004 ble aksjemajoriteten i Scanmatic AS overtatt. I 2007 ble Norsk Vekst AS et heleid datterselskap og i 2008 fusjonert med Arendals Fossekompani ASA. Som en følge av fusjonen ble EFD AS og Sonans AS datterselskap. Sonans AS ble solgt i 2011. I 2009 ble aksjemajoriteten i Powel AS overtatt, i 2010 ble aksjemajoriteten i WWMC AS overtatt, i 2011 ble aksjemajoriteten i Cogen overtatt, i 2012 ble aksjemajoriteten i Glamox overtatt, i 2013 ble aksjemajoriteten i Tekna overtatt.

INNHOOLD

Styrets beretning	3
Resultatregnskap	12
Balanse	13
Oppstilling over endringer i egenkapitalen.....	14
Kontantstrømoppstilling	15
Noter.....	17
Erklæring fra styret.....	51
Revisjonsberetning	52
Eierstyring og selskapsledelse.....	55
Finansielle hovedtall og nøkkeltall	61
Generalforsamling	62
Utbytte	62
RISK-beløp	62
Kapasitet og ytelse	63

Noter til års- og konsernregnskapet

Regnskapsprinsipper

- 1 Segmentrapportering
- 2 Annen driftsinntekt
- 3 Overtagelse av datterselskap
- 4 Lønn og andre ytelser til ansatte
- 5 Eiendom, anlegg og utstyr
- 6 Immaterielle eiendeler
- 7 Annen driftskostnad
- 8 Netto finansinntekter
- 9 Skattekostnad
- 10 Egenkapital
- 11 Konsernselskaper og tilknyttede selskaper
- 12 Andre investeringer
- 13 Lagerbeholdninger
- 14 Kundefordringer og andre fordringer
- 15 Kontanter og kontantekvivalenter
- 16 Finansiell risikostyring / finansielle instrumenter
- 17 Rentebærende lån og kreditter
- 18 Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser
- 19 Operasjonelle leieavtaler
- 20 Hendelser etter balansedagen
- 21 Regnskapsestimater og vurderinger
- 22 Resultat pr. aksje
- 23 De største aksjonærer
- 24 Nærstående parter
- 25 Regnskapsinformasjon NVE

STYRETS BERETNING

-118. driftsår -

Konsernet fikk i 2013 et ordinært resultat etter skatt, men før minoritetsposter på MNOK 79, mot MNOK 327 i 2012. Skatt på resultatet utgjør MNOK 43. Medregnet omregningsdifferanser, verdiendringer av finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, minoritetsinteresser, samt andre innregnede inntekter og kostnader, ble totalresultat for året MNOK 212. Driftsresultatet ble MNOK 135, mot MNOK 113 i 2012. Finansresultatet ble MNOK -9, mot MNOK 216 året før. Finansresultatet inkluderer morselskapets resultatførte tap/gevinster på verdipapirer og valutalån. Disse utgjorde hhv MNOK 23 og MNOK -95. Total urealisert verdiøkning på verdipapirer utgjorde MNOK 84.

Kraftvirksomheten og flere datterselskaper fikk god resultatmessig fremgang sammenlignet med året før. Urealiserte valutatap reduserte konsernresultatet. Det er betydelig usikkerhet mht. fremtidige rammebetingelser for konsernets datterselskap Cogen Energia España. Et høringsutkast vedrørende nytt reguleringsregime ble offentliggjort 4. februar. Etter gjennomført høring forventes endelig vedtak i løpet av 1. halvår 2014. Nye priser forutsettes gjort gjeldende med tilbakevirkende kraft fra juli 2013. Forslaget til ny prisstruktur ivaretar imidlertid ikke myndighetenes uttalte målsetning med hensyn til at anleggene, under visse forutsetninger, skal oppnå en rimelig avkastning over sin levetid. Basert på vurderinger av hva vi anser for å bli det mest sannsynlige utfallet av nye bonusberegninger for produsenter under støttereget i Spania fremover, er vår vurdering at Cogens anlegg vil ha betydelig lavere lønnsomhet enn det vi tidligere har lagt til grunn. Vi har derfor valgt å nedskrive verdiene av anleggene med MNOK 109 pr 31.12.13, tilsvarende ca. 45 % av anleggenes bokførte verdi før nedskrivning.

Styret foreslår et ordinært utbytte for regnskapsåret 2013 på NOK 60 pr. aksje. Med forbehold om generalforsamlingens godkjenning, vil utbyttet bli utbetalt den 12. juni 2014.

Morselskapet driver kraftvirksomhet og investeringsvirksomhet. Selskapet har forretningsadresse i Froland kommune, mens konsernfunksjonene er lokalisert til Arendal.

I 4. kvartal 2012 passerte selskapets eierandel i Glamox 50 %. Fra 30.11.12 rapporteres Glamox som et datterselskap i AFK ASA. Selskapets 25 % eierandel i MMC A/S ble solgt i 4. kvartal 2012. MMC ble inntil dette tidspunkt rapportert som tilknyttet selskap i AFK ASA. AFK kjøpte i juli 2013 51 % av aksjene i det kanadiske selskapet Tekna Plasma Systems. De øvrige 49 % av aksjene var fra før eid av EFD Induction. AFK kjøpte i desember ytterligere 18 % av aksjene fra EFD og eier nå 69 %. Tekna konsolideres i AFK konsern fra og med Q3/2013. AFKs konserntall for 2012 og 2013 blir derfor ikke direkte sammenlignbare.

KRAFTVIRKSOMHETEN I MORSELSKAPET

Nedbør, temperatur og magasiner

Norge

Nedbøren for Norge som helhet var i 2013 110 % av normalt, mens tilsiget var 8 % større enn normalt. Gjennomsnittstemperaturen for hele landet for 2013 var 1,0 °C over normalen. Dette er det 25. varmeste året i serien som går tilbake til 1900.

Ved årsskiftet 2013/2014 var magasinutfyllingen nær det normale for årstiden. I magasinområdene var det litt mer snø enn normalt, men snøen er noe ujevnt fordelt mellom landsdelene. Totalbeholdningen av vann og snø ble beregnet å være ca. 6 TWh større enn normalt for årstiden.

Arendalsvassdraget

I 2013 falt det 1001 mm nedbør i gjennomsnitt for alle målestasjoner i Arendalsvassdraget. Dette utgjorde 99 % av nedbøren i et normalår. I løpet av året har det vært et produksjonstap på ca. 156 GWh i perioder hvor vannføringen har vært større enn aggregatenes slukeevne.

Ved årsskiftet 2012/2013 var magasinbeholdningen 1.072 mill. m³. Beregnet snømagasin tilsvarte ca. 121 % av normalt. Samlet beholdning av vann og snø var 120 % av det normale for årstiden.

Ved årsskiftet 2013/2014 var magasinbeholdningen 1.009 mill. m³. Dette utgjorde 113 % av normalt. Beregnet snømagasin tilsvarte på samme tidspunkt ca. 170 % av normalt. Samlet var beholdningen av vann og snø 123 % av det normale for årstiden.

Produksjon og forbruk

Norge

Total kraftproduksjon for hele landet ble 134,2 TWh, 113 % av midlere års produksjon og 9,2 % lavere enn i 2012. Alminnelig, temperaturkorrigert kraftforbruk sank med 0,2 %. Uten temperaturkorrigering sank alminnelig kraftforbruk med 0,3 %. Kraftintensiv industri økte sitt forbruk med 1,8 %, mot en økning på 0,2 % året før.

Landets netto krafteksport var 5,0 TWh, mot 17,9 TWh året før. Kraftprisene i engrosmarkedet, Nord Pools systempris, var i gjennomsnitt 27 % høyere enn året før.

Selskapet

Brutto kraftproduksjon i 2013 ble 515 GWh. Dette tilsvarer 115 % av normalt. I 2012 var bruttoproduksjonen 490 GWh.

Samlet netto inntekt fra salg av kraft ble MNOK 146, en økning på MNOK 30 i forhold til 2012. Økningen skyldtes både høyere produksjon og høyere kraftpriser.

Selskapets kraftsalg på faste kontrakter utgjorde 29 GWh, i sin helhet lovpålagt avståelse av konsesjonskraft til kommuner. Inntekten av fastkraftsalget ble MNOK 3,4, det samme som året før. Det er heller ikke i 2013 inngått nye avtaler om langsiktige leveranser av kraft.

Inntektene fra salg av spotkraft ble MNOK 142,3, tilsvarende 29,0 øre/kWh, mot henholdsvis MNOK 112,2 og 21,8 øre/kWh i 2012. Midlere ukepris i Nord Pools døgemarked, referert Arendal, har variert fra 21,9 øre/kWh i uke 25 til 40,3 øre/kWh i uke 15.

Fratrukket kostnader til kraftkjøp og -overføring, ble driftskostnadene i 2013 MNOK 63 mot MNOK 62 året før.

Driftsresultatet for morselskapet ble MNOK 85 mot MNOK 58 i 2012.

Tekniske anlegg

Det har vært gjennomført normale vedlikeholdsarbeider på kraftanlegg og ledninger. Utgiftsførte kostnader i forbindelse med vedlikeholdsarbeider utgjør i alt MNOK 6,2.

Driften av anleggene har gått uten vesentlige uhell eller skader.

Kilandsfoss AS, hvor AFK og kommunene Åmli og Froland hver eier 1/3, fikk i mars konsesjon for bygging av Kilandsfoss kraftverk, beliggende midtveis mellom Bøylefoss og Flatenfoss og med planlagt ytelse 6,8 MW. Det ble videre gitt tillatelse til erverv av fallrettigheter, samt i nødvendig utstrekning tillatelse til ekspropriasjon av grunn og andre rettigheter. Selskapet har startet arbeidet med å ajourføre tidligere planer, før et eventuelt endelig vedtak om å starte utbygging.

Bøylefoss kraftverk har i dag 8 aggregater av varierende alder og størrelse. Selskapet vurderer en delvis fornyelse av anleggene i løpet av noen år, og har startet arbeidet med å utrede tekniske og økonomiske forhold i tilknytning til dette.

Selskapet har utarbeidet planer for et minikraftverk i Risør kommune. Planlagt ytelse er 0,5 MW. NVE av slo i desember søknaden, som har vært til behandling i NVE siden 2006. Avslaget er anket.

INVESTERINGSVIRKSOMHETEN**I MORSELSKAPET**

Med basis i lokal kraftproduksjon søker AFK å utvikle selskaper med internasjonalt potensiale. AFK utøver langsiktig, aktivt og ansvarlig eierskap og forener industriell kompetanse med finansiell styrke. Konsernet har desentralisert styringsmodell og er pådriver for driftsforbedringer og strategisk utvikling. Dette skal skape verdier for aksjonærer, medarbeidere, kunder og samfunnet

Mange av konsernselskapene er virksomheter som driver produksjon av utstyr og tjenester innen området energi eller innen effektiv utnyttelse av energi. Begrunnelsen for

investeringer innen miljøvennlig energi er basert på følgende vurderinger:

Gode bedrifter posisjonert riktig innen dette området vil kunne skape meravkastning i forhold til mange andre bransjer grunnet gode vekstutsikter.

Kompetansen i Arendals Fossekompani og selskapets portefølje kan bidra til å øke denne meravkastningen.

Selskapets kraftanlegg og investeringsportefølje representerer store verdier. Det er selskapets mål å maksimere disse verdier for aksjonærer, ansatte og samfunnet.

Kraftvirksomheten skal vedlikeholdes, effektiviseres og videreutvikles innenfor de rammer som samfunnet og selskapets lønnsomhetskrav gir rom for.

Investeringsvirksomheten skal i det vesentlige bestå av et begrenset antall større investeringer. Til grunn for investeringsstrategien ligger en tro på at et langsiktig, aktivt og ansvarlig eierengasjement gir størst avkastning, hensyn tatt risiko.

Investeringer besluttet av styret.

Resultater

Selskapets investeringsportefølje, eksklusive datterselskaper og tilknyttede selskaper, fikk i 2013 en avkastning på 9,4 %, mot 9,5 % i 2012. Utviklingen for Oslo Børs Hovedindeks var til sammenligning 23,6 % i 2013 og -14,7 % i 2012.

Pr. 31.12.13 hadde morselskapet MNOK 1.276 i urealisert kursgevinst på verdipapirporteføljen, mot MNOK 1.192 året før

Mottatt utbytte på verdipapirer, eksklusive utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper utgjorde MNOK 80,8. Datterselskaper og tilknyttede selskaper bidro i tillegg med MNOK 101,0.

Aksjeposten i Akva Group ble solgt i januar.

I september deltok selskapet i en aksjeemisjon i NorSun AS med MNOK 15,0.

Aksjeposten i det finske selskapet Affecto ble solgt i oktober. Salgsproveny og bokført resultat utgjorde hhv. MNOK 38,1 og MNOK 13,5.

Selskapet kjøpte i løpet av 4. kvartal ytterligere 1,0 mill. aksjer i Norsk Hydro til gjennomsnittlig kurs 25,97 kr/aksje. Samlet beholdning per 31.12 er dermed 4,0 mill. aksjer.

Som et ledd i selskapets likviditetsforvaltning er det solgt obligasjoner for totalt MNOK 73 fordelt på flere selskaper.

Det har for øvrig ikke vært gjennomført verdipapirtransaksjoner av vesentlig betydning i 2013.

Netto finansposter pr. 31.12 inkluderer urealiserte tap på EUR-lån med MNOK 8, på GBP-lån med MNOK 7 og på dollarlån med MNOK 8, referert vekslingskurser på 8,38 NOK/EUR, 10,25 NOK/£ og 6,06 NOK/\$. Selskapets totale rentebærende lån pr. 31.12 beløp seg til MNOK 1734, herav utgjorde låneforpliktelser i EUR 44 %. Selskapets kraftinntekter er i Euro.

DATTERSELSKAPER**Glamox AS**

Glamox fikk i 2013 en omsetning på MNOK 1997,0 mot MNOK 1827,9 i 2012. Resultatet etter skatt ble MNOK 149,7 mot MNOK 118,2 året før.

Glamox er et norsk industrikonsern som utvikler, produserer og distribuerer profesjonelle belysningsløsninger for det globale markedet. Glamox har virksomhet i flere europeiske land, samt i Asia, USA, Canada og Brasil. Konsernet hadde i 2013 to divisjoner, Professional Building Solutions (PBS) og Global Marine & Offshore (GMO). Fra 1. mars 2014 har selskapet etablert en tredje divisjon Sourcing, Production and Logistics (SPL). SPL har overtatt produksjonsvirksomhetene fra PBS og GMO. De to sistnevnte divisjoner har dermed blitt mer rendyrkede salgsdivisjoner. Konsernet er organisert med Glamox AS som morselskap og har hovedkontor i Oslo. Morselskapet endret selskapsform fra allmennaksjeselskap (ASA) til aksjeselskap (AS) i desember 2013.

Utviklingen i Glamox' hovedmarkeder har som forventet vært varierende gjennom 2013. Markedsutviklingen innen divisjon PBS styres av aktiviteten i nybygging, rehabilitering og modernisering av yrkesbygg. Her har aktiviteten i flere av de viktigste markedene vist en nedgang sammenlignet med 2012. Innen divisjon GMO har man opplevd fortsatt nedgang i de globale markeder for handelsfartøy, marine og fritidsbåter, mens markedet for cruise og ferger og spesielt olje og gass har utviklet seg positivt.

Konsernet hadde 9,3 % vekst i omsetning sammenlignet med 2012. Konsernet hadde vekst i alle hovedmarkeder, og veksten var spesielt stor i Asia og i Norge. Gjennom 2013 er salgsapparatet ytterligere forsterket.

Spesielt har markedet innenfor segmentet olje- og gass vært godt. Konsernets resultatforbedring kommer i hovedsak som følge av den økte omsetningen.

Det var i 2013 1248 årsverk i konsernet, mot 1240 året før. AFKs eierandel er 71,4 %. Kjell Stamnes er konsernsjef i Glamox.

EFD Induction AS

EFD fikk i 2013 en omsetning på MNOK 788 mot MNOK 866 i 2012. Ordinært resultatet etter skatt ble MNOK -49, mot MNOK -5 året før. EFD-konsernet avlegger sitt regnskap i Euro.

EFD er et verdensomspennende konsern for levering av avanserte varmebehandlingsløsninger til industrien, basert på induksjonsteknologi, for eksempel herding og sveising. EFD har produksjonsenheter i Norge, Tyskland, Frankrike, Romania, India, Kina og USA.

Året 2013 var preget av sviktende ordreinngang og lønnsomhet særlig innenfor maskinbyggings-virksomheten i Europa. Det er gjennomført restrukturering av virksomheten både i Tyskland og Frankrike. Dette omfatter reduksjon av antall ansatte, fornyelse av ledelsen og en sterkere regional ledelse.

Ordreinngangen tok seg noe opp mot slutten av året, men var fortsatt på et lavt nivå.

Selskapets satsning på utvikling av utstyr for produksjon av solcellesilisium i Frankrike ble avsluttet og nedskrevet. Hovedårsaken er den sterke nedgangen i prisen på solcellesilisium.

I desember tilførte selskapets aksjonærer ca 3 MEUR i egenkapital. En del av selskapets aksjer i Tekna ble solgt til AFK for 3 MEUR slik at EFD's andel i Tekna er redusert fra 49% til ca 31%. Videre har EFD fått økte rammer fra hovedbankforbindelsen og har samtidig fått en større langsiktighet på lånene.

Egenkapitalen per 31. desember 2013 var MEUR 30,9, sammenlignet med MEUR 40,4 ved utgangen av 2012. Egenkapitalandelen ved utgangen av 2013 var 33,8 % mot 37,9 % året før.

Konsernet hadde 977 ansatte ved utgangen av 2013. AFKs eierandel er 69,0 %. Bjørn E. Petersen er konsernsjef i EFD.

Cogen AS

AFK eier alle aksjene i selskapet Cogen AS. Cogen AS er et finansielt holdingselskap uten egne ansatte. Cogens hovedaktivum er 95,5 % av aksjene i det spanske selskapet Cogen Energia Espana S.L. som bygger og drifter kombinerte kraftvarmeverk. De resterende aksjene eies av et selskap eid av ledelsen i Cogen Energia. Cogen hadde i 2013 en omsetning på MNOK 490 og et årsresultat på MNOK -104. For 2012 var tilsvarende hhv MNOK 504 og MNOK 12.

I de kraftvarmeverk Cogen driver, utnyttes overskuddsvarmen fra den gassbaserte elektrisitetsproduksjonen til å tilføre varme, damp eller kjøling til industrielle partnere lokalisert nær kraftvarmeverket. Den samlede effektiviteten blir da høyere, CO2-utslippene reduseres og den industrielle partneren får bedre konkurransekraft. I tillegg til drift av egne kraftverk, har selskapet en betydelig virksomhet knyttet til tredjeparts drift, vedlikehold og service. Selskapet er også representant for flere anlegg inn mot elektrisitetsmarkedet.

Cogen har gjennom de siste par årene opplevd omfattende endringer av spanske myndigheters politiske rammevilkår for energisektoren. Spanske myndigheter vedtok i 2. halvår 2013 en omlegging fra tariffbasert prising av kraft for produsenter under støtteregimet til en definert avkastning på kapitalen basert på «markedspris + bonus». Endelige bonusberegninger – som fortsatt er under behandling i Spania - vil variere fra anlegg til anlegg og vil blant annet være avhengig av alder, størrelse og teknologi. Det nye regimet vil ha tilbakevirkende kraft fra juli 2013. Nye vilkår forventes endelig avklart i 1.halvår 2014.

Basert på vurderinger av hva vi anser for å bli det mest sannsynlige utfallet av nye bonusberegninger for produsenter under støtteregimet i Spania fremover er vår vurdering at Cogens anlegg vil ha betydelig lavere lønnsomhet enn det vi tidligere har lagt til grunn. Vi har derfor valgt å nedskrive verdiene av anleggene med MNOK 109, tilsvarende en nettoeffekt etter skatt på resultatet på MNOK -76,5 pr 31.12.13. Se note 5 til årsrapporten.

Antonio Quilez er adm. direktør. Selskapet hadde i 2013 i gjennomsnitt 56 ansatte.

NSSL Global Ltd

AFK har i løpet av 2013 overført sin 80% eierandel i selskapet fra det heleide datterselskapet WWMC til morselskapet. De resterende 20 % av aksjene i NSSL eies av et selskap heleiet av ledelsen i NSSL.

NSSL fikk i 2013 en omsetning på MNOK 467,4, mot MNOK 502,8 i 2012. Ordinært resultatet etter skatt ble MNOK 46,0, mot MNOK 48,4 året før.

NSSL avgir sitt regnskap i britiske pund (GBP).

NSSL er rådgiver, systemintegrator og tjenesteleverandør av mobile, satellittbaserte kommunikasjonsløsninger til offentlig- og privat sektor. Innenfor offentlig sektor har selskapet omfattende kontrakter med det britiske forsvaret. Innenfor privat sektor er selskapet særlig sterkt innen markedet for store fritidsyachter og shipping.

I 2013 fortsatte den gode utviklingen i NSSL. Til tross for lavere inntekter som følge av mindre militær aktivitet har selskapet gjennom nye kontrakter særlig innen maritim sektor opprettholdt lønnsomheten.

Sally-Ann Ray overtok som CEO i NSSL Global sommeren 2013. Selskapet hadde ved utløpet av 2013 108 ansatte.

Tekna Holdings Canada Inc.

Tekna fikk i 2013 en omsetning på MNOK 69,6, mot MNOK 71,1 i 2012. Ordinært resultatet etter skatt ble MNOK -8,3, mot MNOK 4,2 året før.

Selskapet avlegger regnskap i Canadiske dollar (CAD).

Selskapet er konsolidert som datterselskap fra og med juli 2013.

Selskapet produserer utstyr for produksjon av nanopulver, sfæroidisering av pulver og for plasmabasert belegning. Utstyret er i hovedsak basert på plasma frembrakt ved hjelp av elektrisk induksjons plasma. Tekna har et datterselskap for produksjon av slike pulver. I tillegg til i Nord Amerika har Tekna datterselskap i Europa (Frankrike) og agenter/markedsføringsressurser i Korea, Kina, India og Japan.

Selskapet har hatt sviktende ordreinngang og har høsten 2013 styrket og omorganisert salgsarbeidet.

Daniel Delage overtok midlertidig som CEO i oktober 2013. Selskapet hadde ved årets slutt 72 ansatte. AFKs direkte eierandel er 69,0 % og resterende aksjer eies indirekte gjennom EFD Induction.

Powel AS

Powel fikk i 2013 en omsetning på MNOK 377,2, mot MNOK 322,3 i 2012. Resultat etter skatt ble MNOK 13,1 mot MNOK 9,7 året før.

Powel utvikler og leverer forretningskritiske IT-løsninger og tjenester til energisektoren og til deler av kommunal forvaltning, samt entreprenørsektoren. Energisektoren omfatter kraftprodusenter, kraftsalgsvirksomheter, nettselskaper og systemoperatører. Selskapet har hovedkontor i Trondheim og avdelingskontorer og datterselskaper flere steder i Norge, Sverige, Danmark, Sveits, Tyrkia og Polen.

Powel har gjennom 2013 styrket sin posisjon både i Norge og internasjonalt gjennom oppkjøp, nye avtaler og økt salg til eksisterende kunder.

Powel lanserte i 2013 sine første egenutviklede nettbrett-løsninger for arbeid i feltsituasjoner. Powel har vektlagt godt interaksjonsdesign, og fremtidsrettede og intuitive brukerflater har blitt godt mottatt ved at de øker effektiviteten og bedrer sikkerheten hos brukerne.

Oppkjøpet av Cascade styrket Powels portefølje og kompetanse, og muliggjør bedre integrerte løsninger for prosess- og beslutningsstøtte for nettselskap i alle størrelseskategorier. I tillegg åpner det nye muligheter for integrasjon av fag- og prosessmoduler for hele selskapets kundeportefølje av nettselskaper.

Teknologiplattformen i Powels system for kommunalteknisk sektor ble styrket gjennom en avtale om strategisk samarbeid med Geodata.

Svenske Optimization Partner, leverandør av optimeringsløsninger og kompetanse til kunder innenfor energi, stål, logistikk og finans ble også en del av Powel i 2013. Oppkjøpet styrker Powels optimeringskompetanse, og vil bety bedre modeller og løsninger for beslutningsstøtte til selskapets kunder.

Oppkjøpet av sveitsiske Delta Energy Solution som leverer programvare for fysisk avregning og for risiko-kontroll, gjør at Powel har tatt ytterligere steg inn i handel og logistikksfæren av kraftmarkedet. Programvaren styrker Powels konkurransekraft i sektoren også i Norden. Oppkjøpet har gitt Powel en solid kundebase i Europa utenfor Norden, og gir et godt fundament for å selge Powels produksjonsstyringsløsninger i Sentral Europa.

Powel satser også i et tyrkisk vannkraftmarked i kraftig vekst. Landets vannkraftpotensiale er estimert til 35 GW, og kun 15.1 GW er installert til nå. Powels Istanbul kontor åpnet i 2013.

For å videre styrke tilstedeværelsen i Europa og som et ledd i fortsatt satsning på effektiv utvikling og innovasjon har Powel opprettet et selskap i Polen. Det er forventet at avdelingen i Gdansk vil bidra til kostnadseffektiv videreutvikling av ny programvare for våre kunder.

Powel hadde 290 ansatte pr. 31.12.13. Selskapet var pr. 31.12.2012 eid med 95,8 % av AFK. Bård Benum er adm. direktør i Powel.

Scanmatic AS

Scanmatic konsern fikk i 2013 en omsetning på MNOK 165,2, mot MNOK 106,1 året før. Resultatet etter skatt ble MNOK 6,7 mot MNOK 4,8 året før.

Scanmatic leverer industrielle datasystemer og utviklingstjenester innen datainnsamling, fjernstyring, overvåking og datakommunikasjon til profesjonelle kunder.

Scanmatic har hovedkontor i Arendal, i tillegg har selskapet to datterselskaper, ett i Stockholm, som betjener selskapets svenske kunder, og Scanmatic Elektro som er en elektroentreprenør, i hovedsak innen vei- og tunnelbelysning.

Det var pr. 31.12 68 ansatte i konsernet, mot 43 året før. AFKs eierandel er 67,7 %. Øvrige aksjer eies i det vesentlige av ansatte og tidligere ansatte. Tor Kim Steinsland er adm. direktør i Scanmatic.

Scanmatic Eiendom AS, som eier eiendommen hvor Scanmatic driver sin virksomhet, fikk i 2013 et resultat etter skatt på MNOK 0,8, mot MNOK 0,7 året før. AFKs eierandel i Scanmatic Eiendom er 72,3 %. Selskapet har ingen egne ansatte.

Markedskraft ASA

Selskapet fikk i 2013 en omsetning på MNOK 106,8, mot MNOK 97,1 i 2012 og et resultat etter skatt på MNOK 4,7, mot MNOK 4,8 året før.

I 2013 har Markedskraft hatt fokus på å stabilisere lønnsomme produkter og øke salget, noe selskapet har lyktes med. Selskapets strategisk samarbeide med Noble Clean Fuels Ltd. er etablert og fungerer tilfredsstillende. Sammen tilbyr selskapene porteføljeforvaltningstjenester der kundene slipper å stille motpartsgarantier.

Markedskraft er en ledende, uavhengig aktør innen tjenesteyting i de markeder selskapet deltar. Virksomheten kan inndeles i

- Fysisk og finansiell avregning
- Fysisk og finansiell porteføljeforvaltning
- Kapitalforvaltning (aktiv forvaltning)
- Analyse og rådgivning

Basert på egne analyser av bl.a. hydrologiske forhold, kull- og CO₂-marked, utarbeider Markedskraft prognoser for kraftprisen på kort og lang sikt. Prognosene utgjør grunnlag for bl.a. forvaltning av kraftporteføljer for kunder.

Markedskraft har hovedkontor i Arendal. Markedskraft ASA eier 100 % av aksjene i datterselskapet Markedskraft Deutschland GmbH i Berlin. Etter fusjon med en konkurrent er eierandelen i Energyinfo AS redusert til 40 %. Markedskraft har i tillegg filialer i Sverige, Finland og Danmark.

Det var i 2013 73 årsverk i konsernet, mot 65 året før. AFKs eierandel er 68,4 %, øvrige aksjer eies av ansatte og tidligere ansatte i Markedskraft. Torkil Mogstad er adm. direktør i Markedskraft.

Kelin Kraft AS

Kelin fikk i 2013 en omsetning på MNOK 18,6, mot MNOK 21,0 i 2012 og et resultat etter skatt på MNOK -0,5, mot MNOK -1,6 året før.

Kelin Kraft er en leverandør av avregnings- og fakturerings-tjenester til det skandinaviske kraftmarkedet. Selskapets løsninger er basert på egenutviklede systemer, og de er i bruk i alle skandinaviske land. Kelin selger i tillegg egenutviklet programvare. Systemene gjør at selskapet kan levere tjenester med betydelige besparelser for skandinaviske kraftaktører, uten store investeringer eller lange implementeringsperioder.

Kelin Kraft har hovedkontor i Sandnes. I tillegg har selskapet kontorer i Göteborg og Fredericia.

Det var pr 31.12 17 ansatte i konsernet, mot 17 året før. AFKs eierandel er 90,8 %, øvrige aksjer eies av ansatte i Kelin Kraft. Harald Markvardsen er adm. direktør i Kelin Kraft.

Arendal Lufthavn Gullknapp AS

Selskapet er fortsatt i en investeringsfase. Pr. 31.12.13 har Arendals Fossekompani investert totalt mNOK 69,8 i selskapet, og eierandelen er 82,8 %. Øvrige eiere er bl.a. kommunene Arendal, Froland og Tvedestrand. Selskapet har 1 ansatt.

Arendal Lufthavn Gullknapp ligger i Froland kommune i Aust-Agder. Lufthavnen ligger geografisk gunstig plassert og har svært gode inn- og utflygingsforhold. Lufthavnen har i dag en rullebane som er 1.120 m lang og banen har en bredde på 30 m. Det pågår arbeid med å utvide rullebanen til 1.199 m med tilhørende sikkerhetssoner på 30 m i hver ende av rullebanen. Søknad om ny konsesjon for en rullebane på 1.199 m

med sikkerhetssoner på 180 m i hver ende av rullebanen er til behandling i samferdselsdepartementet.

TILKNYTTETE SELSKAPER

Andel av resultatene i tilknyttede selskaper fremgår av resultatsammendraget for konsernet. Investeringer i tilknyttede selskaper fremgår på egen linje i balansesammendraget, og vurderes etter egenkapitalmetoden.

Arendal Industrier AS (40 %)

Selskapet har p.t. begrenset virksomhet, men en ny kommuneplan åpner for omregulering av det tidligere verftsområdet på Vindholmen i Arendal.

Forholdene ligger dermed til rette for at området kan utnyttes til en kombinasjon av nærings- og boligformål. Arendals Fossekompani eier området, som er utleid til Arendal Industrier AS.

Flumill (47,4 %)

Selskapet utvikler en turbin for produksjon av elektrisk kraft fra tidevannsstrømmer. AFK hadde pr 31.12 investert MNOK 51,5 i selskapet. Selskapet var i 2013 fortsatt i en utviklingsfase.

Glamox var rapportert som tilknyttet selskap til og med november 2012.

Tekna var rapportert som tilknyttet selskap til og med juni 2013.

For ytterligere informasjon om tilknyttede selskap, vises til note 11.

PERSONALE, LIKESTILLING, ARBEIDSMILJØ OG DET YTRE MILJØ

Ved årsskiftet var det 19 ansatte i morselskapet. Av disse var to kvinner. Ansettelsesforholdene kjennetegnes av langsiktighet og stabilitet. Selskapet har som mål å bedre balansen mellom kjønnene. Styret består for tiden av tre kvinner og fire menn. For opplysninger om ansatte i datterselskaper, se foranstående omtale av det enkelte selskap. Arbeidsmiljøet i konsernet anses som godt. Morselskapet har et eget utvalg for behandling av spørsmål vedrørende helse, miljø og sikkerhet. Utvalget har representasjon fra ansatte og bedriftsledelse. Det er iverksatt en rekke mindre tiltak med sikte på sikkerhetsmessige og miljømessige forbedringer.

Sykefraværet i morselskapet har vært på 65 dager, hvilket tilsvarer 1,6 % av total arbeidstid.

Det har i 2013 ikke vært ulykker eller personskader av betydning i morselskapet. Det har heller ikke vært materielle skader av større betydning.

Sykefraværet i Glamox ASA var i 2013 på 6,1 %, mot 6,0 % i 2012. Sykefraværet er fortsatt alt for høyt og selskapet arbeider med å få det redusert. Sykefraværet i Glamoxkonsernets øvrige enheter er lavere enn i de norske enhetene. Det var 2 rapporterte skadetilfeller som medførte fraværskdager i Glamox ASA i 2013, samme antall som året før. Fokus på å trygge arbeidsmiljøet er en kontinuerlig prosess.

EFD hadde et sykefravær på 2,6 % i 2013, mot 2,4 % i 2012. I løpet av 2013 ble det registrert 10 arbeidsulykker som har resultert i skader med fravær, herav 8 ulykker i Tyskland. Det var totalt 162 fraværskdager som følge av disse skadene. De tilsvarende tallene i 2012 var 5 arbeidsulykker og 46 fraværskdager.

Også konsernets datterselskaper har helse-, miljø- og sikkerhetsutvalg og andre samarbeidsorganer i henhold til nasjonal lovgivning.

Morselskapets drift påvirker bare i liten grad det ytre miljø negativt i form av utslipp til vann og luft. Derimot bidrar selskapet miljømessig positivt gjennom produksjon av forurensningsfri vannkraft.

Også driften ved konsernets øvrige virksomheter innebærer liten fare for forurensning av det ytre miljø. I den grad en slik risiko eksisterer, er det gjennomført tiltak i tråd med nasjonale lover og retningslinjer for å hindre eventuelle negative miljøvirkninger.

ARBEID MED Å FREMME FORMÅLET MED DISKRIMINERINGS- OG TILGJENGELIGHETSLOVEN

Konsernet legger vekt på å fremme likestilling på alle områder, og arbeider for å hindre diskriminering på grunn av etnisk opprinnelse eller nedsatt funksjonsevne.

FORSKNING OG UTVIKLING

Den vesentlige FOU-aktivitet har foregått i Glamox, EFD, Tekna og Powel.

Glamox har i 2013 hatt høy aktivitet på produktutvikling og flere nye produktfamilier er lansert. Alle nye produktfamilier lanseres nå med LED-teknologi. Omsetningen av LED-produkter økte med mer enn 100 % i 2013. Produkter med konvensjonell teknologi står imidlertid fortsatt for størstedelen av omsetningen.

I 2013 utgjorde utviklingskostnadene i EFD EUR 2,3 millioner for egenfinansierte prosjekter ved utvikling av nye omformere og induksjonsanlegg. Utviklingskostnadene var på samme nivå som i 2012.

Powel har aktivert MNOK 22,9 (18,0) i utvikling av nye Software produkter, mens avskrivning av tidligere aktiviteter utgjorde MNOK 20,8 (17,1). Konsernet har gjennom 2013 blant annet utviklet nye løsninger innen nettdrift og datakvalitet, handel og beslutningsstøttesystemer, vannkraftoptimalisering og utvidede løsninger for automatisk måleravlesning.

ETIKK OG SAMFUNNSANSVAR

Arendals Fossekompani har utarbeidet en separat rapport i henhold til Regnskapslovens §3.3 vedrørende samsfunnsansvar (CSR). Rapporten finnes på selskapets hjemmeside på internett.

Arendals Fossekompani skal ha en høy etisk standard, og kommunikasjonen med omgivelsene skal være åpen, tydelig og ærlig. Selskapet har et ansvar for trygge og gode arbeidsplasser i de lokalmiljøene hvor vi er tilstede. AFK søker å skape verdier for samfunnet, kunder, ansatte og eiere. Morselskapet har gjennom mange år basert sin virksomhet på utnyttelse av en lokal naturressurs og ønsker derfor spesielt å bidra til verdiskapning og samsfunnmessig utvikling i Arendalsdistriktet. Tilsvarende gjelder våre datterselskaper i sine lokalmiljøer. Selskapet støtter Arendalsuka og jazz- og bluesfestivalen Canal Street, i tillegg til diverse tiltak for barn og unge innen idrett og kultur.

IFRS

Arendals Fossekompani har for morselskap og konsern utarbeidet regnskaper i henhold til prinsippene i International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkjent av EU.

STYRET

Generalforsamlingen den 23. mai 2013 gjenvälgte styremedlemmene Erik Must, Morten Bergesen og Heidi Marie Petersen. I etterfølgende styremøte ble Erik Must valgt til styrets formann og Øyvinn A. Brøymer til nestleder.

AKSJONÆRFORHOLD

Ved årets utløp hadde selskapet 1.099 aksjonærer, en nedgang fra 1.102 ved forrige årsskifte. I løpet av året ble det omsatt 10.587 aksjer, tilsvarende 0,5 % av totalt antall aksjer i selskapet. Selskapet eide pr 31.12.13 selv 31.033 aksjer, tilsvarende 1,39 % av totalt antall utestående aksjer.

Styret vil foreslå at generalforsamlingen fornyer styrets fullmakt til kjøp av egne aksjer, innenfor en totalramme på 10 % og innenfor et prisintervall på NOK 100 - NOK 3000.

Aksjekursen var ved årets begynnelse kr 1.650, mot kr 1600 ved årets slutt. Korrigert for utbytte på kr 75, har aksjen hatt en verdiøkning på 1,5 % i 2013.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en korrekt beskrivelse av selskapets og konsernets stilling ved årsskiftet. Med unntak av det som er nevnt om Cogen AS knytter det seg ingen vesentlige usikkerheter til årsregnskapet, og det er heller ingen andre ekstraordinære forhold som har påvirket regnskapet.

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er til stede.

FREMTIDSUTSIKTER

Kraftvirksomheten i morselskapet

Nedbøren i Arendalsvassdraget har så langt i 2014 vært mer enn dobbelt så stor som normalt. Vinteren har samtidig vært mild, og det har vært betydelig tilsig fra lavere-liggende nedbørsfelter gjennom vinteren. Samtidig er snømengden i høyereliggende områder omtrent det dobbelte av normalt.

Så vel magasinfylling som snømengde er ved utgangen av mars rekordstor. Magasinvann og snø samlet utgjør ca. 170 % av normalt for årstiden. Forholdene tilsier at selv ved full produksjon gjennom våren, vil magasinene være tilnærmet fulle når snøsmeltingen er avsluttet. Samtidig må man forvente betydelige flomtap.

Det antas at selskapets kraftproduksjon inneværende år vil bli betydelig større enn i et middels tilsigsår.

Prisnivået i spotmarkedet for kraft har til nå i år vært lavere enn fjor. På landsbasis er samlet magasinbeholdning omtrent som normalt, og det samme gjelder for totalt snømagasin på landsbasis.

Prisnivået for kull er ca. 20 % lavere enn for et år siden, oljeprisen er ca. 10 % lavere, mens prisen for CO₂-kvoter er ca. 50 % høyere, men fortsatt på et lavt nivå.

Kraftprisene i forwardmarkedet for resten av året ligger ca. 20 % lavere enn leveringsprisen for tilsvarende periode i 2013. Alt i alt forventes både morselskapets kraftsalgsinntekter og driftsresultat å bli noe lavere enn i 2013.

Byggetiden for ny produksjonskapasitet er lang. Det er mange planer om kraftutbygning fra fornybare kilder, men uvisst hvor mye som lar seg realisere og til hvilke tidspunkt. Man må forvente at kraftprisene i Norge fort-

satt vil kunne variere mye, avhengig av blant annet nedbør og overføringskapasitet.

Nasjonale og internasjonale ordninger, som gir økonomiske incentiver for miljøvennlig kraftproduksjon, vil påvirke vannkraftens lønnsomhet. Nye kabelforbindelser til utlandet vil også virke inn.

Finansvirksomheten i morselskapet

Datterselskaper kommenteres særskilt i etterfølgende avsnitt. Øvrig finansvirksomhet omfatter i hovedsak en portefølje av likvide, børsnoterte aksjer og obligasjoner, samt en portefølje av mindre likvide eierposter av finansiell natur. Generelt gjelder at utsiktene for mange av disse investeringer påvirkes av usikker verdensøkonomi. Porteføljene vurderes å være dominert av godt posisjonerte selskaper. Kongsberg Gruppen (KOG) utgjør MNOK 1.220 av porteføljens samlede virkelige verdi på MNOK 1 857 og av årets verdistigning på MNOK 87,7 henføres MNOK 38,2 til KOG.

Datterselskaper

Glamox AS

Utviklingen i selskapets hovedmarkeder er fortsatt preget av usikkerhet.

Økonomien, spesielt i Europa, er svak og markedene for PBS påvirkes av dette. I sum forventes likevel at markedene vil være på samme nivå som i 2013 eller noe bedre.

For virksomhetsområdet GMO forventes i 2014 et fortsatt godt marked innen olje- og gass segmentet med leveranser til nybygg i Korea og Singapore. Det forventes også god aktivitet innen vedlikeholds- og oppgraderingsmarkedet på norsk og britisk sokkel. Innenfor handelsskip segmentet forventes et marked på tilsvarende nivå som i 2013.

Konsernets langsiktige strategi med fokus på lønnsom organisk vekst ligger fast. Den europeiske belysningsbransjen er fortsatt fragmentert. Selskapet forventer en periode med økt restrukturering. Den teknologiske endring som LED-teknologien bidrar til, medfører også restruktureringer av bransjen. For å videreutvikle selskapets posisjon i belysningsmarkedet, vil Glamox supplere en organisk vekst med oppkjøp de nærmeste årene.

For året som helhet forventer selskapet et noe lavere resultat enn i 2013. Begge salgsdivisjoner vil ytterligere forsterke salgsapparatet, samt øke innsatsen innen produktutvikling.

Glamox har mye produksjon i Norge. En stabil norsk krone på dagens nivå, kombinert med en lønnsutvikling som ikke er høyere enn i andre sammenlignbare land, vil bidra til å opprettholde konkurransekraften.

EFD Induction AS

EFD planlegger i 2014 å fortsette bedring av kostnadsposisjonen i Europa. Videre planlegger selskapet å styrke satsningen på det lønnsomme asiatiske markedet. Det forventes positive resultater i 2014.

Tekna

For første halvår 2014 venter selskapet underskudd, men selskapet forventer at andre halvår vil gi positivt resultat.

Cogen AS

Basert på endrede rammevilkår for kraftsektoren som omtalt foran forventes det at Cogen vil få betydelig lavere omsetning for 2014 enn for 2013. Det må forventes at

Cogen ender med et negativt resultat også for kommende år.

NSSL Global Ltd.

NSSL forventer vekst i omsetning, blant annet som en følge av utrulling av ny teknologi. Resultatet forventes imidlertid å bli omtrent som for 2013, grunnet høyere avskrivninger.

Powel AS

Powel ser positivt på fremtidige vekstmuligheter. Fokuset i markedet rundt smarte nettverk, effektive energileveranser, distribuert energi, sikkerhet og beredskap vil fortsette å være viktige drivere i denne sammenheng.

Hovedfokus for konsernet vil fortsatt være å forbedre og videreutvikle Powels ledende markedsposisjon i Norden, sørge for bærekraftig utvikling i nye satsingsområder, samt fortsette veksten innenfor utvalgte forretningsområder utenfor Europa. Dessuten vil ytterligere fokus fra brukerne på mobilitet gjennom bruk av smarttelefoner og nettbrett på flere områder skape muligheter for vekst. Bruk av nettskyløsninger kommer også til å vokse.

Investeringer i vei og infrastruktur gjør at det forventes en fortsatt positiv utvikling av Powels programvare og datastyrte løsninger innen entreprenørområdet i 2014.

Nye forskriftskrav til nettbransjen fra 1. januar 2014 representerer en god mulighet for vekst for Powels støtteverktøy for nettselskap, «Lavspent DMS». Utviklingen mot smartere nett gir også muligheter for vekst for programvare for måleverdihåndtering i Norge. Innføringen av en felles plattform for intra-dag handel i Europa vil kunne styrke Powels posisjon i dette markedet.

Konsulentvirksomheten vil være viktig en viktig vekstdriver i forhold til å levere god arbeidsprosess støtte og ekspertise på integrasjonsmuligheter.

Med god likviditet er Powel i stand til å foreta oppkjøp for ytterligere å styrke selskapets framtidige posisjon.

Scanmatic AS

Scanmatic forventer for 2014 en noe høyere omsetning enn i 2013 og et resultat omtrent som i fjor.

Datterselskapet Scanmatic Elektro forventer både økt omsetning og resultat.

Markedskraft ASA

Markedskraft forventer for 2014 økt omsetning og resultat.

Kelin Kraft AS

Kelin forventer for 2014 en omsetning omtrent som i 2013, men et positivt resultat.

Arendal Lufthavn Gullknapp AS

ALG forventer å få innvilget søknad om utvidet konsesjon i løpet av kort tid. Arbeidet vil da fortsette med sikte på ferdigstillelse av småflyplassen.

FINANSIELL STILLING

Morselskapets og konsernets finansielle stilling er god. Styret antar at det foreligger et godt grunnlag for vekst i morselskapets og konsernets verdier.

RISIKO OG USIKKERHETSFAKTORER

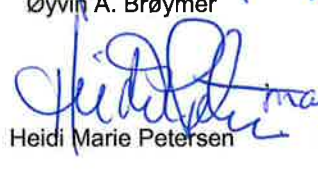
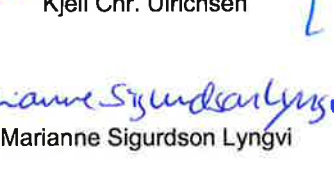
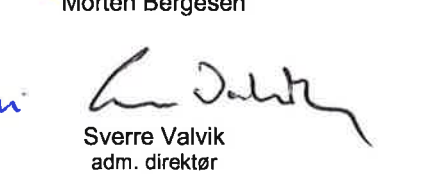
Konsernet er eksponert for valutarisiko, kredittrisiko, markedsrisiko, og likviditetsrisiko fra drift og bruk av finansielle instrumenter. Disse forhold er nærmere beskrevet i note 16 til regnskapet.

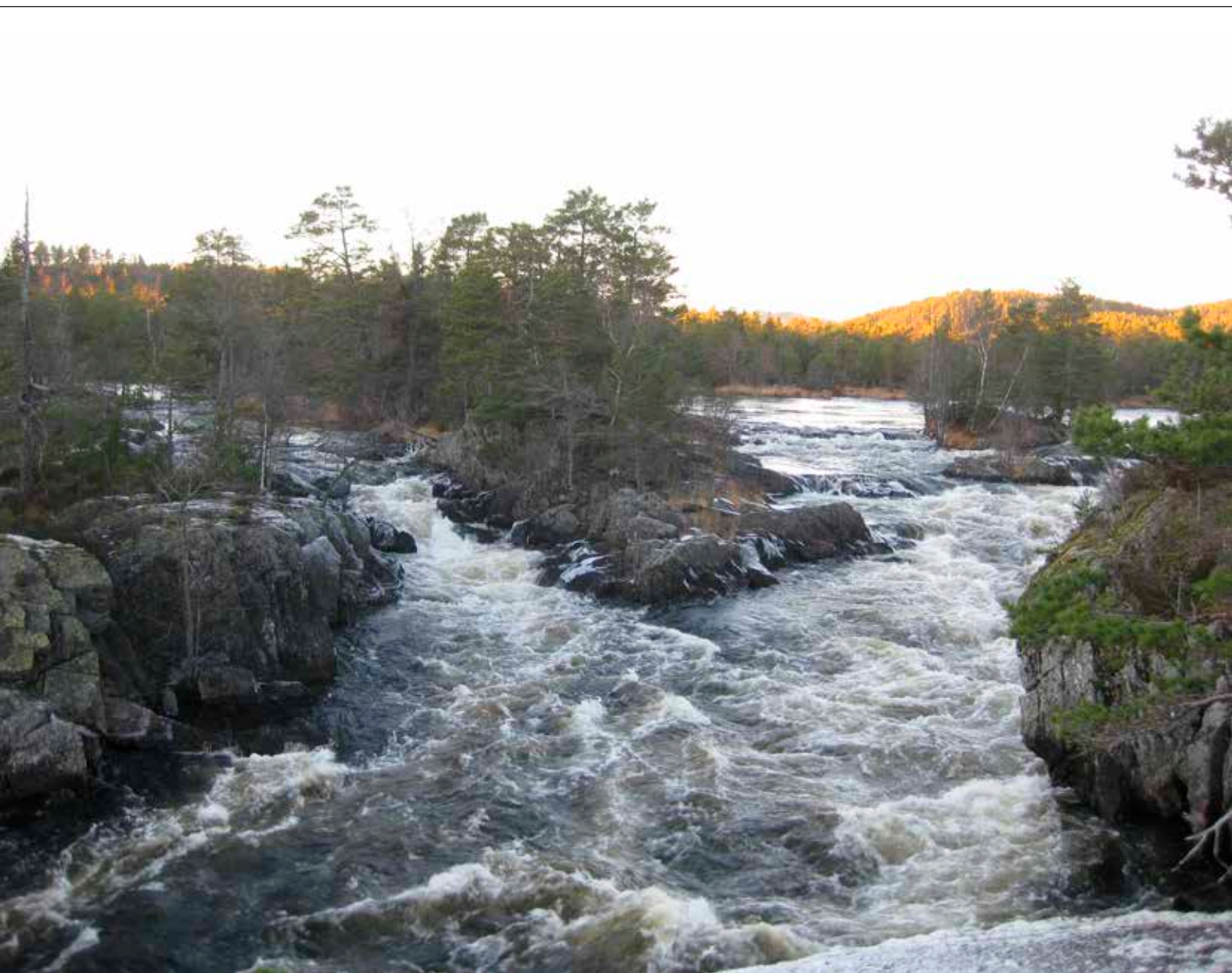
DISPONERING AV ÅRSRESULTATET

Det regnskapsmessige overskudd i Arendals Fossekompani ASA utgjorde NOK 61.056.752. Styret foreslår at overskuddet disponeres på følgende måte:

Utbytte kr 60,- pr aksje	NOK 132.526.620
Fra annen egenkapital	<u>NOK 71.469.868</u>
Sum disponert	<u>NOK 61.056.752</u>

Froland, 2. april 2014

 Erik Must styrets leder	 Øyvind A. Brøymer	 Kjell Chr. Ulrichsen	 Morten Bergesen
 Marianne Lie	 Heidi Marie Petersen	 Marianne Sigurdson Lyngvi	 Sverre Valvik adm. direktør

Ved Kiland.

Resultatregnskap

(1 000 NOK)

Driftsinntekter og driftskostnader

Salgsinntekter

Annen driftsinntekt

Sum driftsinntekter

Varekostnad (inkl kjøp av kraft og nettleie)

Lønnskostnader

Annen driftskostnad

Sum driftskostnader

EBITDA

Avskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Nedskrivning av anleggsmidler

Driftsresultat

Finansinntekter og finanskostnader

Inntekt fra investering i DS og TS (*)

Finansinntekt

Konserninterne renteinntekter

Finanskostnad

Konserninterne rentekostnader

Resultat av finansposter

Andel resultat fra TS (*)

Resultat før skattekostnad

Skattekostnad

Årsresultat

Henføres til

Minoritetsinteresser årsresultat

Aksjonærene i mor årsresultat

Sum

Basisresultat pr. aksje (NOK)

Utvannet resultat pr. aksje (NOK)

Oppstilling over totalresultat

Andre inntekter og kostnader

Omregningsdifferanser

Endring sikringsreserve

Endring virkelig verdi EK instrumenter tilgjengelig for salg

Endr virk.verdi EK instr tilgj for salg overført til resultat

Skatt på andre inntekter og kostnader som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet

Sum andre inntekter og kostnader som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet

Aktuarielle gevinster og tap

Skatt vedr. aktuarielle gevinster og tap

Sum andre inntekter og kostnader som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet

Sum andre inntekter og kostnader i perioden

Årsresultat

Totalresultat for perioden

Henføres til

Minoritetsinteresser totalresultat

Aksjonærene i mor totalresultat

Sum

Note	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
1,2	4 546 516	2 655 027	149 440	119 098
1,2	53 076	22 358	2 106	2 910
	4 599 592	2 677 385	151 546	122 007
	2 027 051	1 222 218	3 024	1 691
4	1 429 527	779 674	26 300	26 797
7,19	645 958	349 279	29 938	28 314
	4 102 536	2 351 171	59 262	56 802
	497 056	326 214	92 283	65 205
5,6	244 125	162 842	6 920	7 161
5,6	117 739	49 994		
	135 193	113 378	85 363	58 044
8,11			101 671	186 289
8	198 326	336 892	135 373	232 246
8			7 079	5 782
8	207 675	121 149	255 132	124 037
8			42	1 167
	-9 349	215 742	-11 052	299 114
11	-3 953	62 090		
	121 891	391 210	74 311	357 158
9	42 614	64 450	13 255	36 059
	79 277	326 760	61 057	321 099
	32 608	4 962		
	46 669	321 799	61 057	321 099
	79 277	326 760	61 057	321 099
22	21	145		
22	21	145		
	99 555	-22 041		
	-46 649	4 429	1 016	-815
16	87 716	90 425	87 716	90 425
8,16	-3 661	-69 399	-3 661	-69 399
9	13 075	-26	-273	228
	150 036	3 388	84 798	20 439
	-23 555	93 405	-952	5 806
9	6 522	-24 920	257	-1 626
	-17 032	68 485	-695	4 180
	133 003	71 873	84 102	24 619
	79 277	326 760	61 057	321 099
	212 280	398 634	145 159	345 718
	38 466	-259		
	173 814	398 893	145 159	345 718
	212 280	398 634	145 159	345 718

(*) DS = datterselskap, TS = tilknyttede selskap

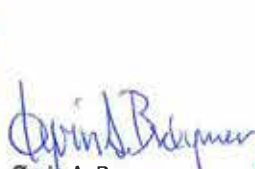
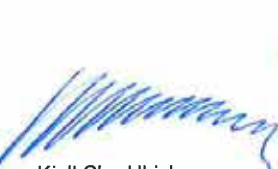
Oppstilling over totalresultatet for 2012 er omarbeidet i forbindelse med endringer i IAS 19 Ytelser til ansatte, se note 4.

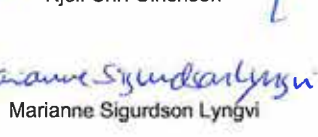
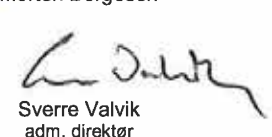
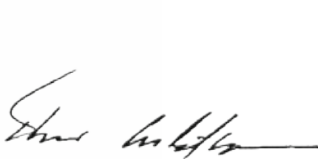
Balanse

(1 000 NOK)

	Note	Konsern		Morselskap	
		2013	2012	2013	2012
<i>Eiendeler</i>					
Eiendom, anlegg og utstyr	5	1 004 465	1 045 433	164 116	168 607
Immaterielle eiendeler	6	1 101 023	946 996	6 993	7 332
Investeringer i datterselskap	3,11			1 478 165	1 435 617
Investeringer i tilknyttede selskap	11	65 088	99 436	67 283	56 350
Lån til foretak i samme konsern				147 220	75 592
Andre investeringer	12	134 472	94 255	85 245	80 647
Pensjonsmidler	4	5 036	32 734		
Eiendel ved utsatt skatt	9	211 233	167 469	99 879	95 396
Sum anleggsmidler		2 521 317	2 386 322	2 048 901	1 919 541
Varebeholdninger	13	517 512	433 927		
Kundefordringer og andre fordringer	13,14	1 077 409	959 770	31 676	10 067
Lån til foretak i samme konsern				40 650	16 986
Kontanter og kontantekvivalenter	15	857 677	742 519	31 878	31 425
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	16	1 857 061	1 809 119	1 857 061	1 809 119
Finansielle eiendeler holdt for omsetning	16	65 530	187 291	65 530	187 291
Sum omløpsmidler		4 375 188	4 132 626	2 026 795	2 054 889
Sum eiendeler		6 896 506	6 518 948	4 075 696	3 974 430
<i>Egenkapital og forpliktelser</i>					
Aksjekapital (2 239 810 aksjer a NOK 100)	10	223 981	223 981	223 981	223 981
Andre fond		1 321 321	1 207 350	1 248 802	1 171 471
Opptjent egenkapital		953 346	1 068 461	707 998	813 658
Sum egenkapital henført til eierne av morforetaket		2 498 648	2 499 792	2 180 781	2 209 110
Minoritetsinteresser		468 994	449 406		
Sum egenkapital		2 967 642	2 949 197	2 180 781	2 209 110
<i>Forpliktelser</i>					
Obligasjonslån	17	694 995	693 955	694 995	693 955
Rentebærende lån og kreditter	17	1 386 662	1 330 292	1 039 222	933 437
Ytelser til ansatte	4	128 947	128 240	15 906	16 831
Avsetninger	16	109 468	31 395	79 609	
Forpliktelser ved utsatt skatt	9	220 754	190 854		
Sum langsiktige forpliktelser		2 540 826	2 374 736	1 829 732	1 644 223
Kassekreditt	17	122 740	154 447	2 046	45 460
Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser	18	679 060	494 834	16 941	16 728
Betalbar skatt	9	97 821	91 169	24 290	20 114
Andre kortsiktige forpliktelser	18	488 418	454 565	21 905	17 733
Gjeld til foretak i samme konsern					21 060
Sum kortsiktige forpliktelser		1 388 038	1 195 015	65 183	121 096
Sum egenkapital og forpliktelser		6 896 506	6 518 948	4 075 696	3 974 430

I konsernets og morselskapets balanser for 2012 er postene *Eiendel ved utsatt skatt*, *Egenkapital* og *Ytelser til ansatte* endret som en følge av endringer i *IAS 19 Ytelser til ansatte*, se Oppstilling over endringer i egenkapitalen og Note 4.

 Erik Must
styrets leder
  Øyvind A. Brøymer
  Kjell Chr. Ulrichsen
  Morten Bergesen

 Marianne Lie
  Heidi Marie Petersen
  Marianne Sigurdson Lyngvi
  Sverre Valvik
adm. direktør
  Thor R. Gabrielsen
Økonomisjef

Oppstilling over endringer i egenkapitalen

(1 000 NOK)

Konsern	Aksje kapital	Overkurs- fond	Annen innskutt egenkap.	Omregnings- differanser	Sikrings- reserve	Virkelig verdi reserve	Egne aksjer	Sum andre fond	Oppgjort egen kapital	Minoritets interesser	Sum
2012											
Balanse pr 31. desember 2011	22 398	2 540	4 736	49 466	-1 660	1 171 337	-20 975	1 198 169	1 091 523	164 221	2 483 586
Omarbeiding pr 1. januar 2012**									-57 624	-24 506	-82 130
Balanse pr 1. januar	22 398	2 540	4 736	49 466	-1 660	1 171 337	-20 975	1 198 169	1 033 899	139 715	2 401 456
Totalresultat for perioden				-14 184	4 113	21 026	-0	10 954	387 938	-259	398 634
Fondemisjon	201 583	-2 540	-4 736						-195 806	1 499	
Tilgang minoritet ved oppkjøp *				-17 414	15 641			-1 773	-35 821	314 979	277 384
Utbytte til aksjonærene									-121 749	-6 528	-128 277
Balanse pr 31. desember	223 981	-0	17 868	18 094	1 192 363	-20 975	1 207 349	1 068 461	2 499 792	449 406	2 949 197

2013											
Balanse pr 1. januar	223 981	-0	17 868	18 094	1 192 363	-20 975	1 207 349	1 068 461	2 499 792	449 406	2 949 197
Totalresultat for perioden			64 846	-23 723	84 055		125 178	48 636	173 814	38 466	212 280
Kjøp av egne aksjer						-7 467	-7 467		-7 467		-7 467
Kapitalendringer fra datterselskaper							-3 739	2 269	-1 470	7 192	5 722
Utbytte til aksjonærene			-3 575	-165				-166 021	-166 021	-26 069	-192 090
Balanse pr 31. desember	223 981	-0	79 140	-5 794	1 276 418	-28 442	1 321 321	953 346	2 498 648	468 994	2 967 642

Morselskap	Aksje kapital	Overkurs- fond	Annen innskutt egenk.	Omregnings- differanser	Sikrings- reserve	Virkelig verdi reserve	Egne aksjer	Sum andre fond	Oppgjort egen kapital	Minoritets interesser	Sum
2012											
Balanse pr 31. desember 2011	22 398	2 540	4 736		670	1 171 337	-20 975	1 151 033	812 002		1 992 708
Omarbeiding pr 1. januar 2012**									-7 567		-7 567
Balanse pr 1. januar	22 398	2 540	4 736		670	1 171 337	-20 975	1 151 033	804 435	1 985 141	1 985 141
Totalresultat for perioden					-587	21 026		20 439	325 279	345 718	345 718
Fondemisjon	201 583	-2 540	-4 736						-194 307		
Utbytte til aksjonærene									-121 749		-121 749
Balanse pr 31. desember	223 981	-0	1 276 418	-28 442	83	1 192 363	-20 975	1 171 471	813 658	2 209 110	2 209 110

2013											
Balanse pr 1. januar	223 981				83	1 192 363	-20 975	1 171 471	813 658	2 209 110	2 209 110
Totalresultat for perioden					743	84 055		84 798	60 361	145 159	145 159
Kjøp av egne aksjer							-7 467	-7 467		-7 467	-7 467
Utbytte til aksjonærene									-166 021		-166 021
Balanse pr 31. desember	223 981	-0	1 276 418	-28 442	826	1 276 418	-28 442	1 248 802	707 998	2 180 781	2 180 781

* Inkluderer også mindre egenkapitalbevegelser fra datterselskaper

** Egenkapitalen pr 1.1 2012 er omarbeidet som en følge av endring i IAS 19 Ytelser til ansatte. Endringen medførte at aktuelle gevinster og tap skal belastes egenkapitalen i det året de oppstår.

Omregningsdifferanser

Omregningsdifferanser består av alle valutadifferanser som fremkommer ved omregning av finansregnskapene til utenlandske virksomheter med annen funksjonell valuta.

Sikringsreserve

Sikringsreserver består av den effektive delen av kumulative nettoendringer i virkelige verdi av kontantstrømsikringer og av finansielle instrumenter benyttet ved sikring av netto investering i utenlandske datterselskaper.

Virkelig verdi reserve

Virkelig verdi reserver består av kumulative nettoendringer i virkelig verdi på investeringer tilgjengelig for salg inntil investeringen er fraregnet.

Egne aksjer

Egne aksjer utgjør anskaffelseskost for selskapets aksjer som er eiet av konsernet. Den 31. desember 2013 eide konsernet 31 033 (2012: 26 194) av selskapets aksjer.

Kontantstrømoppstilling

(1 000 NOK)

Kontantstrøm fra driftsaktiviteter**Årsresultat***Justert for*

Av- og nedskrivning på eiendeler, anlegg og utstyr

Av- og nedskrivning på immaterielle eiendeler

Netto finansposter

Resultatandel fra tilknyttede selskap

Gevinst ved salg av driftsmidler

Skattekostnad

Sum

Endring i varelager

Endring i kundefordringer og andre fordringer

Endring i leverandørgjeld og annen gjeld

Endring i avsetninger og ytelser til ansatte

Sum

Betalt skatt

Netto kontantstrømmer fra driftsaktiviteter**Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter**

Mottatte renter og lignende

Mottatt utbytte

Mottatte kontanter ved fusjon

Innbetalinger ved salg av driftsmidler

Innbetalinger ved salg av eiendeler tilgjengelig for salg

Innbetalinger fra andre investeringer

Innbetalinger ved salg av aksjer i tilknyttede selskap

Innbetalinger ved salg av aksjer i datterselskaper

Kjøp av aksjer i datterselskaper (redusert med kontanter)

Kjøp av eiendeler tilgjengelig for salg og holdt for omsetning

Investering i TS og andre anleggsaksjer

Kjøp av eiendom - driftsmidler og imm eiendeler

Kjøp av minoritetsinteresse

Utbetalinger vedr andre investeringer

Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter**Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter**

Innbetaling av selskapskapital fra minoriteten

Innbetaling ved opptak av langsiktig gjeld

Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld

Endring i langsiktige konserninterne mellomværende

Endring i kortsiktige konserninterne mellomværende

Betalte renter og lignende

Netto endring i kassekreditt

Utbetaling av utbytte

Kjøp / salg av egne aksjer

Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter

Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekv. pr. 1. januar

Effekt av valutakursendr på kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekv. pr. 31. desember

	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter				
Årsresultat	79 277	326 760	61 057	321 099
<i>Justert for</i>				
Av- og nedskrivning på eiendeler, anlegg og utstyr	255 018	155 708	6 581	6 822
Av- og nedskrivning på immaterielle eiendeler	106 845	57 127	339	339
Netto finansposter	9 349	-215 742	11 052	-299 114
Resultatandel fra tilknyttede selskap	3 953	-62 090		
Gevinst ved salg av driftsmidler	203	-568		100
Skattekostnad	42 614	64 450	13 255	36 059
Sum	497 259	325 646	92 283	65 305
Endring i varelager	-23 334	-980		
Endring i kundefordringer og andre fordringer	-8 980	13 884	-12 312	-5 835
Endring i leverandørgjeld og annen gjeld	77 428	54 827	5 139	5 075
Endring i avsetninger og ytelser til ansatte	2 954	-23 764	2 827	2 311
Sum	545 327	369 614	87 936	66 856
Betalt skatt	-93 726	-70 209	-20 114	-31 541
Netto kontantstrømmer fra driftsaktiviteter	451 601	299 404	67 822	35 315
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Mottatte renter og lignende	58 781	65 028	31 933	49 567
Mottatt utbytte	81 224	94 874	182 257	249 454
Mottatte kontanter ved fusjon	575			
Innbetalinger ved salg av driftsmidler	2 911	3 412		2 313
Innbetalinger ved salg av eiendeler tilgjengelig for salg	246 240	239 849	246 240	239 849
Innbetalinger fra andre investeringer	12 464	280		
Innbetalinger ved salg av aksjer i tilknyttede selskap		15 000		15 000
Innbetalinger ved salg av aksjer i datterselskaper	331		331	
Kjøp av aksjer i datterselskaper (redusert med kontanter)	-134 895	147 397	-118 519	-229 083
Kjøp av eiendeler tilgjengelig for salg og holdt for omsetning	-87 641	-270 363	-87 641	-270 363
Investering i TS og andre anleggsaksjer	-10 933	-6 600	-10 933	-6 600
Kjøp av eiendom - driftsmidler og imm eiendeler	-146 864	-160 259	-2 090	-781
Kjøp av minoritetsinteresse	-2 708	-2 325		
Utbetalinger vedr andre investeringer	-37 289	-5 595	-14 310	-166
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-17 806	120 697	227 268	49 189
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Innbetaling av selskapskapital fra minoriteten	7 360	5 073		
Innbetaling ved opptak av langsiktig gjeld	115 044	405 083	106 825	397 720
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-124 123	-573 470		-521 630
Endring i langsiktige konserninterne mellomværende			-71 628	6 342
Endring i kortsiktige konserninterne mellomværende			-44 723	-129 166
Betalte renter og lignende	-93 111	-101 015	-68 207	-65 177
Netto endring i kassekreditt	-46 170	98 255	-43 414	45 460
Utbetaling av utbytte	-192 212	-128 277	-166 021	-121 749
Kjøp / salg av egne aksjer	-7 879		-7 467	
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-341 090	-294 351	-294 637	-388 201
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	92 706	125 751	453	-303 696
Kontanter og kontantekv. pr. 1. januar	742 519	613 219	31 425	335 121
Effekt av valutakursendr på kontanter og kontantekvivalenter	22 452	3 549		
Kontanter og kontantekv. pr. 31. desember	857 677	742 519	31 878	31 425

Nelaug dam

Noter til års- og konsernregnskapet for 2013

Regnskapsprinsipper

Informasjon om selskapet

Arendals Fossekompani ASA er hjemmehørende i Norge, med kontoradresse Bøylefoss i Froland kommune. Konsernregnskapet for regnskapsåret 2013 omfatter selskapet og dets datterselskaper (som sammen refereres til som "konsernet"). Opplysninger om hvilke selskaper som inngår i konsernet fremgår av note 11. Det samme gjelder opplysninger om konsernets investeringer i tilknyttede selskaper.

Grunnlag for utarbeidelse

Års- og konsernregnskapet er avlagt i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) godkjent av EU og tilhørende fortolkninger, samt norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven og som skal anvendes pr. 31.12.2013.

Forslag til års- og konsernregnskap ble fastsatt av styret og daglig leder 2. april 2014.

Års- og konsernregnskapet skal behandles av ordinær generalforsamling 22. mai 2014 for endelig godkjennelse. Frem til endelig godkjennelse har styret myndighet til å endre års- og konsernregnskapet.

Regnskapet er presentert i norske kroner, som er morselskapets funksjonelle valuta, avrundet til nærmeste hele tusen.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet, med unntak av følgende eiendeler som presenteres til virkelig verdi: Finansielle derivater, finansielle instrumenter holdt for omsetning og finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg.

Konsernet fører endringer i egenkapitalen som skyldes transaksjoner med eierne i oppstillingen av endringer i egenkapitalen. Andre endringer i egenkapitalen presenteres i oppstillingen av totalresultatet.

Utarbeidelse av finansregnskap i overensstemmelse med IFRS krever bruk av vurderinger, estimer og forutsetninger som påvirker hvilke regnskapsprinsipper som anvendes og regnskapsførte beløp på eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Faktiske beløp kan avvike fra estimerte beløp.

Estimer og de underliggende forutsetninger vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimer innregnes i den perioden endringene oppstår dersom de kun gjelder denne perioden. Dersom endringer også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Områder med vesentlig estimeringsusikkerhet, og hvor valg av forutsetninger og foretatte vurderinger vesentlig har påvirket anvendelsen av regnskapsprinsipper, fremgår av note 21.

Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsippene som er anvendt ved utarbeidelse av års- og konsernregnskapet er beskrevet nedenfor. Prinsippene er anvendt konsistent for alle perioder. I den grad datterselskaper ved utarbeidelse av individuelle årsregnskaper har benyttet andre prinsipper, er det foretatt justeringer slik at konsernregnskapet er utarbeidet etter felles prinsipper.

Endring i regnskapsprinsipper i 2013

Konsernet har implementert følgende nye standarder og endringer i standarder med ikrafttredelsesdato 1. januar 2013.

IFRS 13 Måling av virkelig verdi

- Presentasjon av andre inntekter og kostnader (endringer i IAS 1)
- Endring i IAS 19 Ytelser til ansatte

Innholdet i og virkningene av endringene er forklart nedenfor:

IFRS 13 Måling av virkelig verdi

I henhold til overgangsreglene i IFRS 13 har konsernet benyttet det nye rammeverket for måling av virkelig verdi som beskrevet i avsnittet Fastsettelse av virkelig verdi nedenfor. Implementeringen av det nye rammeverket hadde ingen vesentlig innvirkning på målingen av konsernets verdier, men det er inntatt nye opplysninger i notene i tråd med regelverket. De nye opplysningskravene er ikke inkludert i sammenligningstallene.

Presentasjon av andre inntekter og kostnader (endringer i IAS 1)

Som en følge av endringene i IAS 1 har konsernet endret presentasjonen av elementer av andre inntekter og kostnader i oppstillingen av totalresultatet og i oppstillingen over endringer i egenkapitalen. Endringene innebærer at elementer som i fremtiden vil bli reklassifisert til resultatet vises separat og ikke sammen med elementer som aldri vil bli det. Sammenligningstallene er omarbeidet på samme grunnlag.

IAS 19 Ytelser til ansatte

Som et resultat av endringer i IAS 19, har konsernet endret regnskapsprinsipp for fastsettelse av inntekter og kostnader knyttet til ytelsesplaner.

I henhold til IAS 19, benytter konsernet samme rentesats for forventet avkastning på pensjonsmidlene som den som benyttes ved neddiskontering av pensjonsforpliktelsen. Netto rentekostnader presenteres som finanspost i resultatregnskapet. Videre blir alle aktuarielle gevinster og tap innregnet i andre inntekter og kostnader når de oppstår og ikke fordelt over fremtidige perioder. Sammenligningstallene er omarbeidet på samme grunnlag. Det vises for øvrig til nedenstående avsnitt Ytelser til ansatte og til note 4.

Prinsipper for konsolidering

Regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av kjøp av aksjer som medfører at konsernet oppnår kontroll i et underliggende selskap. Konsernets anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Disse oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. For anskaffelseskost ut over identifiserbare eiendeler og forpliktelser beregnes goodwill på følgende måte:

- Virkelig verdi av vederlaget; pluss
- Eventuell minoritetsandel i den kjøpte enheten; pluss ved trinnvise oppkjøp, virkelig verdi av ek-

sisterende eierandel i den oppkjøpte enheten; minus

- Nettoverdien (normalt virkelig verdi) av identifiserbare eiendeler og forpliktelser overtatt i transaksjonen

Hvis nettobeløpet er negativt bokføres underprisen umiddelbart som en gevinst i resultatregnskapet. Ved trinnvis oppkjøp hvor investeringen endrer kategori fra tilknyttet selskap til datterselskap blir oppreguleringen av eksisterende eierandel til virkelig verdi ført som gevinst i resultatregnskapet.

Utkjøp av minoritetsinteresser betraktes som transaksjoner med eiere og medfører ikke beregning av goodwill. Justering av minoritetsinteressene ved slike transaksjoner skjer på basis av en forholdsmessig andel av datterselskapets egenkapital.

Datterselskaper

Datterselskaper er enheter som kontrolleres av konsernet. Kontroll foreligger når konsernet har bestemmende innflytelse, direkte eller indirekte, over den finansielle og operasjonelle styringen av enheten og derigjennom oppnår fordele fra dens virksomhet. Ved vurdering av kontroll, tas det hensyn til potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres. Finansregnskapene til datterselskapene inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunkt kontrollen oppnås og inntil kontrollen opphører.

Tilknyttede foretak

Tilknyttede foretak er enheter hvor selskapet og/eller konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen. Betydelig innflytelse er antatt å foreligge når konsernet har mellom 20% og 50% av stemmerettene i selskapet. Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultater fra tilknyttede foretak etter egenkapitalmetoden fra det tidspunkt betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Eliminering av transaksjoner ved konsolidering

Konserninterne mellomværender og transaksjoner samt eventuelle urealiserte gevinster og tap eller inntekter og kostnader knyttet til konserninterne transaksjoner, elimineres ved utarbeidelsen av konsernregnskapet.

Regnskapsmessig behandling i selskapsregnskapet

I selskapsregnskapet til morselskapet er investeringer i datterselskaper og tilknyttede foretak innarbeidet til anskaffelseskost minus eventuelle nedskrivninger. Ved omklassifisering fra tilgjengelig for salg til datterselskap eller tilknyttet foretak, er investeringens balanseførte verdi på det tidspunktet bestemmende eller betydelig innflytelse oppnås, benyttet som anskaffelseskost.

Avviklet virksomhet

En avviklet virksomhet er en del av konsernets virksomhet som utgjør et eget segment eller et eget geografisk område og som har blitt avhendet eller holdes for salg eller er et datterselskap anskaffet utelukkende med tanke på videre salg. Klassifisering som avviklet virksomhet skjer ved salg eller når kriteriene for klassifisering som holdt for salg er oppfylt. Når en virksomhet klassifiseres som avviklet justeres sammenligningstallene for foregående periode tilsvarende.

Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til det enkelte konsernselskaps funksjonelle valuta til valutakursen på

transaksjonstidspunktet. Monetære eiendeler og forpliktelser i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner til valutakursen på balansedagen. Valutakursdifferanse som fremkommer ved omregning, innregnes i resultatregnskapet.

Regnskaper for utenlandske virksomheter

Eiendeler og forpliktelser for utenlandske virksomheter omregnes til norske kroner til valutakursen på balansedagen.inntekter og kostnader for utenlandske virksomheter, omregnes til norske kroner med tilnærmet valutakurs på tidspunktet for transaksjonene.

Omregningsdifferanser innregnes i andre inntekter og kostnader og presenteres som omregningsdifferanse i egenkapitalen. I datterselskaper som ikke er heleide blir en forholdsmessig andel av omregningsdifferansene tilordnet minoriteten. Ved nedslag i utenlandske virksomheter blir en akkumulert andel av omregningsdifferansene ført mot resultatet som del av gevinstberegningen.

Nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet

Omregningsdifferanser som fremkommer ved omregning av nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter spesifiseres som omregningsdifferanser i egenkapitalen. Disse resultatføres ved avhendelse.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter som ikke er derivater

Finansielle instrumenter som ikke er derivater består av investeringer i gjelds- og egenkapitalinstrumenter, kundefordringer og andre fordringer, kontanter og lån, leverandørgjeld og annen gjeld.

Kundefordringer og andre fordringer med forfall kortere enn 3 måneder neddiskonteres ikke.

Finansielle instrumenter som ikke er derivater, måles ved førstegangsinnregning til virkelig verdi tillagt eventuelle direkte henførbare transaksjonsutgifter. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Rentebærende lån innregnes ved førstegangs balanseføring til virkelig verdi redusert for transaksjonskostnader. Etterfølgende måling er til amortisert kost, hvor eventuell forskjell mellom kost og innløsningsbeløp innregnes over løpetiden som en del av den effektive renten.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra eiendelen utløper, eller når konsernet overfører de kontraktmessige rettene i en transaksjon hvor praktisk talt all risiko og avkastning ved eierskap til den finansielle eiendelen overføres.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Investeringer i egenkapitalinstrumenter er i hovedsak klassifisert som finansielle eiendeler tilgjengelig for salg. Dette er i samsvar med konsernets investeringsstrategi. Etter førstegangsinnregning måles disse instrumentene til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi innregnes i andre inntekter og kostnader. Når en investering realiseres og fraregnes, overføres akkumulert urealisert verdiendring fra andre inntekter og kostnader til resultat. Regnskapsmessig behandling av eventuelle tap ved verdifall omtales nedenfor under "Verdifall".

Finansielle eiendeler holdt for omsetning / øremerket til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres til virkelig verdi over resultat dersom det ved førstegangsinnregning er øremerket til dette, eller holdes for omsetning. Instrumentet måles til virkelig verdi og endringer i verdier innregnes i resultatet.

Annet

Andre finansielle instrumenter som ikke er derivater, måles til amortisert kost redusert for eventuelle tap ved verdifall.

Finansielle derivater

Konsernet bruker finansielle derivater for å begrense eksponeringen mot renterisiko, valutarisiko og prisrisiko som oppstår gjennom operasjonelle og finansielle aktiviteter. I henhold til konsernets finansretningslinjer har morselskapet også kjøpt energirelaterte derivater for handelsformål. Derivater som ikke kvalifiserer for sikringsbøkføring, regnskapsføres og presenteres som instrumenter holdt for omsetning.

Finansielle derivater innregnes første gang til kostpris. I etterfølgende perioder vurderes derivatene til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi på derivater som eies for handelsformål innregnes umiddelbart i resultatregnskapet. Når derivater kvalifiserer for sikringsbøkføring, er innregning av verdiendringer avhengig av hva som sikres (se nedenfor).

Sikring**Kontantstrømsikring**

Når et finansielt derivat er øremerket som sikringsinstrument for variabilitet i kontantstrømmene til en innregnet eiendel eller forpliktelse, eller til en svært sannsynlig forventet transaksjon, innregnes den effektive delen av en verdiendring på det finansielle derivatet i andre inntekter og kostnader. Når sikringsinstrumentet ikke lenger oppfyller kriteriene for sikringsbøkføring, omklassifiseres til virkelig verdi sikring, selges, avsluttes eller utløper, avvikes sikringsbøkføringen. Akkumulert verdiendring som er innregnet i andre inntekter og kostnader beholdes der til den forventede transaksjonen finner sted. Er sikringsobjektet en finansiell eiendel, blir beløpet innregnet i andre inntekter og kostnader overført til resultatet i samme periode som sikringsobjektet påvirker resultatet. Ved kontantstrømsikring er av fremtidige strømpriser føres tilhørende akkumulerte gevinster eller tap fra andre inntekter og kostnader til resultatregnskapet i samme periode eller perioder som de aktuelle derivatene går til levering / utøves. Hvis den sikrede transaksjonen ikke lenger forventes å inntreffe, innregnes akkumulerte urealiserte gevinster eller tap umiddelbart i resultatregnskapet.

Virkelig verdi sikring

Når et finansielt derivat er øremerket som sikringsinstrument for variabilitet i verdien av en innregnet eiendel, bindende avtale eller forpliktelse, innregnes gevinst eller tap på det finansielle derivatet i resultatregnskapet i perioden de oppstår. Tilsvarende blir endringer i sikringsobjektets virkelige verdi ført i resultatregnskapet i samme periode.

Sikring av valutakursrisiko knyttet til nettoinvestering i utenlandsk enhet

Ved sikring av valutakursrisikoen knyttet til en nettoinvestering i et utenlandsk datterselskap kan det benyttes sikringsinstrumenter i form av valutaderivater eller valutalån. Når et finansielt instrument er utpekt som sikringsinstrument i en slik relasjon føres kursendringene på sikringsinstrumentet i andre inntekter og kostnader.

Egenkapital**Ordinære aksjer**

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter forbundet med utstedelse av aksjer, innregnes som en reduksjon av egenkapital (overkurs) netto etter eventuell skatt.

Kjøp og salg av egne aksjer

Ved tilbakekjøp av egne aksjer, føres kjøpesummen inklusive direkte henførbare kostnader som endring i egenkapitalen. Aksjer som er kjøpt klassifiseres som egne aksjer og reduserer total egenkapital. Når egne aksjer selges, innregnes mottatt beløp som en økning av egenkapitalen, og gevinst som følge av transaksjonen tilføres annen opptjent egenkapital.

Utbytter

Utbytter innregnes som en forpliktelse i den perioden de blir vedtatt.

Eiendom, anlegg og utstyr**Egne eiendeler**

Eiendom, anlegg og utstyr føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger (se under) og eventuelt tap ved verdifall. Anskaffelseskost for egenproduserte driftsmidler inkluderer materialkostnader, direkte lønnskostnader samt en rimelig andel av indirekte produksjonskostnader.

Når deler av et varig driftsmiddel har forskjellig utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter av eiendom, anlegg og utstyr.

Lånekostnader som er direkte henførbare til anskaffelse av eiendeler, kapitaliseres som en del av den aktuelle

eiendelens utgifter inntil anleggsmiddelet er ferdigstilt til sin tiltenkte bruk. Slike låneutgifter kapitaliseres som en del av eiendelens anskaffelseskost når det er sannsynlig at de vil føre til fremtidige fordeler for konsernet, og utgiftene kan måles på en pålitelig måte. Andre lånekostnader innregnes i resultatregnskapet i den perioden de er påløpt.

Kostnader etter anskaffelsen

Selskapet og konsernet medtar i anskaffelseskosten for et varig driftsmiddel utgifter til utskiftninger av deler av driftsmiddelet når slike utgifter antas å gi fremtidige økonomiske fordeler og utgiftene for de utskiftede deler kan måles pålitelig. Alle andre utgifter innregnes i resultatregnskapet i den perioden de påløper.

Avskrivninger

Avskrivninger beregnes lineært over estimert utnyttbar levetid for hver enhet av eiendom, anlegg og utstyr, og belastes resultatregnskapet. Tomter avskrives ikke. Estimert økonomisk levetid er som følger:

- Vassdragsreguleringer 40-50 år
- Kraftvirksomhet
 - Bygninger 50 år
 - Dammer, vannveier og luker 25-40 år
 - Maskinutrustning 40 år
 - Kraftvarmeverk (Spania) 10 år
 - Netteiendeler 25-35 år
- Industrivirksomhet
 - Bygninger 20-25 år
 - Maskiner og utstyr 7-15 år
- Driftsløsøre, biler, inventar mm. 3-12 år

Restverdi revurderes årlig dersom den ikke er ubetydelig.

Leide eiendeler

Selskapet og konsernet har enkelte leieavtaler med betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til konsernet. Disse klassifiseres som finan-

sielle leieavtaler og innregnes etter samme regnskapsprinsipp som tilsvarende eiendeler.

Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill representerer beløp som oppstår ved overtakelsen av datterselskaper og investeringer i tilknyttede foretak. For overtakelser etter 1. januar 2010 er goodwill beregnet som beskrevet ovenfor. For overtakelser som har skjedd mellom 1. januar 2003 og 31. desember 2009, representerer goodwill differansen mellom anskaffelseskost ved overtakelse og virkelig verdi av de netto identifiserte eiendeler som er overtatt. For overtakelse forut for dette, er goodwill oppført på bakgrunn av estimert anskaffelseskost som tilsvarende det beløp som var oppført under tidligere nasjonale regnskapsprinsipper.

Goodwill føres i balansen til anskaffelseskost, fratrasket eventuelle akkumulerte tap ved verdifall. Goodwill fordeles på kontantstrømgenererende enheter og blir ikke avskrevet, men blir testet årlig for verdifall. For tilknyttede foretak er balanseført verdi av goodwill inkludert i investerings balanseførte verdi i konsernregnskapet.

Andre immaterielle eiendeler

Andre immaterielle eiendeler som anskaffes, føres i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger (se under) og tap ved verdifall.

Etterfølgende utgifter

Senere utgifter vedrørende balanseførte immaterielle eiendeler aktiveres bare når de øker de fremtidige økonomiske fordeler relatert til denne eiendelen. Alle andre utgifter kostnadsføres i den perioden de påløper.

Avskrivninger

Avskrivninger beregnes og resultatføres lineært over estimert utnyttbar levetid for de immaterielle eiendelene, med mindre slik levetid er ubestemt. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt økonomisk levetid blir testet for verdifall på balansedagen hvert år. Aktiverte kostnader i forbindelse med tildeling av konsesjoner avskrives over perioden frem til neste konsesjonsbehandling. Avskrivningsperioden er 50 år. Merverdier knyttet til kundeforhold, kunde kontrakter, varemerker samt egenutviklet programvare og andre utviklingskostnader avskrives over 7 – 10 år.

CO2 Kvoter

Datterselskapet Cogen AS har utslippsrettigheter i forbindelse med driften av kraftvarmeverk i Spania. IFRS har ikke regulert hvordan dette skal rapporteres og i påvente av dette benyttes metoden «the net liability approach». Denne metoden går ut på at man først skal regnskapsføre en forpliktelse når det er foretatt utslipp som går ut over de utslipp som dekkes av de rettighetene som selskapet eier. Det foretas en årlig vurdering av foretatte utslipp mot eksisterende utslippsrettigheter.

Varebeholdninger

Varebeholdninger regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris i ordinær virksomhet, fratrasket estimerte kostnader til ferdigstilling og salgskostnader.

Anskaffelseskost er basert på først-inn først-ut prinsippet og inkluderer kostnader påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering. For produserte varer og varer i arbeid inkluderer anskaffelseskost en andel av indirekte kostnader basert på normal kapasitetsutnyttelse.

Langsiktige tilvirkningskontrakter

Balanseført verdi av langsiktige tilvirkningskontrakter består av opptjent ikke fakturert inntekt etter løpende avregnings metode fratrasket mottatte forskuddsinntekter. Beløpet er inkludert i balanseposten kundefordringer og andre fordringer. Se for øvrig nedenfor under driftsinntekter og note 1

Fastsettelse av virkelig verdi

Regnskapsprinsipper og noteinformasjon krever at virkelig verdi fastsettes både for finansielle og ikke-finansielle eiendeler og forpliktelser. Virkelig verdi er definert som den verdi den enkelte eiendel eller forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type eiendel eller forpliktelse og i hvilken grad de handles i aktive markeder.

Finansielle instrumenter klassifiseres i sin helhet i et av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som har betydning ved verdsettelsen av instrumentene. Det vises til informasjon i note 16 om de forskjellige verdsettelsesnivåene.

Basert på det ovenstående benyttes normalt følgende metoder for fastsettelse av virkelig verdi:

Eiendom, anlegg og utstyr

I forbindelse med oppkjøp og virksomhetssammenslutninger innregnes eiendom, anlegg og utstyr til markedsverdi. Markedsverdien fastsettes på grunnlag av takster eller observerbare markedspriser på tilsvarende eiendeler.

Kundefordringer og andre fordringer

Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer beregnes som nåverdi av fremtidige kontantstrømmer diskontert med markedsrenten på balansedagen.

Immaterielle eiendeler

Virkelig verdi på immaterielle eiendeler er basert på neddiskontert forventet kontantstrøm fra bruk og senere eventuelt salg av eiendelene.

Investeringer i aksjer, obligasjoner og fondsandeler

Virkelig verdi for børsnoterte finansielle instrumenter, klassifisert som holdt for omsetning eller tilgjengelig for salg, tilsvarende notert kjøpskurs på balansedagen. For ikke-børsnoterte instrumenter er virkelig verdi basert på kjente omsetningskurser nær balansedagen eller verddivurderinger foretatt av meglerforetak etter vanlige benyttede verddivurderingsmetoder.

Ikke-derivative finansielle forpliktelser

Virkelig verdi for finansielle forpliktelser beregnes for informasjonsformål, og beregnes som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer diskontert med markedsrenten på balansedagen.

Derivater

Virkelig verdi av en rentebytteavtale er det estimerte beløp som selskapet og/eller konsernet vil motta eller måtte betale for å innfri avtalen på balansedagen, hensyntatt dagens rentenivå og motpartens kredittverdighet. Virkelig verdi av energirelaterte derivater (futures, forwards og opsjoner) er markedskurser på balansedagen. Virkelig verdi av valuta-terminkontrakter er basert på noterte markedskurser på balansedagen.

Verdifall

Balanseført verdi av selskapets og konsernets eiendeler blir, med unntak av varelager og utsatt skattefordel, gjennomgått på balansedagen for å vurdere om det er indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp.

Tap ved verdifall innregnes når balanseført verdi av en eiendel eller kontantgenererende enhet (vurderingsenhet) overstiger gjenvinnbart beløp. Tap ved verdifall innregnes i resultatregnskapet.

Verdifall beregnet for kontantgenererende enheter fordeles slik at balanseført verdi av eventuell goodwill i kontantgenererende enheter reduseres først. Deretter fordeles resterende verdifall på de øvrige eiendelene i enheten forholdsmessig ut i fra balanseførte verdier.

Når en nedgang i virkelig verdi på en finansiell eiendel tilgjengelig for salg, har vært ført mot andre inntekter og kostnader og det foreligger objektive bevis for at eiendelen har vært gjenstand for verdifall (verdifallet er ansett som varig eller betydelig), innregnes det akkumulerte tap som har vært ført mot andre inntekter og kostnader i resultatregnskapet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt realisert. Det akkumulerte tapet som innregnes i resultatregnskapet, utgjør differansen mellom anskaffelseskost ved overtakelse og dagens virkelige verdi, redusert for eventuelle verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har vært innregnet i resultatregnskapet.

Beregning av gjenvinnbart beløp

Gjenvinnbart beløp for eiendeler er det høyeste av netto salgspris og bruksverdi. Bruksverdi beregnes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer til nåverdi ved å benytte diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og den risiko som er knyttet til den spesifikke eiendelen. For eiendeler som ikke hovedsaklig genererer uavhengige kontantstrømmer, fastsettes gjenvinnbart beløp for den vurderingsenheten som eiendelen tilhører.

Reversering av verdifall

Tap ved verdifall for egenkapitalinstrumenter som klassifiseres som tilgjengelig for salg, reverseres ikke over resultatregnskapet.

Tap ved verdifall av goodwill reverseres ikke.

For andre eiendeler reverseres tap ved verdifall dersom det er en endring i estimater benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Et tap ved verdifall reverseres bare i den grad eiendelens balanseførte verdi ikke overstiger den balanseførte verdien som ville vært fastsatt, netto etter avskrivninger eller amortisering, dersom ingen tap ved verdifall hadde vært innregnet.

Ytelser til ansatte

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

Forpliktelser til å yte tilskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger innregnes som kostnader i resultatregnskapet når de påløper.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Netto forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes separat for hver ordning ved å estimere størrelsen på fremtidige ytelser som den ansatte har opptjent gjennom sin arbeidsinnsats i inneværende og tidligere perioder. Disse fremtidige ytelsene diskonteres for å beregne nåver-

dien, og virkelig verdi av pensjonsmidler trekkes fra for å finne netto forpliktelse. Diskonteringsrenten tilsvarer markedsrente for foretaksobligasjoner av høy kvalitet (OMF rente) med tilnærmet samme løpetid som konsernets forpliktelser. Beregningene er gjort av en kvalifisert aktuar, og er basert på lineær opptjeningsmodell.

Når ytelsene i en pensjonsordning forbedres, innregnes den andelen av økningen i ytelsene som ansatte har opparbeidet rettighet til, som kostnad i resultatregnskapet lineært over gjennomsnittlig tidsperiode frem til de ansatte har oppnådd en ubetinget rett til de økte ytelsene. Kostnaden innregnes umiddelbart i resultatregnskapet dersom de ansatte allerede ved tildeling har fått en ubetinget rett til økte ytelser.

Aktuarielle gevinster og tap ved beregning av selskapets forpliktelse for en pensjonsordning innregnes i andre inntekter og kostnader når de oppstår. Pensjonskostnader / opptjening samt gevinster og tap på avkorting / avslutning innregnes i resultatet.

Netto rente ved beregning av pensjonsforpliktelse rapporteres som finansposter i resultatregnskapet.

Når beregningene resulterer i en eiendel for selskapet, begrenses innregningen av denne eiendelen til nettoen av totale urealiserte aktuarielle tap og kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening, og nåverdien av fremtidige tilbakebetalinger fra ordningen eller reduksjoner i innbetalinger til ordningen.

Avsetninger

En avsetning innregnes når det foreligger en lovbestemt eller underforstått plikt, som følge av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at dette vil medføre en utbetaling for å gjøre opp forpliktelsen, og forpliktelsen kan måles pålitelig.

Avsetninger for omstrukturering innregnes når konsernet har godkjent en detaljert og formell omstruktureringsplan, og omstruktureringen enten er påbegynt eller kunngjort for de berørte.

Driftsinntekter

Solgte varer og leverte tjenester

Driftsinntekter fra salg av kraft og andre varer innregnes i resultatregnskapet når det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap har gått over til kjøper. Driftsinntekter fra utførte tjenester innregnes basert på utført arbeid. Driftsinntekter innregnes ikke hvis det er betydelig usikkerhet knyttet til om forfalte krav vil bli betalt, dersom det er sannsynlig at varene blir returnert eller i de tilfeller konsernet har styringsrett over de leverte varene.

Inntektsføring av fortjeneste på langsiktige tilvirkningskontrakter skjer i takt med fremdriften, men kun dersom prosjektets forventede inntekter og kostnader kan estimeres pålitelig. Vesentlige prosjekter som ikke er vareproduksjon og som har en leveringstid på over tre måneder behandles etter løpende avregnings metode dersom de på balansedagen viser en betydelig fullføringsgrad. Avhengig av type prosjekt beregnes fullføringsgraden som påløpte kostnader i forhold til totale estimerte kostnader, som direkte timeforbruk i prosent av totalt forventet timeforbruk eller ved en vurdering av teknisk ferdigstillelse. Når prosjektets fortjeneste ikke kan estimeres pålitelig, vil kun inntekter tilsvarende påløpte prosjektkostnader inntektsføres. Eventuelle estimerte tap på prosjekter bokføres i den perioden tapet identifiseres.

Finansinntekter

Finansinntekter består av realiserte gevinster på gjelds- og egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg, mottatte utbytter, resultatandeler fra KS-investeringer, renteinntekter, agiogevinster og positiv verdiendring på finansielle instrumenter holdt for omsetning og derivater som innregnes i resultatet. Renteinntekter innregnes i resultatet basert på effektiv rentemetode etter hvert som de opptjenes.

Utbytteinntekter innregnes i resultatet på det tidspunkt rett til å motta betaling er etablert.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd som kompenserer for påløpte utgifter, innregnes som driftsinntekt i resultatregnskapet på en systematisk måte i de samme periodene som utgiftene påløper. Tilskudd knyttet til anskaffelsen av driftsmidler føres som reduksjon av anskaffelseskost og amortiseres i form av reduserte avskrivninger over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Kostnader

Leiebetaling under operasjonelle leieavtaler

Leiebetalinger for operasjonelle leieavtaler innregnes i resultatregnskapet lineært over leieperioden.

Leieinsitamenter som mottas, innregnes som en integrert del av totale leiekostnader.

Finanskostnader

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, agiotap, negativ verdiendring på derivater og finansielle instrumenter holdt for omsetning og derivater som innregnes i resultatet, og øvrige realiserte tap og nedskrivninger for verdifall på gjelds- og egenkapitalinstrumenter.

Skattekostnad

Inntektsskatt på periodens resultat består av periodeskatt og utsatt skatt. Inntektsskatt innregnes i resultatet med unntak av skatt på poster som er innregnet direkte mot egenkapitalen eller i andre inntekter og kostnader. Skatteeffekten av sistnevnte poster innregnes direkte mot egenkapitalen eller i andre inntekter og kostnader.

Periodeskatt utgjør forventet betalbar skatt på årets skattepliktige resultat til gjeldende skattesatser på balansedagen, og eventuelle korrigeringer av betalbar skatt for tidligere år.

Utsatt skatt beregnes basert på balanseorientert gjeldsmetode ved å ta hensyn til midlertidige forskjeller mellom balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser i den finansielle rapporteringen og skattemessige verdier. Følgende midlertidige forskjeller hensyntas ikke: goodwill som ikke er skattemessig fradragsberettiget, opprinnelig innregning av eiendeler eller forpliktelser som ikke påvirker verken regnskapsmessig eller skattemessig resultat, samt forskjeller relatert til investeringer i datterselskaper som ikke antas å reversere i overskuelig fremtid. Avsetningen for utsatt skatt er

basert på forventninger om realisasjon av eller oppgjør for balanseførte verdier av eiendeler og forpliktelser, og beregnet med skattesatser gjeldende på balansedagen.

Eiendeler ved utsatt skatt innregnes kun i den grad det er sannsynlig at eiendelen kan utnyttes gjennom fremtidige skattepliktige resultater. Eiendeler ved utsatt skatt reduseres i den grad det ikke lenger er sannsynlig at skattefordelen vil bli realisert.

Skattefordel som bare kan utnyttes ved konsernbidrag fra morselskapet, innregnes ikke før bidragene faktisk ytes og innregnes i de enkelte selskapene.

Kontanter og kontantekvivalenter

Med kontanter menes beholdning av kontanter i kasse og i bank. Kontantekvivalenter er kortsiktige likvide investeringer som kan omgjøres til kontanter innen tre måneder til et kjent beløp og som har en uvesentlig grad av risiko. Kontanter og kontantekvivalenter i kontantstrømoppstillingen inkluderer ikke ubenyttet kassekreditt.

Fastsettelse og presentasjon av driftssegment

Økonomisk informasjon for Driftssegmentene fastsettes og presenteres basert på informasjonen som gis til selskapets styre, som er konsernets øverste beslutningstakere.

Regnskapsstandarder og fortolkninger utgitt men ikke tatt i bruk

IFRS-er og fortolkninger som er utgitt men som ikke er obligatoriske å anvende pr. 31.12. 2013, er ikke tatt i bruk. Basert på de vurderinger som er gjort så langt, antas følgende standarder og fortolkningsuttalelser å få effekt for fremtidig regnskapsrapportering:

IFRS 9 Finansielle instrumenter

Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler og forpliktelser samt nye krav til sikringsbokføring.

Arbeidet med standarden er ikke sluttført og tidspunkt for ikrafttredelse er heller ikke kjent.

Konsernets foreløpige vurdering er at standarden vil ha en innvirkning på regnskapet, men effektene lar seg på det nåværende tidspunkt ikke estimere.

Øvrige IFRS-er og fortolkninger som er utgitt, men ikke tatt i bruk antas kun å få uvesentlige effekter for fremtidig regnskapsrapportering.

Note 1 Segmentrapportering

(1 000 NOK)

Segmentinformasjon presenteres for selskapets og konsernets virksomhetssegmenter. Inndelingen i virksomhetssegmenter viser de største datterselskapene som egne segmenter. Dette er basert på konsernets ledelses- og internrapporteringsstruktur.

Internprisingen mellom segmentene er basert på prinsippet om armlengdes avstand. Segmentresultat, eiendeler og forpliktelser inkluderer poster som relaterer seg direkte til segmentene samt poster som allokeres ut i fra en rimelig fordelingsnøkkel.

Annen virksomhet består av selskapene: Scanmatic Eiendom, Arendal Lufthavn Gullknapp, Kelin Kraft, Songe Træsliperi, Subsea Cabling Technology og Norsk Vekst.

* Glamox er konsolidert fra 1/12-2012 og Tekna fra 8/7-2013

Konsern	Salg av kraft		Finansvirksomhet		Glamox *		EFD		Powel	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Salgsinntekter	149 440	119 098			1 968 953	128 907	783 932	866 187	361 670	309 619
Andre driftsinntekter	945	1 949	1 161	960	28 024	1 351	4 574	3 597	15 568	12 681
Driftsinntekter	150 384	121 047	1 161	960	1 996 978	130 257	788 506	869 785	377 238	322 300
Driftsresultat	93 505	68 260	-70 305	-95 301	204 950	-13 669	-32 332	27 451	14 528	12 797
Netto finans			87 515	237 199	-3 067	-25	3 022	-10 893	5 313	1 455
Andel resultat fra TS				64 142			-3 054	-2 052		
Skattekostnad	44 719	34 613	-51 724	-23 479	52 153	-2 433	16 467	19 471	6 663	4 503
Årsresultat	48 786	33 647	68 935	229 518	149 731	-11 260	-48 831	-4 965	13 178	9 749
Segmenteiendeler	296 053	280 618	4 491 162	2 912 151	1 398 491	1 231 139	740 172	782 645	329 618	289 554
Segmentforpliktelser	54 572	48 970	1 777 481	1 730 910	663 584	592 700	507 456	486 190	155 262	108 008

Konsern forts	NSSL		Cogen		Scanmatic		Markedskraft		Tekna *	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Salgsinntekter	467 372	502 777	489 591	504 240	165 216	106 014	106 796	97 142	34 807	
Andre driftsinntekter			1 021		20	71				
Driftsinntekter	467 372	502 777	490 612	504 240	165 236	106 085	106 796	97 142	34 807	
Driftsresultat	60 710	63 542	-144 522	36 305	9 607	6 387	1 822	6 606	-2 300	
Netto finans	440	1 056	-4 387	-11 507	-113	381	4 479	-1 086	-791	
Andel resultat fra TS										
Skattekostnad	15 197	16 231	-44 988	12 596	2 820	1 961	1 626	762	-547	
Årsresultat	45 953	48 367	-103 921	12 201	6 674	4 807	4 674	4 758	-2 544	
Segmenteiendeler	316 834	281 404	349 521	417 164	76 701	54 985	208 088	163 535	115 745	
Segmentforpliktelser	168 327	149 725	314 744	296 563	54 499	37 379	142 056	101 354	73 963	

Konsern forts	Annen virksomhet		Sum	
	2013	2012	2013	2012
Salgsinntekter	18 739	21 042	4 546 516	2 655 027
Andre driftsinntekter	1 762	1 748	53 076	22 358
Driftsinntekter	20 501	22 790	4 599 592	2 677 385
Driftsresultat	-471	1 001	135 193	113 378
Netto finans	-88	-838	-9 349	215 742
Andel resultat fra TS			-3 953	62 090
Skattekostnad	228	224	42 614	64 450
Årsresultat	-786	-61	79 277	326 760
Segmenteiendeler	102 520	105 752	6 896 506	6 518 948
Segmentforpliktelser	16 919	17 943	3 928 863	3 569 743

Geografisk område	Norge		Europa		Asia		Nordamerika m.m.		Konsolidert	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Driftsinntekter	1 302 917	802 718	2 383 301	1 440 366	606 499	272 632	306 875	161 669	4 599 592	2 677 385
Segmenteiendeler	4 645 912	4 331 915	1 710 068	1 633 999	286 216	354 307	254 310	198 727	6 896 506	6 518 948

Morselskap	Salg av kraft		Finansvirksomhet		Sum	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Salgsinntekter	149 440	119 098			149 440	119 098
Andre driftsinntekter	945	1 949	1 161	960	2 106	2 910
Driftsinntekter	150 384	121 047	1 161	960	151 546	122 007
Driftsresultat	93 505	68 260	-8 142	-10 216	85 363	58 044
Netto finans			-11 052	299 114	-11 052	299 114
Skattekostnad	44 719	34 613	-31 464	1 446	13 255	36 059
Årsresultat	48 786	33 647	12 271	287 452	61 057	321 099
Segmenteiendeler	296 053	289 252	3 779 643	3 685 178	4 075 696	3 974 430
Segmentforpliktelser	54 572	53 673	1 840 343	1 711 646	1 894 915	1 765 319

Note 2 Annen driftsinntekt / Salgsinntekter*Annen driftsinntekt*

Leieinntekter
Andre driftsinntekter
Sum annen driftsinntekt

Konsern		Morselskap	
2013	2012	2013	2012
3 217	2 258	434	510
49 858	20 100	1 672	2 400
53 076	22 358	2 106	2 910

Salgsinntekter

Salgsinntektene er spesifisert på morselskap og datterselskap i note 1 Segmentrapportering. Det fremgår av styrets beretning hva de enkelte selskapers omsetning består av.

Note 3**Overtagelse av datterselskap****Overtagelse av Tekna Holdings Canada Inc.**

I juli 2013 overtok konsernet 51% av aksjene i Tekna og ble dermed eier av 100% av aksjekapitalen.

Det ble ytet kontant oppgjør på i alt tNOK 76 260. De tidligere ervervede 49% av aksjene hadde en balanseført verdi i konsernet på tNOK 42 586 og ble eiet av datterselskapet EFD. Se nedenfor om effekten av oppkjøpet. Selskapet produserer utstyr for produksjon av sfæriske mikro- og nanopartikler. Produksjonen skjer i plasma frembrakt ved elektrisk induksjon. Tekna har også et datterselskap for produksjon av slike pulver. Fra dato for innkonsolideringen og frem til utgangen av 2013 bidro datterselskapet med brutto omsetning på tNOK 34 807 og et underskudd på tNOK 2 544. Dersom overtagelsen hadde skjedd 1. januar 2013, ville estimert omsetning for året fra Tekna ha utgjort tNOK 65 337 og estimert konsolidert resultat for året tNOK -8 012

Overtakelsen hadde følgende effekt på eiendeler og forpliktelser på overtagelsestidspunktet:

	Balanseført verdi før overtakelse. Tall i tCAD	Virkelig verdi justeringer. Tall i tCAD	Innregnede beløp ved overtakelse. Tall i tCAD	Innregnede beløp ved overtakelse. Tall i tNOK
Eiendom, anlegg og utstyr	8 514		8 514	50 421
Andre immaterielle eiendeler	1 230	23 947	25 176	149 094
Eiendel ved utsatt skatt	3 458		3 458	20 477
Varebeholdninger	7 255		7 255	42 965
Kundefordringer og andre fordringer	2 102		2 102	12 446
Kontanter og kontantekvivalenter				
Utsatt skatt	-1 045	-6 442	-7 487	-44 336
Rentebærende lån og kreditter	-3 674		-3 674	-21 757
Ytelser til ansatte	-8		-8	-49
Andre avsetninger	-1 330		-1 330	-7 875
Leverandørgjeld og andre bet.forpl.	-4 794		-4 794	-28 391
Andre kortsiktige forpliktelser	-3 963		-3 963	-23 466
Netto identifiserbare eiendeler og forpl.	7 745	17 505	25 250	149 530

Ervervet ved tidligere kjøp (tNOK)	42 711
Ervervet ved årets oppkjøp (tNOK)	76 260
Kontanter overtatt	
Netto utgående kontantstrøm (tNOK)	76 260

Regnskapsmessig effekt ved oppkjøp av Tekna

Ved oppkjøp i tilknyttede selskaper skal gamle aksjer behandles som om de er realisert og tilbakekjøpt. I konsernregnskapet medfører dette en gevinst på de gamle aksjene på tNOK 30 684. Gevinsten er innkludert i finansinntektene.

Oppkjøp i datterselskapet Powel ASA

Powel har i 2013 gjennomført oppkjøp av Optimization Partner Stockholm AB, Delta Energy Solution AG og Cascade AS.

100% av aksjene i Optimization Partner Stockholm AB (nå Powel AB) ble overtatt 2. juli 2013. Selskapet er lokalisert i Stockholm, Sverige, og er en leverandør av optimeringsløsninger og kompetanse til kunder innenfor bransjene energi, stål, logistikk og finans. Oppkjøpet styrker Powels optimeringskompetanse, og vil bety enda bedre modeller og løsninger for beslutningsstøtte. I tillegg åpner det nye muligheter for skreddersøm av optimeringsløsninger for Powels kunder.

100% av aksjene i Delta Energy Solution AG (nå Powel AG) ble overtatt 6. september 2013. Selskapet er lokalisert i Basel, Sveits, og er en leverandør av løsninger og tjenester knyttet til handel og logistikk for strøm og gass. Selskapet er interessant for Powel både i forbindelse med komplementering av produktporteføljen og det strategiske målet om å entre markedet i Sentral-Europa. Selskapet har et sterkt teknologisk fundament, en etablert organisasjon, og relasjon til flere interessante kunder.

100% av aksjene i Cascade AS ble overtatt 11. desember 2013. Selskapet er lokalisert i Tønsberg, Norge, og er en leverandør av kompetanse og programvareløsninger for drift og forvaltning av nett. Cascades nettinformasjonsystem OpenNIS er i bruk i rundt 50 norske energiselskaper. Oppkjøpet styrker Powels portefølje og kompetanse på et sentralt forretningsområde, og muliggjør enda bedre, integrerte løsninger for prosess- og beslutningsstøtte for nettselskap i alle størrelseskategorier. I tillegg åpner det nye muligheter for integrasjon av fag- og prosessmoduler fra begge leverandører uavhengig av NIS-system.

Oppkjøpene hadde følgende effekt på konsernets eiendeler og gjeld i tNOK (tall i tNOK) på oppkjøpstidspunktet:

	Delta Energy Optimization			
	Solution	Partner	Cascade	Totalt
Goodwill	5 466	3 268	19 617	28 351
Andre immaterielle eiendeler	20 364	4 244	21 000	45 608
Utsatt skatt	766	-1 146	-5 670	-6 050
Inventar og utstyr og andre anleggsmidler	1 924	23	312	2 259
Kundefordringer og andre fordringer	3 142	383	3 288	6 813
Kontanter	-5 832	1 974	4 434	576
Pensjon og annen langsiktig gjeld	-10 312			-10 312
Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser	-6 290	-333	-3 729	-10 352
Netto identifiserbar eiendeler og gjeld	9 228	8 413	39 252	56 893
Kontanter overtatt	-5 832	1 974	4 434	576
Netto utgående kontantstrøm	-15 060	-6 439	-34 818	-56 317

I forbindelse med oppkjøp av datterselskap er det beregnet potensielle utbetaling av tNOK 10 560 som følge av earn out avtaler. Dette beløpet er oppført som langsiktig gjeld i morselskapet og som del av oppkjøpsanalysen over.

Overtagelse av Glamox ASA i 2012

I november 2012 overtok konsernet 12,9% av aksjene i Glamox ASA og ble dermed majoritetsseier med

62,8% av aksjekapitalen. I desember ervervet konsernet ytterligere 8,6% av kapitalen slik at eierandelen ved årsskiftet var på 71,4%. Det ble ytet kontant oppgjør på i alt tNOK 213 393

De tidligere ervervede 49,9% av aksjene hadde en balanseført verdi på tNOK 129 157 slik at samlet balanseført verdi på aksjene i Glamox i selskapsregnskapet er tNOK 342 550. Se nedenfor om effekten av oppkjøpet av disse aksjene. Selskapet driver utvikling, produksjon og salg av belysningsløsninger.

Fra dato for innkonsolideringen og frem til utgangen av 2012 bidro datterselskapet med brutto omsetning på tNOK 130 257 og et underskudd på tNOK 11 260. Dersom overtakelsen hadde skjedd 1. januar 2012, ville estimert omsetning for året fra Glamox ASA ha utgjort tNOK 1.827 900 og estimert konsolidert resultat for året tNOK 118 200

Overtakelsen hadde følgende effekt på eiendeler og forpliktelser på overtakelsestidspunktet:

	Balanseført verdi før overtakelse N-GAAP	IFRS juster- inger	Balanseført verdi før overtakelse IFRS justert	Virkelig verdi juster-inger	Innregnede beløp ved overtakelse
Eiendom, anlegg og utstyr	242 129		242 129	59 773	301 902
Goodwill	13 268		13 268	143 055	156 323
Andre immaterielle eiendeler	8 524		8 524	217 569	226 093
Produkt og kunde					
Andre investeringer	2 489		2 489		2 489
Eiendel ved utsatt skatt	11 998		11 998		11 998
Varebeholdninger	264 122		264 122		264 122
Kundefordringer og andre fordringer	312 229	804	313 033		313 033
Kontanter og kontantekvivalenter	370 605		370 605		370 605
Minoritetens andel av virkelig verdi justeringer				-98 032	-98 032
Utsatt skatt	-35 758	-225	-35 983	-77 656	-113 639
Rentebærende lån og kreditter	-198 269		-198 269		-198 269
Ytelser til ansatte	-30 628		-30 628		-30 628
Andre avsetninger	-11 414		-11 414		-11 414
Leverandørgjeld og andre bet.forpl.	-197 071		-197 071		-197 071
Andre kortsiktige forpliktelser	-46 499		-46 499		-46 499
Betalbar skatt	-58 619		-58 619		-58 619
Netto identifiserbare eiendeler og forpl.	647 106	579	647 685	244 709	892 394
Ervervet ved tidligere kjøp					129 157
Ervervet ved årets oppkjøp					213 393
Kontanter overtatt					-370 605
Netto utgående kontantstrøm					-157 212

Balanseførte verdier før overtakelsen var basert på regnskapsprinsipper i henhold til

N-GAAP. Eiendom, anlegg og utstyr ble vurdert til virkelig verdi ved overtakelsen.

Nødvendige IFRS justeringer er vist i egen kolonne.

Regnskapsmessig effekt ved oppkjøp av Glamox

Ved oppkjøp i tilknyttede selskaper skal gamle aksjer behandles som om de er realisert og tilbakekjøpt.

I konsernregnskapet medfører dette en gevinst på de gamle aksjene på tNOK 94 386. Gevinsten er inkludert i finansinntektene.

Note 4 Lønn og andre ytelser til ansatte

	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
Lønn	1 117 112	609 226	19 886	18 660
Folketrygdavgift	170 570	90 758	2 541	2 656
Pensjonskostnader	59 806	21 842	2 971	4 662
Andre ytelser	82 039	57 847	902	819
Sum lønn og andre ytelser	1 429 527	779 674	26 300	26 797
Antall årsverk	2 895	2 695	19	19

	Lønn honorarer	Bonus	Natural- ytelser	Samlet godtgjørelse	Period. pensjons- kostnad	Antall styre- møter (i)
Ledende ansatte						
Sverre Valvik, adm.direktør Arendals Fossekompani	2 480	682	138	3 300	469	
Thor R. Gabrielsen, økonomisjef Arendals Fossekompani	1 040	178	18	1 236	235	
Sam C Syvertsen, investeringsdirektør Arendals Fossekompani	1 673	361	16	2 050	666	
Morten Henriksen, teknisk direktør Arendals Fossekompani	1 539	334	18	1 891	346	
Gunnar Line, controller Arendals Fossekompani	1 040	178	16	1 234	204	
Kjell Stamnes, adm.direktør Glamox	2 889	903	155	3 947	941	
Bjørn Eldar Petersen, adm.direktør EFD induction	2 137	-	175	2 311	232	
Bård Benum, adm.direktør Powel	2 439	-	175	2 614	1 857	
Torkil Mogstad, adm.direktør Markedskraft	1 095	51	17	1 163	188	
Tor Kim Steinsland, adm.direktør Scanmatic	1 115	282	10	1 407	106	
Harald Markvardsen, adm.direktør Kelin Kraft	1 063	-	14	1 077	187	
Bob Chewter, adm.direktør NSSLGlobal (1.1-30.6)	619	-	98	717	46	
Sally-Anne Ray, adm.direktør NSSLGlobal (1.7-31.12)	552	1 093	74	1 719	28	
Antonio Quilez, adm.direktør Cogen	1 317	652	94	2 063	-	

Medlemmer av styre, revisjons- og kompensasjonskom.

Erik Must, styrets leder	251			251		7
Øyvinn A. Brøymer, styrets nestleder	222			222		7
Kjell Chr. Ulrichsen, styremedlem	189			189		5
Morten Bergesen, styremedlem	192			192		6
Marianne Lie, styremedlem	202			202		6
Heidi Marie Petersen, styremedlem	185			185		6
Marianne Sigurdson Lyngvi, styremedlem	206			206		6
Samlet godtgjørelse	22 444	4 714	1 018	28 177	5 505	

(i) Det er avholdt 7 styremøter i 2013

I tillegg er utbetalt tNOK 258 i pensjon til tidligere styremedlemmer. Nåværende styremedlemmer opptjener ingen rett til pensjon.

Ledende ansatte deltar i den kollektive pensjonsordningen for ansatte i mor- og datterselskaper.

Jfr. beskrivelsen i pensjonsnotene. Ved full opptjeningstid på 30 år gir ordningene rett til fra 60% til 70% av sluttlønn.

I morselskapet er det en tilleggspensjonsordning for ansatte med lønnsgrunnlag utover 12G. Ytelsene ved full opptjening ligger på samme nivå som for lønnsgrunnlag under 12G, 66%.

Bonus, opsjoner og andre ytelser inngår ikke i pensjonsgrunnlaget.

Adm.direktør i datterselskapet EFD har i tillegg til medlemskap i selskapets pensjonsordning, en avtale som innebærer at selskapet årlig betaler 25% av grunnlønnen over 12G i tilskudd til en separat pensjonsordning.

Adm.direktør i Powel har en avtale som innebærer en pensjon på 66% av pensjonsgrunnlaget som p.t. utgjør mNOK 1,6, som justeres årlig med gjennomsnittlig lønnsvekst til ledere i selskapet. For 2013 ble i henhold til avtale utbetalt en bonus tilsvarende 2 månedslønninger samt 25.000 aksjer i selskapet.

Adm.direktør i Glamox har i sin avtale en ytelsesbasert pensjonsordning på 70% av grunnlønn fra og med 65 år til 67 år. Fra og med 67 år til 70 år er ytelsen 65% av grunnlønn og deretter 60% av grunnlønn.

Konsernledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern, enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder.

Heidi Marie Petersen har mottatt kr 135.300 for styreverv i datterselskapet Glamox, og Morten Bergesen kr 167.150 for styreverv i datterselskapet Cogen.

Arendeals Fossekompani Pensjonskasse ble lukket for opptak av nye medlemmer 31.12.2010. Nye ansatte i morselskap og datterselskapene Markedskraft, Scanmatic og Kelin Kraft meldes inn i en ordning med innskuddspensjon.

Vedrørende lån og sikkerhetsstillelse for medlemmer av ledergruppen, styret og andre valgte selskapsorganer, vises til note 23.

Note 4 forts

Betingelser adm. direktør i morselskap og datterselskap:

For adm. direktør i morselskap er avtalt følgende vederlag ved opphør av ansettelsesforholdet:

Lønn utbetales i oppsigelsestiden (6 mnd.) med tillegg av lønn i påfølgende 6 mnd. I opprinnelig ansettelsesavtale er pensjonsalder fastsatt til 65 år. Avtalen gir rett til pensjon fra selskapet, tilsvarende 80–70 % av pensjonsgrunnlaget, i perioden fra 65 år frem til normal pensjonsalder 67 år. Fra sistnevnte tidspunkt utgjør pensjonen 66 % av pensjonsgrunnlaget, som p.t. utgjør tNOK 1.738. Beløpet indeksreguleres.

Det er inngått en tilleggsavtale som innebærer at adm. direktør fortsetter i stillingen i ett år utover fylte 65 år, frem til 30.06.2015. Ytterligere forlengelse med ett år kan eventuelt senere avtales. Tilleggsavtalen viderefører lønn og øvrige betingelser som i opprinnelig avtale. Som kompensasjon for bortfall av pensjon i perioden fra fylte 65 år, utbetales et tilsvarende beløp ved fratreden i stillingen.

Ved fratredelse etter anmodning fra styret har adm. direktør i datterselskapet EFD en oppsigelsestid på tolv måneder.

For adm. direktør i datterselskapene Powel, Cogen, Markedskraft og Kelin Kraft utbetales lønn i oppsigelsestiden med tillegg av lønn i påfølgende inntil 6 mnd. Konsernsjefen i Glamox har ved fratredelse en avtale om godtgjørelse i 24 måneder frem til 65 år. Avtalen er forlenget med inntil ytterligere 2 år.

Pensjonsforpliktelser / kostnader

Konsernets norske selskaper er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Pensjonsordningene tilfredsstiller lovens krav. Pensjonsordningen omfatter alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjon. Ytelsene for uførepensjon og etterlattepensjon utgjør det samme som ytelsene for alderspensjon. Den periodiserte pensjonskostnaden angitt foran, tilsvarer brutto pensjonskostnad.

Endring i IAS 19 Ytelser til ansatte pr 1/1-2013

Endringene i IAS 19 er implementert med regnskapsmessig virkning fra 1/1-2012. Dette har medført følgende endringer i konsernets og morselskapets rapporterte tall for 2012: (morselskapets tall i parentes):

Egenkapitalen pr 1/1 2012 er belastet med *Ikke innregnede aktuarielle gevinster og tap* pr 31/12-2011 på tNOK 114 070 (10 510) fratrasket skatteeffekt med tNOK 31 940 (2 943), netto tNOK 82 130 (7 567). *Oppstilling over totalresultat* for 2012 er endret ved at *Aktuarielle gevinster og tap* er økt med tNOK 89 000 (5 806) til tNOK 93 405 (5 806) og *Skatt vedr. aktuarielle gevinster og tap* endret til tNOK -24 920 (-1 626). I *Balanse* for 2012 *Eiendel ved utsatt skatt* endret fra tNOK 160 449 (94 079) til tNOK 167 469 (95 396) og *Ytelser til ansatte* er endret fra tNOK 103 171 (12 127) til tNOK 128 240 (16 831).

	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
<i>Pensjonsforpliktelse</i>				
Nåverdi av usikrede forpliktelser	53 803	49 643	8 030	8 252
Nåverdi av sikrede forpliktelser	362 910	277 389	47 173	44 447
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-305 117	-243 252	-41 263	-37 947
Innregnet arbeidsgiveravgift	8 323	8 995	1 966	2 080
Sum ytelser til ansatte	119 919	92 775	15 906	16 831
Herav presentert som pensjonsmidler	5 036	32 734		
Andre pensjonsforpliktelser	3 992	2 732		
Netto pensjonsforpliktelser	128 947	128 240	15 906	16 831
<i>Endring i innregning nettoforpliktelse for ytelsesbasert pensjon</i>				
Netto sikrede ytelsesbasert pensjonsforpliktelse per 1. januar	46 501	159 446	7 416	15 087
Forpliktelse usikrede ordninger per 1. januar	53 706	44 734	9 415	5 239
Innskudd mottatt	-24 858	-20 569	-4 682	-1 478
Utbetalt fra ordningen	-3 451	-2 776	-564	-675
Aktuarielle (gevinster) tap fra totalresultatet	23 556	-93 405	952	-5 806
Effekt ved endring av pensjonsplan		4 425		
Valutakursendringer pensjonsforpliktelse	649	-4 893		
Kostnader vedrørende ytelsesbaserte ordninger	23 817	5 813	3 368	4 465
Nettoforpliktelse for ytelsesbaserte ordninger per 31.12	119 919	92 775	15 906	16 831
<i>Kostnader innregnet i resultatregnskapet</i>				
Kostnader vedrørende denne periodens pensjonsopptjening	18 958	26 941	2 470	4 119
Rente på forpliktelsene	8 748	9 153	1 996	1 438
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-6 648	-8 914	-1 514	-1 575
Innregnet arbeidsgiveravgift	2 759	3 454	416	484
Effekt ved delvis overgang til innsk. basert ordning		-24 821		
Kostnader ved ytelsesbaserte ordninger	23 818	5 813	3 368	4 465
Herav kostnader i oppkjøpte selskaper før oppkjøp		-1 937		
Kostnader ved innskuddsbaserte ordninger	37 185	18 205	85	59
Nettorente pensjonsforpliktelser overført finans	-1 197	-239	-482	138
Sum pensjonskostnader	59 806	21 842	2 971	4 662
Faktisk avkastning på pensjonsmidler	10 037	11 082	2 410	1 686

Forutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Vesentlige aktuariemessige forutsetninger på balansedagen (presentert som vektete gjennomsnitt):

Tabell K2013BE benyttet ved beregning av levealder.

	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
Diskonteringsrente 31.12	4,10 %	3,90 %	4,10 %	3,90 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler 31.12	4,10 %	3,90 %	4,10 %	3,90 %
Fremtidig lønnsvekst	3,75 %	3,50 %	3,75 %	3,50 %
Forventet G-regulering	3,50 %	3,25 %	3,50 %	3,25 %
Fremtidig regulering av pensjoner	0,60 %	0,20 %	0,60 %	0,20 %

Investeringsprofil for pensjonsmidlene i konsernet

	Aksjer	Omløps obligasjoner	Penge marked	Anleggs obligasjoner	Annet
31.12.2012	10 %	15 %	18 %	37 %	20 %
31.12.2013	15 %	46 %	14 %	16 %	10 %

Utvikling av sikrede pensjonsforpliktelser i konsernet

	2013	2012	2011	2010	2009
Nåverdi av sikret ytelsesbasert pensjonsforpliktelse	362 910	277 389	390 987	325 309	292 301
Virkelig verdi av pensjonsmidler	305 117	243 252	261 247	223 454	195 002
Underskudd (overskudd) i ordningen	57 793	34 137	129 740	101 855	97 299
Akkumulert estimatavvik konsern			-114 070	-80 210	-67 120

Note 5 - Eiendom, anlegg og utstyr

Konsern

2012

Anskaffelseskost

Balanse pr. 1. januar	1 892	313 004	548 617	212 760	385 741	1 462 013
Anskaffelser	497	233	1 519	46 314	68 896	117 459
Overført fra under oppføring	-1 320	1 320				
Overtatt i virksomhetssammenslutning og oppkjøp			766	295 612	407 015	703 393
Avgang		-9 443		-3 889	-18 322	-31 654
Valutakursendringer			-28 868	-3 699	-15 099	-47 666
Balanse pr. 31. desember	1 069	305 113	522 034	547 098	828 231	2 203 545

Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger

Balanse pr. 1. januar		144 381	215 549	44 595	244 928	649 453
Overtatt i virksomhetssammenslutning og oppkjøp			751	98 868	301 857	401 476
Årets ordinære avskrivninger		6 298	42 315	8 318	47 431	104 363
Nedskrivning for verdifall			51 346			51 346
Avgang		-7 211		-3 618	-15 340	-26 169
Valutakursendringer			-13 338	-60	-8 958	-22 355
Balanse pr. 31. desember		143 468	296 622	148 104	569 919	1 158 113

Bokført verdi pr.1 januar

1 892 168 623 333 068 168 165 140 813 812 560

Bokført verdi pr. 31 desember

1 069 161 645 225 412 398 994 258 313 1 045 433

2013

Anskaffelseskost

Balanse pr. 1. januar	1 069	305 113	522 034	547 098	828 231	2 203 545
Anskaffelser	11 465	88	592	2 506	84 851	99 503
Overført fra/ reklassifisert til under oppføring	77 636			-64 474	-13 163	
Overtatt i virksomhetssammenslutning og oppkjøp			219	25 540	68 200	93 958
Avgang		-197	-116		-19 202	-19 515
Valutakursendringer			69 443	13 875	60 012	143 330
Balanse pr. 31. desember	90 170	305 005	592 171	524 545	1 008 930	2 520 821

Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger

Balanse pr. 1. januar		143 468	296 622	148 104	569 919	1 158 113
Overtatt i virksomhetssammenslutning og oppkjøp			-7 465	5 985	36 792	35 312
Årets ordinære avskrivninger		6 026	30 500	19 411	87 847	143 784
Nedskrivning for verdifall			109 318	1 917		111 235
Avgang		-197	-99		-16 363	-16 659
Valutakursendringer			35 194	10 939	38 439	84 572
Balanse pr. 31. desember		149 297	464 070	186 356	716 634	1 516 356

Bokført verdi pr.1 januar

1 069 161 645 225 412 398 994 258 313 1 045 433

Bokført verdi pr. 31 desember

90 170 155 708 128 101 338 190 292 297 1 004 465

* CHP-anlegg er kombinerte fjernvarme og gasskraftverk i Cogen.

Sikkerhetsstillelser

Pr. 31. desember 2013 er driftsmidler i datterselskapene med en bokført verdi på tNOK 683 639 (2012: tNOK 683 669) stillet som sikkerhet for banklån (se note 17).

I posten "Annen eiendom" inngår en finansiell leieavtale som er nærmere omtalt i note 19.

Nedskrivning for verdifall

Endring i rammebetingelser for kraftprodusenter i Spania indikerte verdifall på Cogens kraftproduserende enheter.

En verddivurdering medførte at konsernet har nedskrevet verdier knyttet til Cogens anlegg med tNOK 109 318. Nedskrivningen får skattemessig effekt. Restverdien etter nedskrivning er på tNOK 128 101.

Tilsvarende nedskrivning ble foretatt i morselskapets aksjer i Cogen med tNOK 76 523 uten skattemessig effekt.

Verdivurderingen er foretatt på bakgrunn av ledelsens beste estimat for rammevilkår for kraftsektoren i Spania.

Det er benyttet en WACC på 7,0%

Note 5 - Eiendom, anlegg og utstyr forts.

Morselskapet

2012

Anskaffelseskost

Balanse pr. 1. januar

Anskaffelser

Avgang

Balanse pr. 31. desember*Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger*

Balanse pr. 1. januar

Årets ordinære avskrivninger

Avgang

Balanse pr. 31. desember**Bokført verdi pr.1 januar****Bokført verdi pr. 31 desember**

Under oppføring	Vann kraftverk	Annen eiendom	Maskiner inventar	Sum
1 892	313 004	6 498	5 688	327 083
497	233		52	781
	-9 443	-181		-9 624
1 069	305 113	6 317	5 740	318 239
	144 381	1 729	3 912	150 022
	6 298	129	395	6 822
	-7 211			-7 211
	143 468	1 858	4 307	149 632
1 892	168 623	4 769	1 776	177 061
1 069	161 645	4 459	1 433	168 607

2013

Anskaffelseskost

Balanse pr. 1. januar

Anskaffelser

Avgang

Balanse pr. 31. desember*Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger*

Balanse pr. 1. januar

Årets ordinære avskrivninger

Avgang

Balanse pr. 31. desember**Bokført verdi pr.1 januar****Bokført verdi pr. 31 desember**

Under oppføring	Vann kraftverk	Annen eiendom	Maskiner inventar	Sum
1 069	305 113	6 317	5 740	318 239
1 013	88		988	2 090
	-197		-818	-1 015
2 082	305 005	6 317	5 911	319 315
	143 468	1 858	4 307	149 632
	6 026	129	426	6 581
	-197		-818	-1 015
	149 297	1 987	3 915	155 199
1 069	161 645	4 459	1 433	168 607
2 082	155 708	4 330	1 996	164 116

Note 6 - Immaterielle eiendeler

Konsern

2012

Anskaffelseskost

Balanse pr. 1. januar

Kjøp

Overtatt i virksomhetssammenslutning og oppkjøp

Avgang

Valutakursendringer

Balanse pr. 31. desember

Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger

Balanse pr. 1. januar

Overtatt i virksomhetssammenslutning og oppkjøp

Årets ordinære avskrivninger

Årets nedskrivning for/ -reversering av verdifall

Avgang

Valutakursendringer

Balanse pr. 31. desember**Bokført verdi 1. januar****Bokført verdi 31. desember**

Immater. eiendeler	Goodwill	Konsesjoner	Sum
435 828	369 257	12 250	817 335
25 266	17 535		42 800
365 320	224 553		589 873
-897	-5 503		-6 399
-954	-5 831		-6 785
824 564	600 011	12 250	1 436 825
180 010	56 233	4 864	241 107
131 222	63 451		194 673
58 234		245	58 479
	-1 351		-1 351
-913	-1 351		-2 265
286	-1 100		-814
368 838	115 882	5 109	489 829
255 818	313 024	7 386	576 229
455 726	484 129	7 141	946 996

2013

Anskaffelseskost

Balanse pr. 1. januar

Kjøp

Overtatt i virksomhetssammenslutning og oppkjøp

Avgang

Valutakursendringer

Balanse pr. 31. desember

Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger

Balanse pr. 1. januar

Overtatt i virksomhetssammenslutning og oppkjøp

Årets ordinære avskrivninger

Årets nedskrivning for verdifall

Avgang

Valutakursendringer

Balanse pr. 31. desember**Bokført verdi 1. januar****Bokført verdi 31. desember**

Immater. eiendeler	Goodwill	Konsesjoner	Sum
824 564	600 011	12 250	1 436 825
47 307	55		47 361
195 867	27 788		223 655
-20 765	-1 350		-22 115
12 043	20 845		32 888
1 059 015	647 349	12 250	1 718 614
368 838	115 882	5 109	489 829
12 160			12 160
99 826	270	245	100 341
	6 504		6 504
	-270		-270
5 008	4 019		9 027
485 833	126 404	5 354	617 591
455 726	484 129	7 141	946 996
573 183	520 944	6 896	1 101 023

Morselskap

2012

Anskaffelseskost

Balanse pr. 1. januar

Balanse pr. 31. desember

Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger

Balanse pr. 1. januar

Årets ordinære avskrivninger

Balanse pr. 31. desember**Bokført verdi 1. januar****Bokført verdi 31. desember**

Immater. eiendeler	Goodwill	Konsesjoner	Sum
471		12 250	12 721
471		12 250	12 721
186		4 864	5 050
94		245	339
281		5 109	5 390
285		7 386	7 671
191		7 141	7 332

2013

Anskaffelseskost

Balanse pr. 1. januar

Balanse pr. 31. desember

Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger

Balanse pr. 1. januar

Årets ordinære avskrivninger

Balanse pr. 31. desember**Bokført verdi 1. januar****Bokført verdi 31. desember**

Immater. eiendeler	Goodwill	Konsesjoner	Sum
471		12 250	12 721
471		12 250	12 721
281		5 109	5 390
94		245	339
375		5 354	5 729
191		7 141	7 332
97		6 896	6 993

Av immaterielle eiendeler er tNOK 158 277 aktiverte utviklingskostnader og lisenser for software i morselskapet, Glamox, Markedskraft, Keln Kraft, Tekna, EFD, Powel og Cogen. De resterende tNOK 414 906 er fordelt med tNOK 63 000 på Powel, tNOK 33 929 på NSSL, tNOK 187 943 på Glamox og tNOK 130 034 på Tekna og er merverdier knyttet til kundeforhold, kundekontrakter, patenter og varemerker i disse selskapene. Av goodwill er tNOK 5 764 henført til investeringen i Markedskraft, tNOK 114 081 er henført til investeringen i EFD, tNOK 117 503 er henført til investeringen i Powel, tNOK 122 128 er henført til investeringen i NSSL, tNOK 5 146 er henført til investeringene i Cogen og tNOK 156 323 er henført til investeringen i Glamox. Konesjonsrettighetene avskrives over konsesjonsperioden (50 år).

Goodwill testes årlig for verdifall, (se regnskapsprinsipper og note 21). Gjennvinnbart beløp for goodwill er estimert på grunnlag av bruksverdi. Beregnet bruksverdi er basert på nediskonterte framtidige kontantstrømmer. Ved oppkjøpet av Tekna i juli 2013 ble ikke noen deler av merverdiene henført til goodwill. Bruksverdien for 2013 er beregnet på tilsvarende måte som for 2012.

Følgende metoder er benyttet:

Glamox

Basert på ledelsens budsjetter er det utarbeidet en nåverdiberegning basert på kontantstrømmer etter skatt fra eksisterende virksomhet. Avkastningskravet til totalkapitalen (WACC) er satt til 8,2%. Ved beregningen av avkastningskravet er det tatt hensyn til at virksomheten er syklisk.

EFD

Basert på ledelsens budsjetter for 2014 og deres fremskrivninger frem til og med 2022, er det utarbeidet en nåverdiberegning basert på kontantstrømmer etter skatt fra eksisterende virksomhet. Fremskrivningene bygger på ledelsens vurdering og på realistiske anslag for markedsutvikling og drift. Avkastningskravet til totalkapitalen (WACC) er satt til 8,9%. Ved beregningen av avkastningskravet er det tatt hensyn til at konsernets inntjening er i EUR og USD og at virksomheten er syklisk.

Powel

Goodwill knyttet til investeringen i Powel er i hovedsak ervervet ved foretaksintegrasjon i løpet av 2009. Selskapet var notert på Oslo Børs frem til oktober 2009, og prisen som ble betalt for aksjen var børskurs. En vurdering av merverdiene i Powel foretatt i 2010 medførte at tNOK 147 000 ble tillagt kundeforhold og egenutviklet software og de resterende tNOK 46 943 var goodwill. Basert på ledelsens budsjetter for 2014 og fremskrivninger frem til og med 2022 er det utarbeidet en nåverdiberegning basert på kontantstrømmer etter skatt fra eksisterende virksomhet. Fremskrivningen bygger på ledelsens vurdering og på realistiske anslag for markedsutvikling og drift. Avkastningskravet til totalkapitalen (WACC) er satt til 7,4%.

NSSL Global Ltd

Basert på ledelsens budsjetter for 2014 og deres fremskrivninger frem til og med 2022, er det utarbeidet en nåverdiberegning basert på kontantstrømmer etter skatt fra eksisterende virksomhet. Fremskrivningene bygger på ledelsens vurdering og på realistiske anslag for markedsutvikling og drift. Avkastningskravet til totalkapitalen (WACC) er satt til 8,9%. Ved beregningen av avkastningskravet er det tatt hensyn til at konsernets inntjening er i GBP og USD.

Forskning og utviklingskostnader

I Powel er utviklingskostnader på tNOK 22 952 aktivert (2012 tNOK 17 994). Andre forsknings og utviklingskostnader i konsernet er løpende kostnadsført og utgjorde i 2013 tNOK 43 252 og i 2012 tNOK 17 540.

CO2 utslippstillatelser

For 2013 mottok Cogen CO2 kvoter tilsvarende 6 184 tonn mens faktiske utslipp i 2013 var på 245 668 tonn. Differansen er dekket inn ved kjøp av CO2 kvoter i markedet. Selskapet benytter "net liability approach" og balansefører bare tildelte kvoter som ikke er planlagt brukt. Hvis omfanget av tildelte utslippstillatelser ikke dekker de faktiske utslippene, foretas det en avsetning for å dekke denne kostnaden.

Note 7 Annen driftskostnad

Annen driftskostnad

Vedlikehold eiendom, anlegg og utstyr
Honorarer
Husleie og relaterte kostnader
Markedsføring, salg og annonsering
IKT kostnader
Tap på fordringer
Forsikringspremier
Eiendomsskatt
Reisekostnader
Konsesjonsavgifter
Andre driftskostnader
Sum annen driftskostnad

Konsern		Morselskap	
2013	2012	2013	2012
73 026	38 936	7 398	5 747
28 598	21 196	2 669	4 145
93 530	52 420	993	1 002
46 617	17 169	357	389
31 316	24 164	1 141	1 169
9 352	-1 803	3	202
17 153	14 455	1 298	1 209
11 626	12 702	8 987	8 187
85 487	54 292	618	494
2 541	2 336	2 541	2 336
246 710	113 412	3 933	3 434
645 958	349 279	29 938	28 314

Godtgjørelse til revisor

Lovpålagt revisjon
Andre attestasjonsoppgaver
Skatterådgivning
Annen bistand utenfor revisjon
Sum

Konsern		Morselskap	
2013	2012	2013	2012
6 898	5 117	600	627
596	764	26	11
1 364	587	27	28
882	1 021	356	350
9 740	7 489	1 009	1 016

Note 8 Finansinntekt og finanskostnad

Finansinntekt

Inntekt fra investering i DS og TS
Renteinntekter
Konserninterne renteinntekter
Utbytteinntekter
Gevinst ved avhending av verdipapirer
Kursgevinst lån i fremmed valuta
Netto renteinntekt fra pensjonsforpliktelser
Annen finansinntekt
Finansinntekt

Konsern		Morselskap	
2013	2012	2013	2012
		101 671	186 289
27 442	19 867	11 918	12 545
		7 079	5 782
80 861	61 947	80 855	61 947
60 931	195 277	30 247	105 526
9 875	58 087		51 200
	138		138
19 217	1 575	12 353	890
198 327	336 890	244 123	424 316

Finanskostnad

Rentekostnader
Konserninterne rentekostnader
Kurstap lån i fremmed valuta
Nedskrivning investering i omløpsaksjer tilgj. for salg
Nedskrivning investering i DS/TS
Netto rentekostnad fra pensjonsforpliktelser
Annen finanskostnad
Finanskostnader

Konsern		Morselskap	
2013	2012	2013	2012
73 273	72 580	59 360	55 627
		42	1 167
103 750	10 599	94 572	
15 517	24 495	15 517	24 495
		76 523	35 000
1 457	377	482	
13 678	13 098	8 678	8 915
207 675	121 149	255 174	125 204

Netto finansinntekt og -kostnad

2013	2012	2013	2012
-9 349	215 741	-11 052	299 113

Note 9 Skattekostnad

Skattesystemet for norske kraftforetak er tredelt og består av følgende elementer:

- Ordinær innteksskatt på alminnelig inntekt. Skattesatsen endres fra 28% til 27% i 2014.
Skattesatsen på 27% er benyttet ved beregning av *Eiendel ved utsatt skatt* og *Forpliktelser ved utsatt skatt* pr. 31/12-2013
- Naturressursskatt beregnes med 1,3 øre pr. kWh av selskapets gjennomsnittlige årsproduksjon siste 7 år. Beregnet naturressursskatt fratrekkes i selskapets betalbare skatt på alminnelig inntekt.
I år hvor det ikke blir beregnet betalbar skatt skal naturressursskatten allikevel betales. Beløpet føres opp som en fordring og motregnes mot senere års betalbare skatt på alminnelig inntekt.
Naturressursskatten tilfaller kommunene og fylkene i konsesjonsområdet.
- Grunnrenteskatt fastsettes for hvert enkelt kraftverk og tilfaller staten. Fra og med 2007 kan skatten samordnes for alle kraftverkene i selskapet. Grunnlaget for denne skatten er brutto grunnrenteinntekt fratrukket driftsomkostninger og friinntekt. Grunnrenteinntekten bygger på markedspriser og avviker derfor fra selskapets regnskapsførte omsetningstall.
Skattesats for grunnrenteskatt har vært 30% siden 2007 men endres til 31% i 2014.
Skattesatsen på 31% er benyttet ved beregning av *Eiendel ved utsatt skatt grunnrente* pr. 31/12-2013

	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
<i>Kostnader ved periodeskatt</i>				
Årets naturressursskatt	6 291	6 267	6 291	6 267
Betalbar skatt alminnelig inntekt fratrukket naturressursskatt	79 973	32 726	-6 291	-6 267
Justering for tidligere år	-153	-3 974	-0	-0
Årets betalbare grunnrenteskatt	17 999	13 847	17 999	13 847
Sum periodeskatt	104 110	48 866	17 999	13 847
<i>Kostnader ved utsatt skatt</i>				
Effekt av endring i midlertidige forskjeller	-62 898	13 931	-7 930	20 559
Effekt av endret skattesats	764		2 547	
Effekt endring midlertidige forskjeller grunnrenteskatt	1 643	1 653	1 643	1 653
Effekt av endret skattesats grunnrenteskatt	-1 005		-1 005	
Sum kostnader ved utsatt skatt	-61 496	15 584	-4 745	22 212
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	42 614	64 450	13 255	36 059
<i>Avstemming effektiv skattesats</i>				
Resultat før skattekostnad	121 891	391 209	74 311	357 158
Skatt basert på gjeldende ordinær skattesats	34 130	109 539	20 807	100 004
Årets grunnrenteskatt	19 642	15 500	19 642	15 500
Effekt av ikke-fradragsber. kostnader	9 489	22 124	27 943	18 199
Effekt av skattefrie inntekter	-42 227	-99 685	-57 785	-98 278
Effekt av ikke balanseført underskudd til fremføring	36 224	19 043		
Effekt andre skattesatser i utlandet	-10 431	-2 883		
Effekt av endret ligning tidligere år	-212		1 542	
Effekt av endrede skattesatser		860		
Effekt ved bortfall av ubenyttet godtgjørelse	1 105	640	1 105	634
For mye / -lite avsatt tidligere år	-5 106	-688	-0	-0
Skattekostnad ved avstemming av effektiv skattesats	42 614	64 450	13 255	36 059
Gjeldende ordinær skattesats i Norge	28,0 %	28,0 %	28,0 %	28,0 %
Effektiv skattesats	35,0 %	16,5 %	17,8 %	10,1 %
<i>Skatt innregnet i andre inntekter og kostnader</i>				
Vedrørende sikringsreserve	13 075	-26	-273	228
Vedrørende aktuarielle gevinster og tap	6 522	-24 920	257	-1 626
Sum skatt innregnet i andre inntekter og kostnader	19 597	-24 946	-16	-1 397

Betalbar skatt

Betalbar skatt på tNOK 97 821 (2012: tNOK 91 169) for konsernet og tNOK 24 290 (2012: tNOK 20 114) for morselskapet består av ikke ilignet betalbar skatt for inneværende periode.

Note 9 Skatt forts.

Eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt

Konsern

	Eiendeler		Forpliktelser		Netto	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Eiendom, anlegg og utstyr	86 813	50 012	-65 097	-47 582	21 715	2 430
Goodwill, immaterielle eiendeler	476	711	-127 037	-119 898	-126 561	-119 187
Langsiktige fordringer og gjeld i valuta	52	41	-138		-86	41
Tilvirkningskontrakter	513		-4 321	-3 705	-3 808	-3 705
Varebeholdninger	3 128	3 433	-756	-1 721	2 372	1 713
Utestående fordringer	-19	498	32	-8	14	490
Leasing- leieavtaler	4 501	5 052			4 501	5 052
Gevinst og tapskonto	-1 912		-164	-2 696	-2 077	-2 696
Regnskapsmessige avsetninger	14 508	6 758	-4 508	-3 166	9 999	3 592
Andre poster	20		-44 455	-29 978	-44 435	-29 978
Finansielle instrumenter	23 124	373	409	-3 601	23 533	-3 228
Ytelser til ansatte	33 023	34 299	-691	-7 691	32 331	26 608
Fremførbart underskudd	126 512	113 930			126 512	113 930
+ Ubenyttet godtgjørelse på utbytte		1 105				1 105
- Ikke hensyntatt fremførbart underskudd	-84 688	-51 349			-84 688	-51 349
= Hensyntatt fremførbart underskudd	41 824	63 687			41 824	63 687
Sum utsatt ordinær inntektsskatt	206 050	164 865	-246 727	-220 045	-40 677	-55 179
Eiendom, anlegg og utstyr, grunnrenteskatt	31 156	31 794			31 156	31 794
Sum utsatt grunnrenteskatt	31 156	31 794			31 156	31 794
Eiendel / -forpliktelse ved utsatt skatt	237 207	196 660	-246 727	-220 045	-9 520	-23 385
Motregning av eiendeler og forpliktelser	-25 974	-29 191	25 974	29 191		
Netto eiendel/-forpliktelse ved utsatt skatt	211 233	167 469	-220 754	-190 854	-9 520	-23 385

Morselskap

	Eiendeler		Forpliktelser		Netto	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Eiendom, anlegg og utstyr	27 237	29 678			27 237	29 678
Gevinst og tapskonto			-157	-204	-157	-204
Finansielle instrumenter	22 610		-306	-3 030	22 304	-3 030
Ytelser til ansatte	4 295	4 713			4 295	4 713
Fremførbart underskudd	15 044	31 340			15 044	31 340
+ Ubenyttet godtgjørelse på utbytte		1 105				1 105
= Hensyntatt fremførbart underskudd	15 044	32 445			15 044	32 445
Sum utsatt ordinær inntektsskatt	69 185	66 836	-463	-3 234	68 723	63 602
Eiendom, anlegg og utstyr, grunnrenteskatt	31 156	31 794			31 156	31 794
Sum utsatt grunnrenteskatt	31 156	31 794			31 156	31 794
Forpliktelse / eiendel ved utsatt skatt	100 342	98 630	-463	-3 234	99 879	95 396
Motregning av eiendeler og forpliktelser	-463	-3 234	463	3 234		
Netto eiendel ved utsatt skatt	99 879	95 396			99 879	95 396

Note 9 Endring utsatt skatt i løpet av året

2012														2013				
Balanse 01.01	Resultat ført	Effekt ved endring av regnskaps prinsipper	Fra andre inntekter og kostnader	Effekt ved endring av fremfør bart undersk.	Fusjon fusjon og oppkjøp	Valuta- differanser	Balanse 31.12	Balanse 01.01	Resultat ført	Fra andre inntekter og kostnader	Effekt ved endring av fremfør bart undersk.	Fusjon fusjon og oppkjøp	Valuta- differanser	Balanse 31.12				
Konsern																		
<i>Ordinær inntektskatt</i>																		
-8 409	9 412				63	1 364	2 430	2 430	25 091			-3 003	-2 803	21 715				
-53 124	5 425				-71 487	-1	-119 187	-119 187	33 623			-41 141	143	-126 561				
56	-12					-3	41	41	-124				-3	-86				
-5 249	1 321					223	-3 705	-3 705	190				-293	-3 808				
3 021	-657				-500	-153	1 712	1 712	328				332	2 372				
527	-17					-19	490	490	-509				32	14				
5 423	-83					-287	5 052	5 052	-1 181				630	4 501				
-272	-2 424					1	-2 696	-2 696	620				-1	-2 077				
4 725	1 102				-2 000	-235	3 592	3 592	5 543				864	9 999				
-151	-4 221				-25 624	19	-29 978	-29 978	-8 648			-70	-5 739	-44 435				
-3 850	-7 471		-26		8 121	-2	-3 228	-3 228	26 707	9		15	30	23 533				
17 854	1 724	31 940	-24 920			11	26 608	26 608	2 281	6 546		-3 090	-14	32 332				
93 000	-18 028			-11 856	2 270	-1 698	63 688	63 688	-21 787		-542	-1 727	2 193	41 824				
53 552	-13 931	31 940	-24 946	-11 856	-89 158	-780	-55 179	-55 179	62 134	6 555	-542	-49 015	-4 629	-40 677				
<i>Grunnrenteskatt</i>																		
33 448	-1 653						31 794	31 794	-638					31 156				
33 448	-1 653						31 794	31 794	-638					31 156				
86 999	-15 584	31 940	-24 946	-11 856	-89 158	-780	-23 385	-23 385	61 496	6 555	-542	-49 015	-4 629	-9 520				
Morselskapet																		
<i>Ordinær inntektskatt</i>																		
31 012	-1 334						29 678	29 678	-2 442					27 237				
-254	51						-204	-204	47					-157				
2 501	-5 759		228				-3 030	-3 030	25 607	-273				22 304				
2 748	647	2 943	-1 626				4 713	4 713	-675	257				4 295				
47 827	-14 164			-1 219			32 445	32 445	-17 155		-246			15 044				
83 834	-20 559	2 943	-1 397	-1 219			63 602	63 602	5 382	-16	-246			68 723				
<i>Grunnrenteskatt</i>																		
33 448	-1 653						31 794	31 794	-638					31 156				
33 448	-1 653						31 794	31 794	-638					31 156				
117 282	-22 212	2 943	-1 397	-1 219			95 396	95 396	4 745	-16	-246			99 879				

Note 10

Egenkapital

Utstedt pr 1. januar
Utstedt pr 31. desember – fullt innbetalt

Aksjekapital Ordinære aksjer	
2013	2012
2 239 810	2 239 810
2 239 810	2 239 810

Pr 31. desember 2013 besto registrert aksjekapital av 2.239.810 ordinære aksjer (2012: 2.239.810). Aksjene har en pålydende verdi på NOK 100,- (2012: 100,-)

Eiere av aksjer er berettiget til det utbyttet som i hvert enkelt tilfelle besluttes av generalforsamlingen, og de er berettiget til en stemme pr aksje på selskapets generalforsamling. Ingen aksjeeier kan personlig eller ved fullmakt avgi stemme for mer enn en fjerdedel av det samlede antall aksjer. Aksjer som overdras til ny eier gir ikke stemmerett før det er gått minst tre uker fra ervervet er anmeldt til selskapet. Rettighetene til selskapets aksjer som er eiet av konsernet (se note 22), er innstilt inntil aksjene er overtatt av andre.

Utbytte

Følgende utbytte ble etter balansedagen foreslått utdelt av styret. Det er ikke avsatt for foreslått utbytte, og det har ingen skattemessige konsekvenser. Det betales ikke utbytte på egne aksjer.

Ordinært utbytte NOK 60,00 per ordinære aksje (2012: NOK 55,00)
Tilleggsutbytte NOK 0,00 per ordinære aksje (2012: NOK 20,00)

Sum:

2013	2012
132 527	121 749
-	44 272
132 527	166 021

Note 11

Konsernselskaper

Datterselskaper	Registrert i:	Eieerandel		Verdi i morselskapets balanse	
		2013	2012	2013	2012
Markedskraft ASA	Arendal	68,4 %	67,2 %	36 451	35 279
Kelin Kraft AS	Sandnes	90,8 %	90,8 %	12 298	12 298
Scanmatic AS	Arendal	67,3 %	67,6 %	4 393	4 376
Scanmatic Eiendom AS	Arendal	72,3 %	72,3 %	7 042	7 042
Songe Træsliperi AS	Risør	50,8 %	50,8 %	174	174
EFD AS	Skien	69,0 %	70,0 %	285 510	269 967
Powel AS	Trondheim	96,2 %	95,8 %	306 758	306 758
Glamox AS	Oslo	71,4 %	71,4 %	342 848	342 712
Arendal Lufthavn Gullknapp AS	Froland	82,8 %	82,8 %	69 778	69 778
Subsea Cabling Technology AS	Arendal	100,0 %	100,0 %	1 535	1 535
Norsk Vekst AS	Arendal	100,0 %	100,0 %	113	113
NSSL Global Ltd	Surrey, England	80,0 %		273 298	
World Wide Mobile Communications AS	Arendal	-	100,0 %	-	272 747
Cogen AS	Arendal	100,0 %	100,0 %	36 477	113 000
Tekna Holdings Canada Inc.	Canada	100,0 %		101 490	
Sum				1 478 165	1 435 779

Utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper er inntektsført i morselskapet med tNOK 101 671 i 2013 og tNOK 153 361 i 2012

Note 11 forts

			Eierandel	
			2013	2012
Datterselskaper i Markedskraft				
Markedskraft GmbH	Berlin	Tyskland	100,0 %	100,0 %
Datterselskaper i EFD AS				
EFD Induction a.s	Skien		100,0 %	100,0 %
EFD Induction GmbH	Freiburg	Tyskland	100,0 %	100,0 %
EFD France Holding Eurl	Grenoble	Frankrike	100,0 %	100,0 %
EFD Induction Ltd.	Wolverhampton	England	100,0 %	100,0 %
EFD Induction Inc.	Detroit	USA	100,0 %	100,0 %
EFD Induction ab	Västerås	Sverige	100,0 %	100,0 %
EFD Induction s.r.l	Milano	Italia	100,0 %	100,0 %
EFD Induction Ltd.	Bangalore	India	100,0 %	100,0 %
EFD Induction (Shanghai) Co., Ltd.	Shanghai	Kina	100,0 %	100,0 %
EFD Induction Ges.m.b.H	Wien	Østerrike	100,0 %	100,0 %
EFD Induction s.l	Bilbao	Spania	100,0 %	100,0 %
Inductro SRL	Buckuresti	Romania	100,0 %	100,0 %
EFD Induction SP. Z o.o	Gliwice	Polen	100,0 %	70,0 %
EFD Induction Co., Ltd	Bangkok	Thailand	85,4 %	85,4 %
EFD Induction S.A	Grenoble	Frankrike	100,0 %	100,0 %
EFD Induction Marcoussis S.A	Paris	Frankrike	100,0 %	100,0 %
EFD Induction K.K.	Yokohama	Japan	100,0 %	100,0 %
EFD Inducacão Brasil Ltd	Sao Paulo	Brasil	100,0 %	100,0 %
Datterselskaper i Powel ASA				
Powel Inc.	Minnesota	USA	100,0 %	100,0 %
Powel Energy Management AB	Jönköping	Sverige	100,0 %	100,0 %
Powel Danmark A/S	Odense	Danmark	100,0 %	100,0 %
Cascade AS	Tønsberg		100,0 %	
Optimization Partner S AB	Jönköping	Sverige	100,0 %	
Delta Energy Solution AG	Basel	Sveits	100,0 %	
Powel Enerji Cözümleri Ltd	Istanbul	Tyrkia	100,0 %	
Datterselskaper i NSSL Global Ltd.				
Trädgårdsmekleria i Sverige AB	Stockholm	Sverige	100,0 %	
NSSL Global LLC	California	USA	100,0 %	100,0 %
Datterselskaper i Scanmatic AS				
Scanmatic Elektro AS	Arendal		51,0 %	51,0 %
Scanmatic Enviromental Technology AB	Åkersberga	Sverige	100,0 %	
Datterselskaper i Cogen AS				
Cogen Energia Espana SLU	Madrid	Spania	95,7 %	95,0 %
Tortosa Energia SA	Tortosa	Spania	94,0 %	94,0 %
Cogen Eresma SL	Segovia	Spania	89,9 %	89,9 %
Incogen SA	Navarra	Spania	75,0 %	75,0 %
Cogen Gestion Intergral S.L.	Madrid	Spania	100,0 %	100,0 %
Energy by Cogen S.LU	Madrid	Spania	100,0 %	100,0 %
Agroenergética de Pinzón S.L.	Sevilla	Spania	78,7 %	78,7 %
Create Energy UK Ltd.	Cornwall	England	100,0 %	100,0 %
Ecoenergia Sistemas Alternativos S.L.	Navarra	Spania	55,0 %	55,0 %
Datterselskaper i Glamox AS				
Birger Hatlebakksveg 15 AS	Molde		100,0 %	100,0 %
Luxo AS	Oslo		100,0 %	100,0 %
Glamox Luxo Lighting GmbH	Bremen	Tyskland	100,0 %	100,0 %
aqua signal GmbH	Bremen	Tyskland	100,0 %	100,0 %
as Tet Verwaltungsgesellschaft mbH	Bremen	Tyskland	100,0 %	100,0 %
aqua signal Teterow GmbH & Co. KG	Bremen	Tyskland	100,0 %	100,0 %
Glamox Luxo Lighting OY	Ventaa	Finland	100,0 %	100,0 %
AS Glamox HE	Keila	Estland	100,0 %	100,0 %
Glamox Luxo Lighting A/S	Ishøj	Danmark	100,0 %	100,0 %
Glamox Luxo Lighting AB,	Målilla	Sverige	100,0 %	100,0 %
Glamox Luxo Lighting Ltd,	Borehamwood	England	100,0 %	100,0 %
Glamox Irland Ltd.	Dublin	Irland	100,0 %	100,0 %
Glamox Aqua Signal Corp.	Houston	USA	100,0 %	100,0 %
Luxo Corporation, Ltd	Elmsford	USA	100,0 %	100,0 %
Glamox Canada Inc.	New Foundland	Canada	100,0 %	100,0 %
Glamox (Suzhou) Lighting Co. Ltd.	Suzhou	Kina	100,0 %	100,0 %
Glamox (Suzhou) Trading Co. Ltd	Suzhou	Kina	100,0 %	100,0 %
Glamox Far East Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	98,7 %	98,7 %
Glamox Korea Co. Ltd.	Busan	Sør-Korea	95,0 %	95,0 %
Glamox Brasil Iluminiacao LTDA.	Rio De Janeiro	Brasil	99,9 %	
Datterselskaper i Tekna Holdings Canada Inc.				
Tekna Plasma Systems Inc.	Sherbrooke	Canada	100,0 %	
Tekna Advanced Materials Inc.	Sherbrooke	Canada	100,0 %	
Tekna Plasma Europe S.A.S.	Macon	Frankrike	100,0 %	

Note 11 forts.

Investering i tilknyttede selskap

Enhet	Land	Industri	Eierandel	Balanse ført verdi pr. 1/1	Kjøp av andeler	* Reklas- sifisering av andeler	Andre inntekter og kostnader	Resultat andel	Utbytte	Balanse ført verdi konsern 31/12	Anskaf- tebeskost 31/12
<i>Eiet av morselskap</i>											
Arendal Ind	Norge	Eiendom	40,0 %	16 548				164		16 712	15 750
Flumill AS	Norge	Utvikling av tidevanns kraftverk	47,4 %	38 506	10 933			-1 062		48 376	51 533
Sum morselskapet				55 053	10 933		-0	-898		65 088	67 283
<i>Eiet av datterselskap (EFD)</i>											
Tekna Systemes *	Canada	Plasma- og nanoteknologi	49,0 %	44 383		42 586	1 257	-3 054			
Sum datterselskap				44 383		42 586	1 257	-3 054			
Sum investert i tilknyttede selskap				99 436	10 933	42 586	1 257	-3 953		65 088	67 283

* Tekna ble datterselskap fra 8/7-2013, se note 3.

Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte selskapene, basert på 100%

Enhet	Omsetning	Årsresultat	Andre inntekter og kostnader	Omløps midler	Langsiktig gjeld	Kortsiktig gjeld	EK
Arendal Industrier	4 073	655		3 880	8 412	405	5 126
Flumill AS	200	-2 313		8 328		2 408	57 593
Tekna Systemes	65 358	-8 303					
Sum	69 631	-9 961		12 209	8 412	2 814	62 718

Opplysningene er hentet fra foreløpige regnskap, og viser således ikke de endelige regnskapstall for selskapene.

Administrerende direktør i Arendals Fossekompani er styremedlem i Arendal Industrier.

Investeringsdirektør i Arendals Fossekompani er styremedlem i Flumill.

Teknisk direktør i Arendals Fossekompani er styremedlem i Flumill.

Note 12 Andre investeringer

Langsiktige investeringer

Lån til ansatte	3 337	2 513	1 288	1 046
Innskudd egen pensjonskasse	20 386	12 000	12 000	12 000
Naturressursskatt tilgode	38 626	31 889	38 626	31 889
Andre langsiktige fordringer	61 675	38 807	33 288	35 669
Andre investeringer	10 448	9 046	43	43
Sum langsiktige investeringer	134 472	94 255	85 245	80 647

Konsern		Morselskap	
2013	2012	2013	2012

Sikkerhetsstillelser for lån til ansatte

Samtlige lån til ansatte forrentes etter en sats som til enhver tid ikke utløser skattemessig fordel.

Lånene avdras over 5 år (bil) eller 20 år (bolig).

Lån over NOK 200 000 er sikret med pant i fast eiendom.

Note 13 Varebeholdninger

Lagerbeholdninger

Råmaterialer	205 926	175 723
Varer i arbeid	84 785	77 970
Reservedeler	20 181	17 244
Ferdigvarer	206 621	162 990
Sum lager (netto etter avsetning til ukurans)	517 512	433 927

Avsetning til ukurans

Konsern	
2013	2012

Anleggskontrakter

Datterselskapene EFD, Powel og Scanmatic benytter løpende avregningsmetode for anleggskontrakter.

Ved årets slutt hadde disse datterselskapene følgende opptjente fordringer med tilhørende kostnader og fortjeneste:

Omsetning på igangværende prosjekter

- Prosjektkostnader

Inntektsført fortjeneste

Påløpte fordringer består av

Påløpt inntekt

- Herav fakturert

Påløpte fordringer

Konsern	
258 029	218 303
-159 276	-158 181
98 753	60 122

Det er ingen tilbakeholdt betaling fra kunder.

Note 14 Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer	797 106	668 676	3 159	3 341
Andre fordringer og forskuddsbetalinger	283 002	281 156	28 516	6 726
Effekt av virkelig verdi sikring valuta	-2 699	9 938		
1 077 409	959 770	31 676	10 067	

Konsern		Morselskap	
2013	2012	2013	2012

Note 15 Kontanter og kontantekvivalenter

Bankinnskudd

Konsern		Morselskap	
2013	2012	2013	2012
857 669	742 519	31 878	31 425
857 677	742 519	31 878	31 425

Note 16 Finansiell risikostyring / finansielle instrumenter**a) Finansiell risikostyring**

Selskapet og konsernet er eksponert for kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko fra bruk av finansielle instrumenter. Styret har det overordnede ansvar for etablering av og tilsyn med konsernets retningslinjer for risikostyring. Prinsipper, prosedyrer og systemer for risikostyring på de viktigste områdene, gjennomgås og vurderes jevnlig. Industrielle engasjementer består av et begrenset antall større investeringer. Til grunn for investeringsstrategien ligger en tro på at langsiktig og aktivt engasjement gir størst avkastning. Investeringer utover dette gjøres i likvide plasseringer uten binding til konsernet. Ved investering i obligasjoner stilles krav til likvititet og soliditet hos utsteder.

b) Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for finansielle tap dersom en kunde eller motpart til et finansielt instrument ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisiko oppstår normalt ved at selskapet eller konsernet innvilger kunder kreditt, eller ved investeringer i verdipapirer.

Kredittrisikoen knyttet til investeringer betraktes som begrenset i og med at det i hovedsak investeres i likvide verdipapirer med god kredittverdighet. En spesifikasjon av investeringene fremgår under d).

Konsernet har rutiner som skal sikre at salg på kreditt kun skjer til kunder hvor det ikke tidligere har vært betalingsproblemer og at kredittgrenser overholdes.

Maksimal eksponering for kredittrisiko knyttet til fordringer på balansedagen var:

	Konsern		Mørselskap	
	2013	2012	2013	2012
Totale balanseførte fordringer	961 330	931 868	35 314	17 384
Herav forfalt	139 515	124 760		
Avsatt til tap	17 842	12 378		

Innregnede tap på fordringer i 2013 utgjør for selskapet tNOK 3 og for konsernet er netto utgiftsført tNOK 1435. For 2012 utgjorde innregnede tap tNOK 202 for selskapet, og det ble netto inntektsført tNOK 1.791 for konsernet.

c) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at konsernet ikke vil kunne oppfylle finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Likviditetsstyring skal sikre at tilgjengelig likviditet er tilstrekkelig til å innfri forpliktelsene ved forfall, uten at det medfører uakseptable tap for selskapet og konsernet.

Kontantstrømmen fra selskapet og konsernets ordinære virksomhet, kombinert med betydelige investeringer i likvide verdipapirer samt ubenyttede kreditter, medfører at likviditetsrisikoen vurderes som lav.

Underkonsernet EFD har etablert en internasjonal konsernkontoordning som omfatter datterselskapene i Europa og Amerika. Dette bidrar til økt fleksibilitet og effektivitet i likviditetsstyringen. Tilsvarende ordning er etablert i Glamox.

Selskapet og konsernets forpliktelser fordeler seg som følger:

(I kontraktsmessige kontantstrømmer inngår renter beregnet ut fra rentenivået på balansedagen)

Konsern	Balanse-ført beløp	Kontr.m. kontant strømmer	6 mnd. eller mindre	6 - 12 mnd.	1 - 2 år	2 - 5 år	Over 5 år
2013							
Rentebær. langs. lån og kreditter	2 069 721	2 368 251	340 731	65 684	793 144	754 417	414 273
Kassekreditt	121 240	121 240	117 556	3 684			
Leverandørgjeld og annen gjeld	617 061	617 061	609 336	503			7 222
Andre kortsiktige forpliktelser	429 343	429 343	406 335	23 008			
Totalt	3 237 365	3 535 894	1 473 958	92 879	793 144	754 417	421 495

2012

Rentebær. langs. lån og kreditter	2 024 247	2 373 056	30 701	81 562	937 213	894 959	428 621
Kassekreditt	154 360	155 018	146 809	8 209			
Leverandørgjeld og annen gjeld	518 969	518 969	518 686	283			
Andre kortsiktige forpliktelser	313 848	313 848	292 267	21 581			
Totalt	3 011 425	3 360 892	988 463	111 636	937 213	894 959	428 621

Morselskap	Balanse-ført beløp	Kontr.m. kontant strømmer	6 mnd. eller mindre	6 - 12 mnd.	1 - 2 år	2 - 5 år	Over 5 år
2013							
Rentebær. langs. lån og kreditter	1 734 217	2 009 601	324 418	44 521	634 517	680 112	326 033
Kassekreditt	2 046	2 046	2 046				
Leverandørgjeld og annen gjeld	16 941	16 941	16 941				
Andre kortsiktige forpliktelser	21 905	21 905	21 905				
Totalt	1 775 110	2 050 494	365 311	44 521	634 517	680 112	326 033

2012

Rentebær. langs. lån og kreditter	1 627 392	1 939 740	15 168	42 757	849 288	692 846	339 680
Kassekreditt	45 460	45 460	45 460				
Leverandørgjeld og annen gjeld	16 728	16 728	16 728				
Andre kortsiktige forpliktelser	17 733	17 733	17 733				
Totalt	1 707 314	2 019 661	95 090	42 757	849 288	692 846	339 680

d) Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for at endringer i markedspriser som valutakurser, renter og aksjekurser, påvirker nettoinntekten eller verdi på finansielle instrumenter.

Valutarisiko

Selskapet og konsernet er utsatt for valutarisiko på kjøp, salg og lån i andre valutaer enn NOK. Det er primært EUR, GBP og USD som konsernet er eksponert mot.

Valutaeksponeringen er primært knyttet til virksomheten i konsernets utenlandske datterselskaper og selskaps og konsernets gjeld i utenlandsk valuta.

Bakgrunnen for at morselskapet har tatt opp rentebærende gjeld i EUR, er at salg av spotkraft avregnes i EUR. Underkonsernet EFD benytter derivater for å begrense valutarisikoen knyttet til salg og kundefordringer. Morselskapet benytter ikke derivater for å begrense valutarisikoen knyttet til rentebærende valutagjeld.

Den vesentligste valutaeksponeringen i konsernets norske datterselskaper er i EUR. Eksponeringen var pr. 31.12. som følger: (tEUR)

	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
Bankinnskudd	11 938	28 602	3 488	3 294
Kundefordringer	4 917	3 792	654	1 018
Leverandørgjeld	-6 378	-4 885	-191	-18
Rentebærende gjeld	-208 467	-217 334	-102 644	-91 844
Balanseeksposering	-197 990	-189 825	-98 693	-87 550

En sensitivitetsanalyse indikerer at en 5% styrking av NOK i forhold til EUR pr. årsslutt, ville påvirket egenkapitalen for konsernet i 2013 med motverdien av mEUR +9,9 og i 2012 med motverdien av mEUR +9,5. Beløpene er oppgitt før skatt. Morselskapet tok i 2013 opp et gjeldsbrevlån på tEUR 10 800.

Valutasikring

Underkonsernet Glamox benytter valutilån ved sikring av netto investering i utenlandske datterselskaper. Årets effekt på sikringsreserven var tNOK 46 659.

EFD Induction finansierer virksomheten ved lån i ulike valutaer, men søker å begrense risikoen for valutatap gjennom fortløpende balansering av fordringer og gjeld i samme valuta. Kundeordrer i fremmed valuta blir terminsikret ved kontraktsinngåelse. Valutasikring gjennomføres også ofte for budsjetterte kontantstrømmer i utenlandsk valuta.

Ved årsskiftet hadde underkonsernet EFD følgende valutaterminsikringer spesifisert på sikringskategori:

Kontraktene gjelder i hovedsak salg av EURO, men inkluderer også noen kontrakter på salg av USD.

Beløp i tNOK	Kontrakts- verdi	Urealisert gevinst/tap
Sikring av fremtidige kontantstrømmer	50 010	(184)
Sikring av virkelig verdi	86 968	(2 791)
Balanseeksposering	136 978	(2 976)

Urealisert gevinst / tap som gjelder sikring av fremtidige kontantstrømmer blir bokført i andre inntekter og kostnader.

Det urealiserte tapet som fremkommer i tabellen er verdien før skatt er fratrasket.

Netto urealisert tap/gevinst er bokført som andre kortsiktige forpliktelser/eiendeler.

Renterisiko

Det vesentligste av selskapets og konsernets rentebærende finansielle eiendeler og gjeld, løper til flytende rente.

Det ble i 2011 opptatt et obligasjonslån på tNOK 300 000 til rente 5,95%. Samtidig ble det inngått en rentebytteavtale på lånebløpet til fast rente i EUR på 4,84%.

Det ble i 2012 opptatt et nytt obligasjonslån på tNOK 400.000 til rente 5,17% med en tilsvarende rentebytteavtale til fast rente i EUR på 3,33 %.

Oversikt over rentebærende eiendeler fremgår nedenfor, og gjeld i note 17. En renteendring på 1 % ville påvirket egenkapitalen, og resultat av finansposter gjennom året, med netto ca mNOK 5. Beløpet er oppgitt før skatt.

Prisrisiko kraftsalg

Det vesentligste av selskapets og konsernets kraftomsetning finner sted i spotmarkedet, noe som innebærer en betydelig eksponering for risiko knyttet til prissvingninger. Det benyttes i noen grad kraftderivater som sikringsinstrumenter for å begrense risikoen. Derivatene betraktes som kontantstrømsikring. Virkelig verdi av disse utgjorde pr. 31.12.2013 tNOK 1.132 (2012 tNOK 116).

Markedsrisiko verdipapirer

Selskapet og konsernet er eksponert for prisisiko på investeringer i egenkapitalinstrumenter, klassifisert som holdt for omsetning eller tilgjengelig for salg.

Alle beslutninger om vesentlige kjøp og salg, fattes av styret. Investeringsstrategien har som hovedmålsetting å maksimere avkastningen

gjennom løpende utbytter og verdistigning på porteføljen.

Selskapets og konsernets investeringer fordeler seg som følger: (mNOK)

Aksjer og fondsandeler tilgjengelig for salg eiet av morselskap

	Antall		Eierandel i %		Anskaffelseskost nedskrevet for verdifall				Virkelig verdi	
	2013	2012	2013	2012	2013	%	2012	%	2013	2012
Noterte aksjer og obligasjoner										
Yara International	15 000	15 000	0,0	0,0	2,2	0,4	2,2	0,4	3,9	4,1
Norsk Hydro	4 000 000	3 000 000	0,2	0,1	98,7	17,0	84,2	13,7	108,0	85,1
Subsea 7	69 225	69 225	0,0	0,0	7,7	1,3	7,7	1,2	8,0	9,3
Evry	11 858 935	11 858 935	4,4	4,4	118,9	20,5	118,9	19,3	117,6	103,8
Photocure	200 000	200 000	0,9	0,9	4,4	0,8	4,4	0,7	5,3	7,7
PCI Biotech Holding	28 308	28 308	0,4	0,4	0,5	0,1	0,5	0,1	0,6	0,9
Akva Group		3 514 067		14,1			36,9	6,0		42,2
Kongsberg Gruppen	9 552 796	9 552 796	8,0	8,0	278,3	47,9	278,3	45,1	1 220,4	1 182,2
Sum					510,7		533,1		1 463,8	1 435,3
Unoterte aksjer og fondsandeler										
A.L. Industrier - A	319 525	319 525	3,2	3,2	1,6	0,3	4,2	0,7	1,6	7,0
A.L. Industrier - B	186 878	186 878	3,9	3,9	0,9	0,2	2,4	0,4	0,9	4,1
Silver Pensjonsforsikring	784 947	784 947	3,4	3,4	1,6	0,3	1,6	0,3	2,0	1,6
Eiendomsspar	427 000	427 000	1,0	1,0	2,7	0,5	2,7	0,4	65,3	64,9
Victoria Eiendom	829 829	829 829	5,7	5,7	12,2	2,1	12,2	2,0	186,7	184,6
Oslo Børs VPS Holding	1 996 000	1 996 000	4,6	4,6	35,9	6,2	35,9	5,8	121,8	85,8
NorSun	1 500 322 070	322 070	14,3	4,7	15,0	2,6	0,0	0,0	15,0	0,0
Kernel Invest	7 000	7 000	17,5	17,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Affecto		1 189 269		5,5			24,6	4,0		25,8
Sum					69,9		83,6		393,3	373,8
Sum aksjer og fondsandeler tilgjengelig for salg eiet av morselskap					580,6	100,0	616,7	100,0	1 857,1	1 809,1

Aksjer og andeler tilgjengelig for salg eiet av datterselskap

Øvrige aksjer og andeler

Sum aksjer og andeler tilgjengelig for salg eiet av datterselskap

Sum konsern

0,0		0,0		0,0	0,0
0,0		0,0		0,0	0,0
580,6		616,7		1 857,1	1 809,1

Finansielle eiendeler - eiet av morselskapet - holdt for omsetning til virkelig verdi over resultatet

Obligasjoner

NorwegianEnergy Com 13/16 6%
 NorwegianEnergy Com 13/20 6,75%
 NorwegianEnergy Com 13/18 4%
 NorwegianEnergy Com 10/13
 Grieg Seafood ASA 12/15 FRN
 Eksportfinans 5,5 % 2016
 Eksportfinans 5,5 % 2017
 Tizir 9% 2017
 Sparebanken Vest 12/perp
 Sparebanken Vest 12/22
 Bonheur 2014
 Sandnes Sparebank 11/perp
 Sandnes Sparebank 13/23

Sum

Anskaffelseskost		Virkelig verdi	
2013	2012	2013	2012
2,7		2,6	
11,3		7,8	
5,6		3,2	
	19,6		20,0
15,2		15,7	
	73,1		72,7
	28,8		29,7
14,4	14,3	15,8	14,0
10,5		10,4	
	10,0		10,3
	20,7		20,6
	19,8		20,0
10,0		10,0	
69,7	186,3	65,5	187,3

Sensitivitetsberegninger viser at en 10 % endring i virkelige verdier pr. 31.12.2013, ville medført en endring i egenkapitalen på mNOK 192 og en endring i resultatet på NOK 7. (2012 henholdsvis mNOK 200 og mNOK 19.)

e) Virkelig verdi finansielle instrumenter

Virkelige verdier og tilsvarende balanseførte verdier utgjør:

Kundefordringer og andre fordringer eks. derivater

Kontanter og kontantekvivalenter

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler holdt for oms.

Derivater

Eiendeler

Gjeld

Rentebærende lån og kreditter

Obligasjonslån

Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Ikke innregnet gevinst / -tap:

Oppstillingen er kun gitt for konserntall.

Opplysninger om hvordan virkelige verdier for de ulike instrumentene beregnes, fremgår av prinsippnoten.

Verdsettelseshierarki

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De forskjellige nivåene har blitt definert som følger:

Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. Ingen justering foretas mht. disse prisene.

Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).

Nivå 3: Virkelig verdi måles ved bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke-observerbar input).

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	1 463 764	376 726	16 570	1 857 060
- Finansielle eiendeler holdt for omsetning	-	65 530	-	65 530
- Obligasjonslån	-	-736 000	-	-736 000
	1 463 764	-293 744	16 570	1 186 590
Øvrige derivative finansielle eiendeler i konsern	1 132	-	-	1 132
Øvrige derivative finansielle forpliktelser i konsern	-84 774	-	-	-84 774
	1 380 122	-293 744	16 570	1 102 948

Note 17**Rentebærende lån og kreditter**

Denne noten gir informasjon om kontraktsmessige betingelser for konsernets rentebærende lån og kreditter. For mer informasjon om konsernets renterisiko og valutarisiko, se foran.

Langsiktige forpliktelser**Obligasjonslån:**

	2013	2012
5,95 % lån 2011-2021	300 000	300 000
- aktiverte lånekostnader	2 725	3 365
= bokført verdi	297 275	296 635
Virkelig verdi	318 000	315 000

5,17 % lån 2012-2017	400 000	400 000
- aktiverte lånekostnader	2 280	2 680
= bokført verdi	397 720	397 320
Virkelig verdi	418 000	412 000

Gjeldsbrevlån:**Morselskapet**

	2013	2012
NIBOR + fast margin	Flytende rente 16.06.09 - 14.06.13	365 000
NIBOR + fast margin	Flytende rente 07.05.08 - 14.06.13	50 000
NIBOR + fast margin	Flytende rente 14.06.13 - 14.12.14	217 000
EUR LIBOR + fast margin	Flytende rente 14.06.13 - 14.12.14	90 531
GBP LIBOR + fast margin	Flytende rente 10.03.10 - 31.01.15	70 210
USD LIBOR + fast margin	Flytende rente 10.03.10 - 31.01.15	103 020
NIBOR + fast margin	Flytende rente 10.03.10 - 31.01.15	135 461
NIBOR + fast margin	Flytende rente 14.06.13 - 14.06.15	200 000
NIBOR + fast margin	Flytende rente 14.06.13 - 14.06.16	23 000
NIBOR + fast margin	Flytende rente 01.01.12 - 31.01.17	200 000
Sum gjeldsbrevlån morselskap	1 039 222	933 437

Datterselskaper

Glamox	Flytende rente	138 213	168 519
Glamox	Fast rente	52 180	25 270
EFD	Flytende rente	102 260	94 259
EFD	Fast rente	-	6 928
Cogen	Flytende rente	15 518	101 879
Powel	Flytende rente	11 318	
Tekna	Flytende rente	27 951	-
Sum gjeldsbrevlån datterselskap	347 440	396 855	

Sum konsern

1 386 662	1 330 292
------------------	------------------

Lån sikret med pant:

	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
Langsiktige lån	298 249	394 572		
Kassekreditt	103 726	93 113		
Sum lån	401 975	487 685		

Lån er sikret med pant i:

Annen fast eiendom	171 622	189 828		
Driftsløsøre	19 499	38 652		
Varelager	230 658	208 166		
Kundefordringer	261 859	247 024		
Sum sikkerheter	683 639	683 669		

Sikkerhet for opptatte gjeldsbrev- og obligasjonslån til en motverdi av mNOK 1 739 er avgitt i form av negative pantsettelseserklæringer.

Kundefordringer i to av datterselskapene er stillet som sikkerhet for avgitt bankgaranti.

For konsernet gjelder at verdjustert egenkapital skal være på min. 40% og ha en verdi på min. mNOK 1 500.

Morselskapet har ingen covenant-krav.

For Markedskraft gjelder at egenkapitalen skal være på min. 25% og ha en verdi på min. mNOK 50.

For EFD gjelder at egenkapitalen skal være på min. 33%.

For Glamox gjelder at egenkapitalen skal være minimum 20%, og total netto gjeld i forhold til EBITDA mindre enn 4,0. Alle selskapene overholder sine covenants krav pr 31/12-2013.

Note 18 Leverandørgjeld og andre korts. forpl.

	Konsern		Morselskap	
	2013	2012	2013	2012
Leverandørgjeld	517 164	450 498	3 978	4 370
Andre kortsiktige forpliktelser	647 724	494 202	32 402	30 091
Derivater til virkelig verdi	5 448	4 692	2 467	
Sum	1 170 336	949 391	38 847	34 462

Note 19 Operasjonelle og finansielle leieavtaler

Operasjonelle leieavtaler

	Konsern	
	2013	2012
Under ett år	52 939	43 557
Mellom ett og fem år	112 031	120 202
Over fem år	29 183	35 758
Sum forpliktelser ved leieavtaler	194 153	199 517

Konsernet leier flere kontorlokaler og anlegg gjennom operasjonelle leieavtaler.

Leieavtalene løper typisk for en periode på 10 år, med en mulighet til å fornye avtalen når den utgår. Leiene økes årlig med andel av konsumprisindeksen. Ingen av leieavtalene omfatter betingelser om betinget leie.

I 2013 er det innregnet en kostnad på mNOK 52,9 i resultatregnskapet for operasjonelle leieavtaler fra videreført virksomhet. (2012: mNOK 43,5)

Finansielle leieavtaler

Et av datterselskapene i konsernet har en leieavtale med opsjon på kjøp av eiendommen ved utgangen av leieperioden (2015). Eiendommen er stillet som sikkerhet for den tilhørende finansielle leieforpliktelsen.

Fremtidig minimums leiebeløp

	Konsern	
	2013	2012
Under ett år	1 970	2 129
Mellom ett og fem år	20 504	21 414
Over fem år	0	0
Sum	22 473	23 543
Nåverdi av fremtidig minimumsleie	16 673	18 037
Hvorav:		
- kortsiktig gjeld	1 115	1 197
- langsiktig gjeld	15 558	16 840

Note 20 Hendelser etter balansedagen

Spanske myndigheter sendte i februar 2014 et forslag til nye bonusberegninger som vedrører inntektene til Cogen AS til høring. Endelige regler er ennå ikke vedtatt. Se nærmere om dette i styrets beretning og note 5 til regnskapet. Bortsett fra dette er det ikke inntrådt vesentlige hendelser etter balansedagen som skulle vært hensyntatt ved utarbeidelsen av regnskapet

Note 21 Regnskapsestimater og vurderinger

Sentrale regnskapsestimater

Sentrale regnskapsestimater er estimater som er viktige for presentasjon av selskapets og konsernets økonomiske stilling og resultater, og som krever subjektiv vurdering.

Arendals Fossekompagni vurderer slike estimater på løpende basis ut fra historiske resultater og erfaringer, konsultasjon med eksperter, trender, prognoser og andre metoder som anses som rimelige i de enkelte tilfeller.

Nedskrivninger for verdifall

Goodwill og andre immaterielle eiendeler med ubestemt levetid blir testet for mulig verdifall årlig. Tilsvarende blir selskapets investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper testet for mulig verdifall. Til grunn for vurderingene ligger analyser av selskapenes økonomiske stilling og prognoser / fremtidsutsikter. Gjenvinnbart beløp som måles mot balanseførte verdier, utgjør forventet salgssum eller nåverdien av fremtidig kontantstrøm fra investeringen. Øvrige eiendeler, herunder varige driftsmidler og finansielle instrumenter tilgjengelig for salg, testes for verdifall når det foreligger indikasjoner på at verdifall kan ha oppstått.

Avskrivninger

Avskrivninger på immaterielle eiendeler og varige driftsmidler er basert på ledelsens vurdering av økonomisk

levetid. Vurderingene kan som følge av teknologisk utvikling eller andre forhold, endres. Endringer vil påvirke fremtidige avskrivninger.

Pensjonsforutsetninger

Konsernet har ved beregning av påløpte pensjonsforpliktelser lagt til grunn forutsetninger om avkastning på pensjonsmidler, fremtidige prosentvise lønnsreguleringer og reguleringer av pensjoner.

Disse forutsetningene kan i fremtiden vise seg å være feil, noe som vil resultere i endrede forpliktelser og andre fremtidige kostnader enn de som kan estimeres på grunnlag av historisk rapporterte tall.

Varelager

Varelager består av råvarer, deler og egenproduserte moduler for bruk i konsernets produksjonsaktiviteter. Produktene er under kontinuerlig teknologisk utvikling. Deler som fases ut av produksjon av nye produkter benyttes som reservedeler for den gjenværende økonomiske levetid for de produkter de inngår i. Vurderingen av ukurans påvirkes av usikkerhet med hensyn til den teknologiske endringstakten samt behovet for reservedeler. Varelageret vurderes minst en gang pr. år basert på disse kriteriene.

Langsiktige tilvirkningskontrakter

Konsernet benytter løpende avregningsmetode ved resultatføring av inntekt fra prosjekter i regnskapsperioden. Metoden for å fastsette ferdigstillelsesgrad er prosjektets fremdrift. Konsernet resultatfører kun inntekt på prosjekter som tilfredsstiller fastsatte kriterier for kontraktsverdi, fremdrift og produksjonstid. Størst usikkerhet er knyttet til estimering av prosjektets ferdigstillelsesgrad. Ytterligere informasjon er gitt i note 13.

Balanseført eiendel ved utsatt skatt

Selskapet og konsernet har balanseført betydelige beløp som "eiendel ved utsatt skatt."

Det vesentligste av eiendelen er henført til midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler relatert til kraftproduksjon, og skattemessig fremførbare underskudd.

Basert på realistiske forventninger om gode fremtidige inntjeningsmuligheter i kraftvirksomheten vil selskapet / konsernet kunne nyttiggjøre seg disse forskjellene ved beregning av fremtidig betalbar skatt.

Skulle forventningene vise seg å ikke slå til, vil dette få effekt på fremtidige skattekostnader.

Virkelig verdi på ikke børsnoterte finansielle investeringer

Virkelig verdi på slike instrumenter baseres på kjente omsetningskurser nær balansedagen eller verddivurderinger foretatt etter vanlige benyttede verddivurderingsmetoder. Verdiene basert på slike opplysninger og metoder betraktes som beste estimat. Feil i estimat kan påvirke fremtidige endringer i egenkapital og resultat.

Note 22 Resultat pr. aksje i NOK

Basisresultat pr. aksje/utvannet

Basisresultat pr. aksje for 2013 er basert på resultatet som henføres til aksjonærene i morselskapet på tNOK 46 669 (2012: tNOK 321 799), og vektet gjennomsnittlig antall av utestående ordinære aksjer gjennom 2013 på 2 208 777 (2012: 2 213 616) beregnet som følger:

Resultat som henføres til ordinære aksjer

	2013	2012
Årsresultat	79 277	326 760
- Minoritetenes andel av resultatet	-32 608	-4 962
Årsresultat henført til aksjonærene i mor	46 669	321 799

Vektet gjennomsnittlig antall ordinære aksjer

	2013	2012
Utstedte ordinære aksjer 1. januar	2 239 810	2 239 810
Effekt av egne aksjer	-31 033	-26 194
Veid gjennomsnittlig antall ordinære aksjer for året	2 208 777	2 213 616
Basisresultat pr aksje/ utvannet resultat pr aksje (NOK)	21,13	145,37

Note 23**De 20 største aksjonærer**

	Antall aksjer	Eierandel
Ulfoss Invest AS	588 395	26,3 %
Havfonn AS	582 716	26,0 %
Must Invest AS	564 249	25,2 %
Arendals Fossekompani ASA	31 033	1,4 %
Svanhild og Arne Musts fond	26 739	1,2 %
Intertrade Shipping AS	23 000	1,0 %
Skiens Aktiemølle ASA	20 871	0,9 %
Erik Böhler	20 504	0,9 %
Fondsfinans Pensjonskasse	19 770	0,9 %
Fabulous AS	18 245	0,8 %
Herdebred AS	15 755	0,7 %
Per-Dietrich Johansen	15 015	0,7 %
Ropern AS	13 515	0,6 %
Sverre Valvik AS	11 440	0,5 %
Cat Shipping AS	10 134	0,5 %
Fondsfinans Utdannelsesfond	10 019	0,4 %
Violina Shipping AS	10 000	0,4 %
Annelise Altenburg Must	9 467	0,4 %
Helge-Rein-By Brug AS	9 113	0,4 %
Ove Oland	8 370	0,4 %
	2 008 350	89,7 %

Under henvisning til regnskapslovens § 7-26 kan følgende opplyses om aksjer som eies av hvert enkelt medlem av styret og adm.direktør, idet aksjer som eies av ektefelle, mindreårige barn, eller av selskap hvor vedkommende har bestemmende innflytelse, er inkludert.

Styret	Personlig	Nærstående	Sum
Erik Must		573 716	573 716
Øyvin A. Brøymer		23 000	23 000
Kjell Chr. Ulrichsen		588 395	588 395
Morten Bergesen		582 716	582 716
Marianne Lie		0	0
Heidi Marie Petersen		513	513
Marianne S. Lyngvi	15	0	15
	15	1 768 340	1 768 355
Adm.direktør			
Sverre Valvik		11 440	11 440

Note 24**Nærstående parter**

Selskaps-/konsernets nærstående parter består av datterselskaper, tilknyttede selskaper og medlemmer av styret og toppledelsen.

Transaksjoner med nøkkelpersoner i ledelsen

Medlemmer av styret og ledelsen i selskapet og deres nærmeste slektninger kontrollerer 79,5% av de stemmeberettigede aksjene i selskapet.

Lån til ledelsen utgjorde NOK 3.802.000 (2012: NOK 3.078.000) pr. 31. desember.

Disse lånene er inkludert i "andre investeringer". Det belastes renter på lån til ledelsen etter en sats som til enhver tid ikke utløser skattepliktig fordel.

I tillegg til vanlig lønn har ledelsen avtale om andre fordeler i form av ytelsesbasert pensjonsordning. (Se også note 4).

Transaksjoner med andre nærstående

Transaksjoner mellom selskaper i konsernet og andre nærstående er basert på prinsippene om markedsverdi og armlengdes avstand. Arendals Fossekompani har i 2013 kjøpt tjenester vedrørende markedsføring for tNOK 432 av Markedskraft (tNOK 427 i 2012). Selskapet har i 2013 hatt en gevinst på tNOK 583 ved å investere tEUR 1 000 i diskresjonær kapitalforvaltning gjennom Markedskraft. Tilsvarende tall for 2012 var en gevinst på tNOK 298. Arendals Fossekompani har i desember kjøpt 18% av aksjene i Tekna Holdings Canada Inc. fra EFD as for tNOK 25 230.

Note 25

REGNSKAPSINFORMASJON

om resultatenehetene innenfor monopolaktiviteten i samsvar med forskrift fra NVE (1 000 NOK)

Resultatenheter	Distribusjonsnett		Regionalnett		Sum virksomhet for monopolaktivitet	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Resultat						
Justert tillatt inntekt	336	884	3 354	3 772	3 690	4 656
Driftsinntekter(bokførte)	335	882	3 350	4 074	3 685	4 956
Ikke innt.f./kostn.f. mindre-/merinntekter	0	1	-519	-506	-519	-505
Netto driftsinntekter	335	883	2 831	3 568	3 166	4 451
Driftskostnader ekskl. avskrivninger	413	572	2 239	2 101	2 652	2 673
Ordinære avskrivninger	61	59	584	857	645	916
Driftsresultat	-139	252	8	610	-131	862
Justert tillatt inntekt - driftsinntekter	1	2	4	-302	5	-300
Ordinær KILE	0	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt - avvik avskrivninger	-1	-1	-523	-204	-524	-205
Årets beregnede mer- / mindreinntekt	0	1	-519	-506	-519	-505
Renter på mer- / mindreinntekt	0	0	-62	-21	-62	-21
Justering av mindreinntekt	0	0	0	0	0	0
Avsatt mer- / mindreinntekt NVE (ikke bokført)	0	1	-581	-527	-581	-526
Balanse						
<i>Kapitalgrunnlag:</i>						
Anleggsmidler	121	178	4 836	6 737	4 957	6 915
Kortsiktig gjeld	0	0	0	0	0	0
Netto kapitalgrunnlag	121	178	4 836	6 737	4 957	6 915
Akkumulert mer/mindreinntekt (inkl renter)	-1	-	-2 185	-1 604	-2 186	-1 604
Avkastning	-114,88 %	141,57 %	0,17 %	9,05 %	-2,64 %	12,47 %

På grunn av at regnskapet avsluttes før årets regnskapsrapport til NVE kan avsluttes, er årets beregnede mer/mindreinntekt ikke bokført.

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Styret og daglig leder har i dag behandlet og godkjent årsberetningen og årsregnskapet for Arendals Fossekompani ASA, konsern og morselskap, for kalenderåret 2013 og per 31. desember 2013 (årsrapporten 2013).

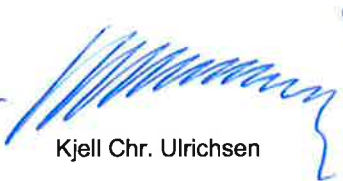
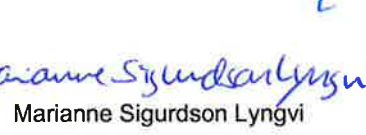
Selskapsregnskapet og konsernregnskapet er avlagt i samsvar med de EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkningsuttalelser, samt de ytterligere opplysningskrav som følger av regnskapsloven og som skal anvendes per 31.12.2013. Årsberetningen for konsern og morselskap er i samsvar med regnskapslovens krav og Norsk Regnskaps-Standard 16 per 31.12.2013.

Etter vår beste overbevisning:

- er årsregnskapet 2013 for konsernet og morselskapet utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarter
- gir opplysningene i regnskapet et rettviseende bilde av konsernets og morselskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2013
- gir årsberetningen for konsernet og morselskapet en rettviseende oversikt over
 - utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og morselskapet
 - de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet og selskapet står overfor

Froland, 2. april 2014

Erklæring

 Erik Must styrets leder	 Øyvind A. Brøymer	 Kjell Chr. Ulrichsen	 Morten Bergesen
 Marianne Lie	 Heidi Marie Petersen	 Marianne Sigurdson Lyngvi	 Sverre Valvik adm. direktør

KPMG AS
Strømsbuveien 61
N-4836 Arendal

Telephone +47 04063
Fax +47 37 00 52 25
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Arendals Fossekompani ASA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Arendals Fossekompani ASA, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskaps- og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Arendals Fossekompani ASAs finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Offices in:

Oslo	Haugesund	Sandnessjøen
Alta	Knarvik	Stavanger
Arendal	Kristiansand	Stord
Bergen	Larvik	Straume
Bodø	Mo i Rana	Tromsø
Elverum	Molde	Trondheim
Finnsnes	Narvik	Tønsberg
Grimstad	Røros	Ålesund
Hamar	Sandefjord	

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening.

*Revisors beretning 2013
Arendals Fossekompani ASA*

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene om eierstyring og selskapsledelse, samt samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsene om eierstyring og selskapsledelse, samt samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Arendal, 10. april 2014
KPMG AS

Nils Eivind Holst
statsautorisert revisor

Flatenfoss

Eierstyring og selskapsledelse i Arendals Fossekompani

Vedtatt av styret 17. august 2006 (revidert 2. april 2014)

ARENDALES FOSSEKOMPANI er et norsk industri- og finanskonsern som med basis i lokal kraftproduksjon utvikler selskaper med internasjonalt potensiale. Vi utøver langsiktig, aktivt og ansvarlig eierskap og forener industriell kompetanse med finansiell styrke. Konsernet har desentralisert styringsmodell, men er pådriver for driftsforbedringer og strategisk utvikling. Dette skaper verdier for aksjonærer, medarbeidere, kunder og samfunnet. God eierstyring og selskapsledelse skal sikre dette.

ARENDALES FOSSEKOMPANI er notert på Oslo Børs og er underlagt norsk verdipapirlovgivning og børsreglement.

Konsernets retningslinjer

Følgende elementer er bærende i ARENDALS FOSSEKOMPANIs retningslinjer innenfor området eierstyring og selskapsledelse:

- ARENDALS FOSSEKOMPANI skal føre en åpen, pålitelig og relevant kommunikasjon med omverdenen om selskapets virksomhet og forhold knyttet til eierstyring og selskapsledelse.
- ARENDALS FOSSEKOMPANI skal ha et styre som er selvstendig og uavhengig av konsernets ledelse.
- Det skal legges vekt på at det ikke foreligger interessekonflikter mellom eiere, styret og administrasjonen.
- ARENDALS FOSSEKOMPANI skal ha en klar arbeidsdeling mellom styret og administrasjonen.
- Alle aksjonærer skal behandles likt.

Norsk anbefaling

Nedenfor gjennomgås hvert enkelt punkt i den norske anbefalingen. Det redegjøres for ARENDALS FOSSEKOMPANIs etterlevelse, samt for avvik i forhold til anbefalingen. For fullstendig oversikt over anbefalingen med kommentarer se Oslo Børs: <http://www.nues.no>

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Konsernet har utarbeidet en egen policy for eierstyring og selskapsledelse, og styret har besluttet at *Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse* skal følges.

Styret har utarbeidet dokumentet «Verdigrunnlag og etiske retningslinjer», som bl.a. omhandler habilitet, korrupsjon og diskriminering, samt medarbeideres handel med verdipapirer.

2. Virksomhet

Arendals Fossekompani ASA har til formål gjennom egen produksjon, deltagelse i utbygging, kjøp og leie, å nyttiggjøre eller omsette elektrisk kraft, samt å delta direkte eller indirekte i annen industriell virksomhet eller forretningsforretak, herunder investeringer i fast eiendom.

Ovennevnte fremgår av selskapets vedtekter § 1. Selskapets vedtekter fås tilsendt ved henvendelse til selskapet.

Arendals Fossekompani har en betydelig finansiell kapasitet. Investeringsporteføljen vil til enhver tid dels bestå av langsiktige og aktive eierengasjementer, dels av likviditetsforvaltning. Likviditetsforvaltningen vil hovedsakelig bestå av børsnoterte aksjer og obligasjoner. Aksjeporteføljen skal

i det vesentlige bestå av et begrenset antall større investeringer. Til grunn for investeringsstrategien ligger en tro på at et langsiktig, aktivt eierengasjement over tid gir størst avkastning, hensyntatt risiko.

3. Selskapskapital og utbytte

Egenkapital

Konsernets bokførte egenkapital 31.12.13 var på 2.967 millioner kroner hvilket utgjorde 43,0 % av totalkapitalen. Den reelle egenkapital er vesentlig høyere og selskapet er meget solid. Styret vurderer til enhver tid selskapets behov for soliditet i lys av selskapets mål, strategi og risikoprofil.

Utbyttepolitikk

Det er selskapets mål å gi aksjonærene et utbytte som sammen med verdistigningen i AFK gir et stabilt årlig utbytte av en viss størrelse, samt eventuelt ekstraordinært utbytte i år med ekstraordinære forhold.

Kapitalforhøyelse

Det foreligger ikke emisjonsfullmakter gitt til styret. Siste kapitalutvidelse fant sted i 2012, ved at aksjekapitalen ble forhøyet med NOK 201.582.900 til NOK 223.981.000 ved overføring fra fond.

Kjøp av egne aksjer

Generalforsamlingen kan gi styret fullmakt til å kjøpe opp til 10 % av egne aksjer. På den ordinære generalforsamlingen 23. mai 2013 fikk styret fullmakt til å kjøpe egne aksjer, innenfor en totalramme på 10 %. Styrets erverv av egne aksjer kan etter denne fullmakten bare skje mellom en minstepris på kr 100,- og en høyeste pris på kr 3000,- pr aksje. Konsernet eier pr. 31.12.2013 til sammen 31.033 aksjer, eller 1,4 % av samlede aksjer i eget selskap. Aksjene kan disponeres fritt. Fullmakten gjelder til ordinær generalforsamling 2014.

4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Aksjeklasse

Konsernets aksjer består kun av A-aksjer. I henhold til selskapets vedtekter § 11, kan ingen aksjeeier personlig eller ved fullmakt avgi stemme for mer enn en fjerdedel av det samlede antall aksjer. Aksjer som overdras til nye eiere gir ikke stemmerett før overdragelsen er godkjent av styret. Alle aksjer har lik rett.

Transaksjoner i egne aksjer

Styret vil praktisere fullmakten til erverv av egne aksjer på en slik måte at ervervet skjer til markedskurs. Eventuell

avhendelse av ervervede aksjer vil tilsvarende skje til markedskurs.

Transaksjoner med nærstående

Styret vurderer at det i løpet av 2013 ikke har forekommet transaksjoner mellom selskapet og aksjeeier, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse som kan betegnes som *ikke uvesentlige transaksjoner*. Se for øvrig note 24 i årsrapporten.

Retningslinjer for styremedlemmer og ledende ansatte

Dersom styremedlemmer eller ledende ansatte har direkte eller indirekte vesentlig interesse i en avtale som inngås av selskapet, skal vedkommende opplyse om dette før saken behandles og heller ikke delta i behandlingen.

5. Omsettelighet

Gjeldene norsk konsesjonslovgivning tilsier bl.a. at en aksjonær som erverver mer enn 20 % av totalt antall aksjer må søke konsesjon. Loven krever at styret godkjenner slike erverv. Videre er det flere andre bestemmelser i konsesjonslovgivningen som kan medføre at erverv av selskapets aksjer kan ha konsekvenser for så vel selskapet selv som for øvrige aksjonærer. Selskapet har derfor funnet det nødvendig å ha mulighet for å nekte godkjennelse av aksjeerhverv. I henhold til vedtektenes § 7 er derfor erverv ved overdragelse betinget av styrets samtykke. Samtykke kan bare nektes når det foreligger saklig grunn.

6. Generalforsamling

Innkalling

Ordinær generalforsamling avholdes så tidlig som det er praktisk mulig etter avsluttet regnskapsår, normalt i april eller mai.

Innkalling med tilhørende saksdokumenter vil være tilgjengelig på selskapets hjemmeside senest 21 dager før generalforsamlingen. Innkalling, uten saksdokumenter, vil bli sendt skriftlig til alle aksjeeiere med kjent oppholdssted. Det legges vekt på at saksdokumentene, som også inneholder forslag til valg av styremedlemmer, inneholder all nødvendig informasjon slik at aksjonærene kan ta stilling til alle saker som skal behandles. Selskapets vedtekter tillater påmelding inntil to dager før generalforsamlingen.

Finanskalender blir offentliggjort på internett.

Deltagelse

Påmeldingen skjer via skriftlig tilbakemelding, telefaks eller internett. Styret ønsker å legge forholdene til rette slik at flest mulig av aksjeeierne gis anledning til å delta. Aksjonærer som ikke kan møte, blir oppfordret til å stille med fullmektig. På generalforsamlingen deltar representanter fra styret, og revisor. Fra administrasjonen deltar adm. direktør og økonomisjef.

Dagsorden og gjennomføring

Dagsorden fastsettes av styret, hvor hovedpunktene følger av vedtektenes § 10. I henhold til § 10 velger generalforsamlingen møteleder.

7. Valgkomité

Selskapet har tre jevnstore hovedaksjonærer som til sammen eier ca 78 % av selskapet og hver kan avgi stemme for 25 % av aksjene. Med denne eierstruktur er det i praksis de tre hovedaksjonærene som fremmer forslag til styremedlemmer og som også har avgjørende innflytelse på valgene. Alle hovedaksjonærer ønsker for tiden styreplass. I tillegg er det fire uavhengige styremedlemmer. De av styrets medlemmer som ikke er på valg, fungerer som valgkomité.

Forslag til valg av styremedlemmer blir kunngjort sammen med innkallelse til generalforsamling. Forslag om andre kandidater vil kunne fremsettes før og under generalforsamlingen.

Avvik fra anbefalingen: Selskapet har ikke en vedtektsfestet valgkomité og avviker derfor fra anbefalingen.

8. Styre – sammensetning og uavhengighet

Styret består av syv medlemmer, og har i dag følgende sammensetning: Morten Bergesen, Øyvinn A. Brøymer (nestleder), Marianne Lie, Marianne Sigurdson Lyngvi, Erik Must (styrets leder), Heidi Marie Petersen og Kjell Chr. Ulrichsen, alle aksjonærvalgte. Opplysninger om deltagelse på styremøter fremgår av note 4 til årsrapporten. Opplysninger om styremedlemmers kompetanse og uavhengighet fremgår av etterfølgende avsnitt.

Valg av styre

Generalforsamlingen velger de syv representantene til styret. Enkeltaksjonærer eller flere aksjonærer i fellesskap kan fremme forslag på kandidater til styret i forkant av valget. Forslag som foreligger før innkalling til generalforsamling sendes aksjonærene, legges ut på selskapets hjemmeside på internett. Vedtak om styrets sammensetning skjer ved simpelt flertall.

Medlemmene velges for to år av gangen med mulighet for gjenvalg. Tilnærmet halvparten av styremedlemmene velges det enkelte år.

Styrets sammensetning og kompetanse

Det legges vekt på at det samlede styret skal ha kompetanse innen styrearbeid og selskapets hovedvirksomhet. Ifølge selskapets vedtekter skal antall styremedlemmer være mellom fem og syv. I øyeblikket består styret av syv medlemmer. Adm. direktør er ikke styremedlem.

Styret velges for to år av gangen, og det velger selv sin leder. Erik Must er valgt til styrets leder.

Endringer i styret i 2013

I ordinær generalforsamling i mai ble Erik Must, Morten Bergesen og Heidi Marie Petersen gjenvalgt som styremedlemmer.

Styrets uavhengighet

Alle aksjonærvalgte styremedlemmer anses som selvstendige og uavhengige av konsernets administrative ledelse. Tilsvarende gjelder i forhold til vesentlige forretningsforbindelser. Morten Bergesen, Erik Must og Kjell Chr. Ulrichsen hadde ved årsskiftet alle direkte, indirekte eller ved nærstående hver ca 26 % eierandel i selskapet.

Det blir lagt vekt på at det ikke skal foreligge interessekonflikter mellom eiere, styret, administrasjonen og selskapets øvrige interessenter.

Styremedlemmenes aksjeeie

I tillegg til de tre hovedaksjonærers styrerepresentanters forannevnte aksjeeie, eide pr 31.12.13 Øyvinn A. Brøymer 23.000 aksjer, Heidi M. Petersen 513 aksjer og Marianne Sigurdson Lyngvi 15 aksjer, enten personlig eller gjennom heleide selskaper.

Avvik fra anbefalingen: Styrets leder velges i henhold til vedtektenes § 4 av styret.

9. Styrets arbeid

Styrets oppgaver

Styret vedtar konsernets strategi, utfører nødvendige kontrollfunksjoner og sikrer at konsernet er tilfredsstillende

ledet og organisert. Styret setter mål for finansiell struktur og vedtar selskapets planer og budsjetter.

Styreinstruks

Instruksen omfatter følgende punkter: Styrets rolle, styrets oppgaver, administrerende direktørs oppgaver, adm. direktørs plikter overfor styret, styrets saksbehandling, innkalling og krav om styrebehandling mv., beslutningsdyktighet, styreprotokoll, inhabilitet og taushetsplikt. Styret kan i enkeltsaker vedta å fravike instruksen.

Instruks for daglig ledelse

Det er gjennomført en klar arbeidsdeling mellom styret og daglig ledelse. Styreleder har ansvaret for at styrearbeidet gjennomføres på en effektiv og korrekt måte i henhold til de oppgaver styret har. Adm. direktør har ansvaret for selskapets operative ledelse. Adm. direktørs arbeidsoppgaver fremgår av stillingsinstruks.

Møteinnkalling og møtebehandling

Styret har en årlig plan med fastlagte tema for styremøtene.

Normalt avholdes det 6–8 møter. I tillegg blir det innkalt til ekstra møter etter behov. I 2013 ble det avholdt 7 styremøter og 1 styreseminar.

Alle styrets medlemmer mottar regelmessig informasjon om selskapets operasjonelle og finansielle utvikling i god tid før de fastsatte styremøtene. I tillegg mottar styremedlemmene månedlige driftsrapporter. Selskapets forretningsplan, strategi og risiko er regelmessig gjenstand for gjennomgang og vurdering av styret.

Den endelige agendaen for styremøtet blir besluttet i samråd mellom adm. direktør og styrets leder. På styremøtene deltar foruten styremedlemmene selv; adm. direktør, investeringsdirektør, teknisk direktør og økonomisjef/styresekretær. Øvrige deltakere blir innkalt etter behov.

Taushetsplikt – kommunikasjon mellom styret og aksjonærer

Styrets forhandlinger og protokoller er i prinsippet konfidensielle med mindre styret bestemmer noe annet eller at det er åpenbart at det ikke er behov for slik behandling.

Habilitet

Styret forholder seg til reglene om inhabilitet slik de fremgår av ASAL § 6–27 og i styrets egen instruks. I 2013 var det ikke noen saker hvor styremedlemmer måtte avstå fra behandlingen av en sak på grunn av inhabilitet. Jfr. også foranstående avsnitt 4, *Retningslinjer for styremedlemmer og ledende ansatte*.

Bruk av styrekomitéer

Konsernet har oppnevnt et revisjonsutvalg, samt en investeringskomité, alle bestående av medlemmer fra styret og administrasjonen. Det er videre oppnevnt en kompensasjonskomité med medlemmer fra styret.

Styrets egevaluering

Styret foretar en årlig egevaluering. Denne vil ta utgangspunkt i virksomheten og styrets arbeid, arbeidsform og samspill. I denne forbindelse vurderer også styret seg selv i forhold til eierstyring og selskapsledelse

10. Risiko- og internkontroll

Konsernet har ingen egen avdeling for internrevisjon, men har ansatt egen controller. Regnskapskontrollen blir ivarettatt gjennom forskjellige former for arbeidsdeling, retningslinjer og godkjennelsesrutiner. Styret foretar en årlig gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og internkontroll og mottar i tillegg en rapport fra revisor som omhandler

dette. Styret behandler årlig selskapets verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar, samt kontrollerer hvordan dette etterleves.

Regnskapsrapporteringsprosessen i foretaket og konsernet

Styret mottar månedlige økonomirapporter hvor konsernets, selskapets og alle datterselskapenes økonomiske og finansielle resultater kommenteres. Hvert kvartal utarbeides omfattende rapporter som også kommenterer den finansielle status på alle nivåer i konsernet.

Økonomiavdeling analyserer foretakets resultat og balanse i forbindelse med månedsrapporteringen. Hvert kvartal gjennomføres en detaljert avstemming av balanse og resultatposter i henhold til en på forhånd definert plan. Vesentlige og risikoutsatte balanseposter verdi-vurderes. Store og uvanlige transaksjoner gjennomgås. Alle utførte kontrollhandlinger dokumenteres. De vesentlige datterselskapene (se note 1 Segmentrapportering) gjennomfører lignende rutiner ved sin regnskapsrapportering til konsernet.

Infor-PM benyttes til konsolidering. Dette er en web-baserte database levert av Infor. Datterselskapene rapporterer sine tall til databasen over internett. Økonomiavdelingene i datterselskapene er ansvarlige for kvaliteten av rapporterte data ved kvartals og månedsrapporteringene. I årsoppgjøret blir rapporterte data kvalitetssikret av selskapenes revisor. Datterselskapet EFD benytter også Infor-PM til sin konsolidering. Glamox benytter et lignende web-basert program, Cognos Controller levert av IBM ved konsolidering av sine regnskaper. De øvrige datterselskapene benytter regneark til konsolidering.

Revisjonsutvalget (se ovenfor) gjennomfører og dokumenterer en detaljert gjennomgang av kvartals- og årsrapporter i forkant av styrets gjennomgang. Protokoll fra møtene er tilgjengelig for styret.

11. Godtgjørelse til styret

Generalforsamlingen fastsetter årlig styrets godtgjørelse. Generalforsamlingen i 2013 fastsatte styrets godtgjørelse med virkning fra mai 2013 til kr 248.600 for styrets leder og kr 189.700 for øvrige styremedlemmer. Heidi Marie Petersen mottok kr 135.300 for styreverv i datterselskapet Glamox, og Morten Bergesen mottok kr 167.150 for styreverv i datterselskapet Cogen.

Fondsfinans hvor Erik Must er eier, utførte i 2013 meglingsoppdrag m.m. for selskapet. Det ble betalt normale kurtasjesatser ved disse oppdrag.

Styremedlemmenes honorarer er ikke knyttet til resultat, opsjonsprogram eller lignende. Ingen av styrets aksjonærvalgte medlemmer har oppgaver for selskapet ut over styreverv.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Retningslinjer

Adm. direktørs betingelser fastsettes av styret. Styret gjennomfører årlig en grundig vurdering av lønn og annen godtgjørelse til adm. direktør. Basert på oppnådde resultater kan styret årlig tildele adm. direktør bonus.

Vurderingen baserer seg på markedsundersøkelser for tilsvarende stillinger. Betingelsene for øvrige ledere og ansatte i morselskapet fastsettes av adm. direktør med orientering til styrets formann. Betingelser for ledere i datterselskaper fastsettes av respektive selskaps styre.

Styrets holdninger når det gjelder godtgjørelse til ledende ansatte er at de skal være konkurransedyktige. Retningslinjer legges frem for generalforsamlingen til orientering.

Resultatavhengig godtgjørelse

Det er ikke avtalefestet resultatavhengig godtgjørelse til ansatte i morselskapet. I datterselskaper er det avtalefestet resultatavhengig godtgjørelse i varierende grad, knyttet til den løpende resultatutvikling.

Betingelser

Betingelsene er beskrevet i note 4 i årsrapporten.

13. Informasjon og kommunikasjon

Årsregnskap og årsberetning – periodisk rapportering

Konsernet legger normalt frem et foreløpig årsregnskap i februar. Fullstendig regnskap sammen med årsberetning og årsrapport legges ut på selskapets nettsider i mars/april. Ut over dette rapporteres regnskapstall kvartalsvis. Selskapets finanskalendar gjøres kjent gjennom selskapets nettsider.

Annen markedsinformasjon

Konsernet anser det som viktig å informere eiere og investorer om konsernets utvikling og økonomiske og finansielle status. Det blir lagt vekt på at informasjonen er lik og samtidig til aksjemarkedet. I samtale med aksjonærer og analytikere skal varsomhetsprinsippet i forhold til forfordeling av informasjon legges til grunn.

14. Overtagelse

På bakgrunn av selskapets nåværende aksjonærstruktur anses de beskrevne forhold vedrørende overtagelse lite aktuelle.

15. Revisor

Revisors forhold til styret

Revisor står til disposisjon for styret og deltar i styremøter ved behov. Revisor deltar i møter med revisjonskomitéen og under styrets behandling av årsregnskapet. Styret blir i den forbindelse orientert om årsregnskapet og saker som opptar revisor spesielt, herunder eventuelle uenigheter mellom revisor og administrasjonen.

Styret avholder årlige møter med revisor hvor det gjennomgår en rapport fra revisor som omhandler selskapets regnskapsprinsipper, risikoområder og interne kontrollrutiner.

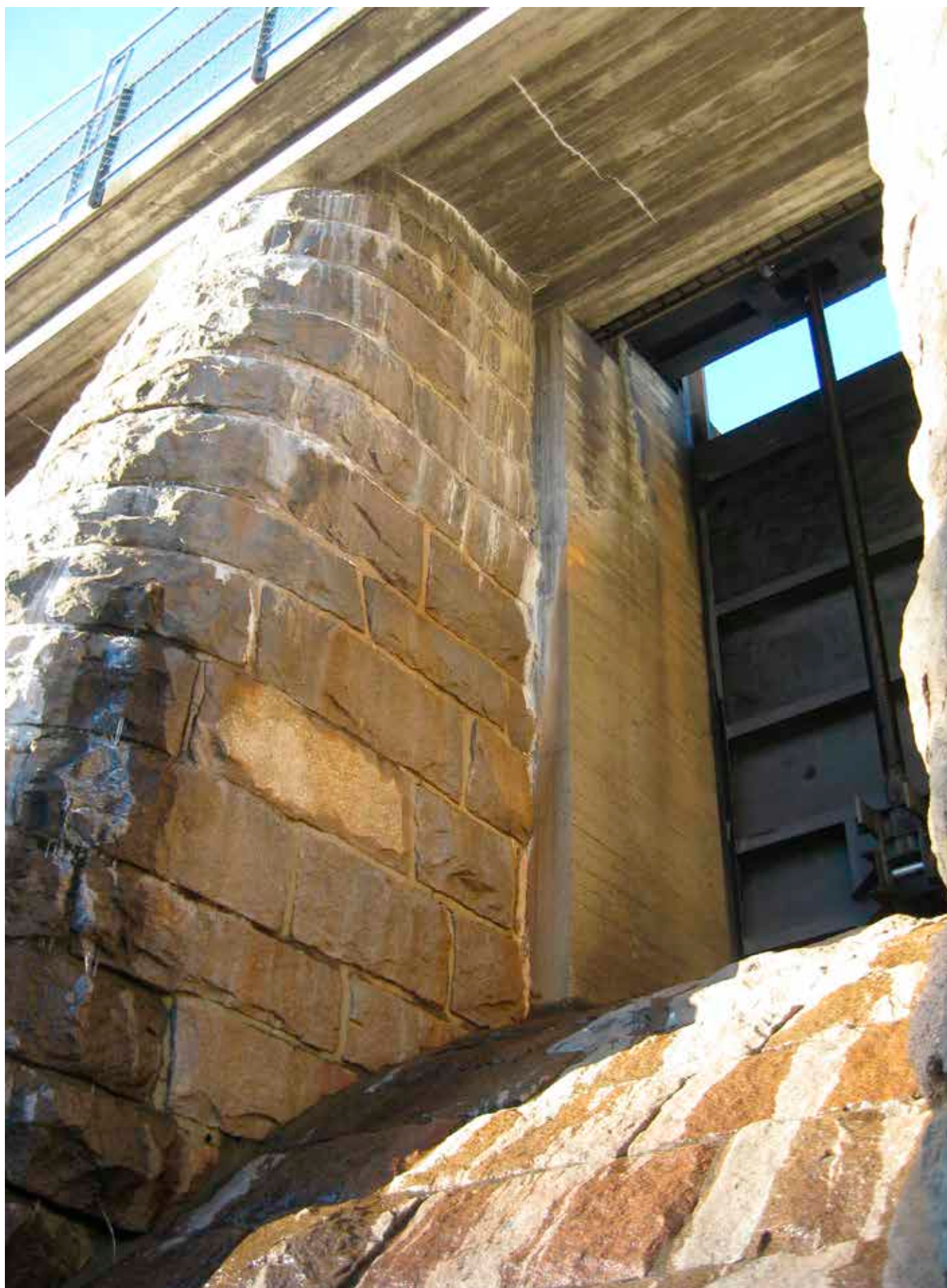
Revisors forhold til administrasjonen

Konsernet har styrebehandlet retningslinjer for det forretningsmessige forholdet mellom revisor og konsernet.

Revisors honorar er i årsregnskapet fordelt på revisjon og rådgivning.

Konsernet har gjennom en årrekke benyttet revisjonsselskapet KPMG. I tillegg til ordinær revisjon har selskapet utført rådgivning innen områdene regnskap, skatt og rapportering til NVE. Styret vurderer løpende om revisor i tilstrekkelig grad utøver en tilfredsstillende kontrollfunksjon.

Reguleringsluke ved Haugsjø

FINANSIELLE HOVEDTALL**Konsern**

(1 000 NOK)	2013	2012	2011	2010	2009
Driftsinntekter	4 599 592	2 677 385	2 212 391	1 504 481	1 142 786
Driftskostnader	4 464 399	2 564 007	2 021 302	1 345 101	1 137 284
Driftsresultat	135 193	113 378	191 089	159 380	5 502
Finansresultat	-9 349	215 742	31 306	106 322	237 563
Andel resultat fra tilknyttede selskap	-3 953	62 090	60 823	74 122	55 946
Resultat før skatt	121 891	391 210	283 218	339 824	299 011
Skatt	-42 614	-64 450	-58 218	-102 662	-78 006
Minoritetens andel av resultatet	-32 608	-4 962	-16 258	-3 148	21 295
Resultat fra videreført virksomhet	79 277	326 760	225 000	237 161	221 005
Resultat fra virksomhet holdt for salg	-	-	-	20 960	10 867
Årsresultat	79 277	326 760	225 000	258 121	231 872
Totalresultat	212 280	398 634	-152 393	780 689	452 840

NØKKELTALL**Konsern**

			2013	2012	2011	2010	2009
Egenkapitalrentabilitet	1)	%	2,7	12,0	8,5	9,6	11,4
Totalrentabilitet	2)	%	2,9	7,8	6,4	7,9	8,0
Brutto driftsmargin	3)	%	8,2	10,3	14,6	16,6	5,0
Netto driftsmargin	4)	%	2,9	4,2	8,6	10,6	0,5
Brutto fortjenestemargin	5)	%	2,7	14,6	12,8	22,6	26,2
Egenkapitalandel	6)	%	43,0	45,8	45,9	52,8	48,5
Likviditetsgrad I	7)		3,2	3,5	4,3	4,2	4,7
Resultat pr. aksje	8)	kr	21,13	145,37	94,30	115,20	114,64
Utbytte pr. aksje		kr	60,00	75,00	55,00	80,00	50,00

Definisjoner:

1) Egenkapitalrentabilitet=

Resultat minus skattekostnader dividert med gjennomsnittlig egenkapital.

2) Totalrentabilitet=

Resultat + rentekostnader dividert med gjennomsnittlig totalkapital.

3) Brutto driftsmargin=

Driftsresultat + ordinære avskrivninger i prosent av netto driftsinntekter.

4) Netto driftsmargin=

Driftsresultat i prosent av netto driftsinntekter.

5) Brutto fortjenestemargin=

Resultat dividert med netto driftsinntekter.

6) Egenkapitalandel=

Egenkapital dividert med totalkapital.

7) Likviditetsgrad I=

Omløpsmidler dividert med kortsiktige forpliktelser

8) Resultat pr. aksje (EPS)=

Resultat etter skatt dividert med gjennomsnittlig antall utestående aksjer, fullt utvannet.

GENERALFORSAMLING

vil bli avholdt torsdag den 22. mai 2014 kl. 16.00
på **Hotel Continental - Stortingsgaten 24/26 - Oslo.**

Aksjonærer som ønsker å delta på generalforsamlingen eller la seg representere ved fullmektig, må melde dette skriftlig til selskapet innen to dager før generalforsamlingen. Jfr. vedtektenes § 9.

UTBYTTE FOR 2013

Utbytte for 2013 vil, med forbehold om generalforsamlingens godkjenning, bli betalt med kr 60,- pr. aksje til selskapets aksjonærer pr. 22. mai. Aksjene noteres eksklusive utbytte fra og med 23. mai 2014.

Utsendelsen av utbyttet vil finne sted den 12. juni. Vi ber Dem melde eventuell adresseforandring til: DnB NOR Bank ASA, Verdipapirservice, Stranden 21, 0021 OSLO

RISK-BELØP

Alternativ inngangsverdi pr. 1.1.1992:	kr 274,76
Risk-beløp pr. 1.1.1993:	kr 0,00
Risk-beløp pr. 1.1.1994:	kr -1,53
Risk-beløp pr. 1.1.1995:	kr 5,23
Risk-beløp pr. 1.1.1996:	kr 17,66
Risk-beløp pr. 1.1.1997:	kr 11,37
Risk-beløp pr. 1.1.1998:	kr 57,99
Risk-beløp pr. 1.1.1999:	kr 13,78
Risk-beløp pr. 1.1.2000:	kr 20,05
Risk-beløp pr. 1.1.2001:	kr 16,25
Risk-beløp pr. 1.1.2002:	kr 10,13
Risk-beløp pr. 1.1.2003:	kr -4,52
Risk-beløp pr. 1.1.2004:	kr -22,29
Risk-beløp pr. 1.1.2005:	kr -26,39
Risk-beløp pr. 1.1.2006:	kr -37,37

Haugsjå dam

KAPASITET OG YTELSE

Tabellen nedenfor angir magasinkapasitet i Arendalsvassdraget pr. 1. januar 2014 og kraftstasjonenes ytelser i MW. (1 MW tilsvarer 1000 kilowatt)

Arendals Fossekompani ASA eier en andel av reguleringsrettighetene knyttet til magasinene.

Magasiner	Mill.m3
Urvann	32
Borsæ	85
Skrevann	20
Vråvann	21
Nisser	223
Napevann	217
Lyttingsvann	6
Rolleivstad/Husstøylvann	7
Kjørull	7
Øysæ	64
Torsdalsmagasinet	106
Votna	32
Gausvatn	31
Fyresvatn	218
Nesvann	257
Nelaug	25
Tilsammen	1 351

Kraftstasjoner	MW
Flatenfoss II	5
Flatenfoss III	7
Bøylefoss	65
Tilsammen	77

Kraftuttrykk:

V, kV

A, kA

W, kW, MW

kWh, MWh, GWh, TWh

Elektrisk spenning måles i volt

Strømstyrke måles i ampere

Effekt måles i watt

Energi måles i kilowattimer

k = kilo (tusen)

M = Mega (million)

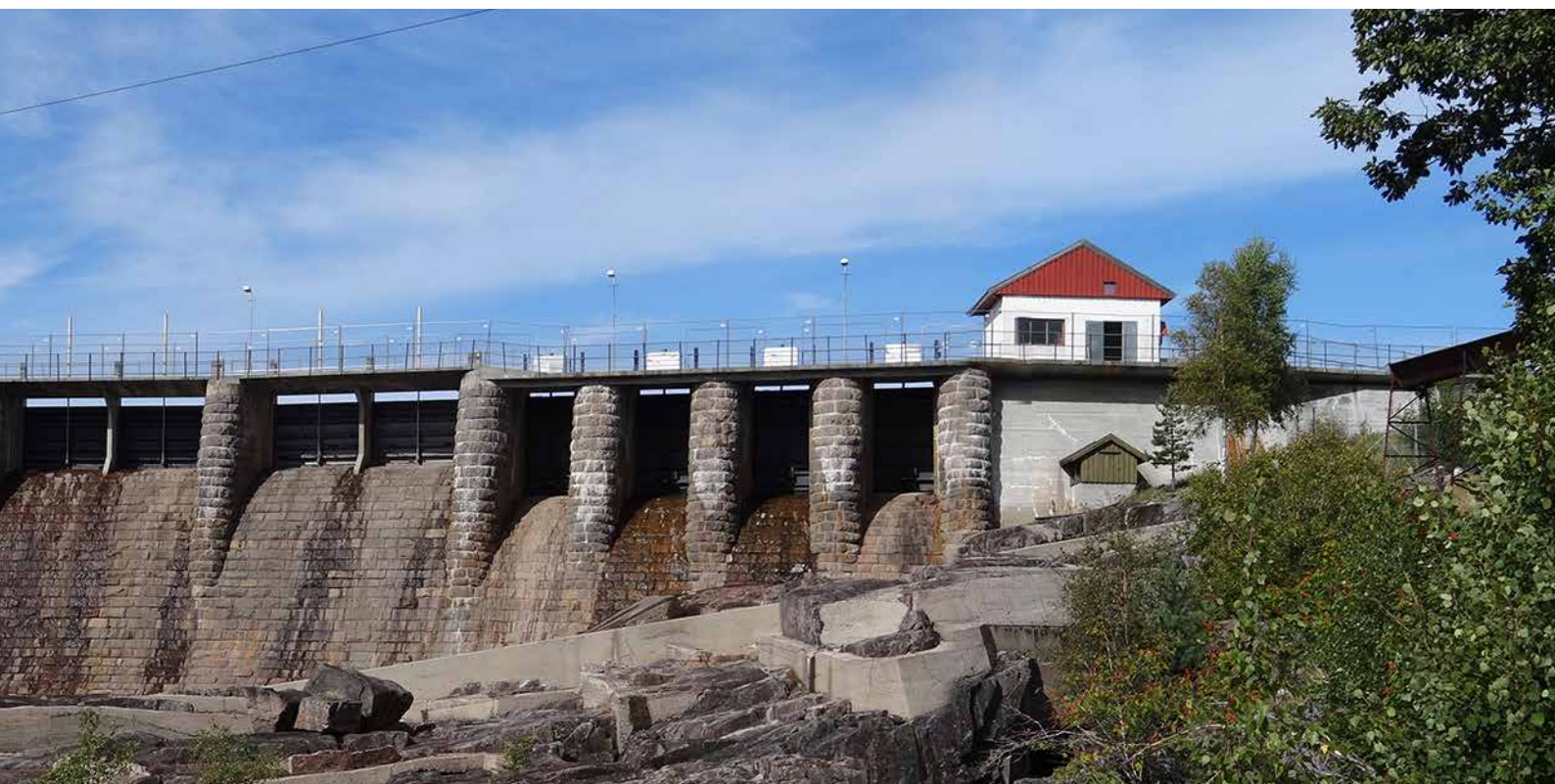
G = Giga (milliard)

T = Tera (tusen milliarder)

1 MWh = 1000 kWh

1 GWh = 1000 MWh

1 TWh = 1000 GWh

Arendals Fossekompani ASA

Bøylefoss | 4820 Froland | Telefon: 37 23 44 00 | Telefaks: 37 23 44 01

E-post: firmapost@arendalsfoss.no | www.arendalsfoss.no

Foretaksregisteret: NO 910 261 525 MVA